

Butlletí del Consell General

Núm. 16 /2018

Casa de la Vall, 15 de març del 2018

SUMARI

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Publicació de l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior en relació al **Projecte de llei de mediació.** *pàg. 2*

Publicació de l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior en relació al **Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries.** *pàg. 37*

2- PROCEDIMENT LEGISLATIU COMÚ

2.1 Projectes de llei

Edicte

El síndic general, d'acord amb les previsions de l'article 100.2 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior en relació al **Projecte de llei de mediació**.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 15 de març del 2018

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Informe de la ponència de la Comissió Legislativa d'Interior relatiu al Projecte de llei de mediació

El M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora, del Grup Parlamentari Mixt- SDP, nomenat ponent per la Comissió Legislativa d'Interior el dia 5 de març del 2018, en relació al Projecte de llei de mediació, exposa el següent:

- S'han presentat 15 esmenes a l'articulat: 8 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-PS, 3 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata i 4 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-Sílvia Eloïsa Bonet.
- La Sindicatura, els dies 16 de novembre, 13 de desembre del 2017 i 8 de gener del 2018, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit.
- El dia 22 de gener del 2018 es va trametre el Projecte de llei esmentat i les esmenes a l'articulat presentades a la Comissió Legislativa d'Interior, d'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General.

Per aquests fets, el ponent de la Comissió Legislativa d'Interior, en relació al Projecte de llei de mediació, proposa, segons el que disposa l'article 97 del Reglament del Consell General, l'informe següent:

Projecte de llei de mediació

Exposició de motius

La llei de mediació té com a objectiu donar cabuda a la normativa reguladora de la mediació, d'acord amb les novetats legislatives que han tingut lloc en els darrers anys, tant en l'àmbit andorrà com en l'àmbit europeu. La mediació té un prestigi sòlid als països del nostre entorn; ateses les seves característiques i els aspectes positius que se'n deriven, s'ha anat implantant com una eina àgil, dinàmica i efectiva en la resolució de conflictes, que evita moltes vegades la via judicial, més costosa i considerablement més lenta.

En el marc europeu, des de la promulgació de la Recomanació 12/1986 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, relativa a mesures tendents a prevenir i reduir la sobrecàrrega de treball dels tribunals de justícia mitjançant vies de conciliació, arbitratge i mediació, s'ha apostat per vies alternatives a la via judicial. D'altra banda, a partir del Pla d'acció de Viena de 1998, que cercava la instauració de processos extrajudicials alternatius o substitutoris per resoldre els conflictes, i de les conclusions del Consell Europeu de Tampere de 1999, el Consell de Ministres de Justícia i Interior de la Unió Europea va convidar la Comissió Europea a confeccionar un llibre verd sobre modalitats alternatives de solució de conflictes en matèria de dret civil i mercantil diferents de l'arbitratge.

Així, s'ha anat elaborant una normativa marc en l'àmbit europeu per uniformitzar els aspectes més rellevants que poden suposar un obstacle a la generació de la mediació com a mètode de resolució de conflictes. En destaca la Recomanació núm. R (98) 1 del 21 de gener de 1998 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa sobre la mediació familiar, i també la Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell de la Unió Europea, del 21 de maig del 2008, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils.

El fet que en molts països europeus la mediació hagi esdevingut una solució eficaç dels conflictes, tant des del punt de vista de la prevenció com de la resolució d'aquests conflictes, i també des de la perspectiva de la prevalença de les solucions obtingudes a partir de l'acord de les parts en conflicte, ha aconsellat d'introduir-la i regular-la també al nostre país. Cal dir, però, que amb anterioritat a la llei de mediació, i en alguns casos des de fa molts anys, la legislació andorrana ja s'ha anat obrint a poc a poc i de forma parcial o sectorial a la realitat de la mediació i a les noves demandes de la societat en aquesta matèria. Així, el Decret dels veguers del 9 de març de 1974 sobre el procediment laboral ja va preveure el tràmit

de la conciliació en la fase inicial d'arbitratges, i, després de la Constitució, la legislació andorrana ha anat introduint la mediació de forma puntual, tal com es desprèn de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions titulades i de col·legis i associacions professionals; la Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals; la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra; la Llei 13/2013, del 13 de juny, de competència efectiva i protecció del consumidor; la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'eradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica. Convé destacar, d'altra banda, que el 13 d'abril de 1994 es va crear el Servei de Mediació Familiar, el qual ha esdevingut el Servei d'Atenció i Mediació prop de l'Administració de Justícia des de finals de l'any 2014, i que fins avui ha suposat una experiència d'èxit en l'àmbit de la mediació familiar.

Tanmateix, tenint en compte que la mediació, davant una situació de conflicte, permet elaborar solucions beneficioses i viables mitjançant el diàleg, atès que afavoreix la comunicació entre les parts en conflicte, i suposa moltes vegades una millora de les seves relacions futures, era necessari aprofundir en la regulació de la mediació mitjançant la Llei completa i general que es promou a hores d'ara. En efecte, la voluntat d'evitar la judicialització de determinades controvèrsies no només té com a finalitat agilitzar el treball dels tribunals de justícia, sinó que, fonamentalment, fa possible d'obtenir solucions responsables, autogestionades i eficaces als conflictes, que assegurin el compliment posterior dels acords i que preservin la relació futura entre les parts. Però, a més, es vol anar més enllà i aplicar la mediació com a via per resoldre els litigis que tenen lloc no únicament fora de l'àmbit judicial, sinó també en el marc d'un procés judicial, mitjançant la derivació que faci el tribunal. En aquest cas no s'esdevé un procés de mediació alternatiu a la via judicial, sinó que es configura un procés de mediació que n'és complementari i que permet col·laborar en l'objectiu de prestar una tutela judicial efectiva òptima.

Aquesta Llei consta de seixanta-cinc articles, que s'estructuren en nou capítols, una disposició derogatòria i sis disposicions finals. El capítol primer incideix en les disposicions d'abast general, i, en concret, defineix el concepte i la finalitat de la mediació; l'àmbit d'aplicació de la Llei; les modalitats de la mediació; la figura dels mediadors, comediadors i experts; els requisits per exercir la mediació, incidint d'una forma especial en el requisit de la formació continuada; les parts en la mediació; les entitats de mediació, i els efectes de la mediació sobre el termini de prescripció.

El capítol segon regula els principis de la mediació i, en particular, els principis de voluntarietat i de bona fe; els principis d'independència, imparcialitat i neutralitat, amb les causes d'abstenció i recusació que se'n deriven; el principi de confidencialitat i el deure de secret professional, que es detalla d'una forma especial atesa la importància que té en l'àmbit de la mediació; el principi d'igualtat de les parts, i el caràcter personalíssim de les actuacions de la mediació.

El capítol tercer fa referència al règim estatutari del mediador. Des d'aquesta perspectiva, estableix les normes relatives a l'actuació del mediador, que ha d'afavorir una comunicació adequada entre les parts, i relaciona els deures del mediador, amb una atenció especial al deure d'assegurança; el principi segons el qual la persona mediadora respon pels danys i perjudicis que pugui ocasionar, sense perjudici de la responsabilitat disciplinària corresponent; el cost de la mediació i la provisió de fons i els honoraris que en dimanen pels serveis que presta la persona mediadora; el benefici de gratuïtat en el cas de la mediació judicial, i el codi deontològic professional de la mediació.

El capítol quart s'encarrega de la mediació convencional i la configura com un procés flexible i senzill que permet que els subjectes implicats puguin determinar-ne les fases fonamentals. En aquest sentit, les disposicions legals estableixen els requisits imprescindibles per donar validesa a l'acord que les parts puguin assolir, partint de la premissa que l'acord en si no esdevé obligatori, pel simple fet que l'experiència ha demostrat àmpliament que la mediació en alguns casos pot perseguir senzillament una millora de les relacions de les parts. En qualsevol cas, el procés de mediació convencional s'estructura amb la sol·licitud inicial, la sessió informativa que pot convertir-se en constitutiva, i l'acord final del procés o la finalització sense acord. A més, el capítol que ens ocupa també regula altres particularitats de la mediació convencional, com ara els supòsits en què concorre, la durada d'aquesta mediació, i la possibilitat que es faci per mitjans electrònics.

El capítol cinquè fa referència al règim jurídic de la mediació judicial, que té lloc en el marc d'un procés judicial instat prèviament i que permet al tribunal, seguint el seu criteri d'idoneïtat, de convidar les parts a intentar un procés de mediació, i fins i tot d'obligar-les a assistir a una primera sessió informativa. En concret, es regula l'inici de la mediació judicial i la decisió judicial que fa possible aquest inici; l'àmbit i la durada d'aquesta mediació; els requisits que els mediadors judicials han d'acomplir; la sessió informativa, i la finalització de la mediació judicial, amb acord o sense.

El capítol sisè incideix en la formació del títol executiu i, en concret, en les dos vies mitjançant les quals es pot aconseguir: d'una banda, l'homologació judicial que les parts poden sol·licitar de l'acord de mediació, tant si ha estat convencional com si ha estat judicial, i, d'altra banda, l'elevació a escriptura pública davant de notari de l'acord de mediació.

El capítol setè crea i regula l'objecte, la finalitat, el règim jurídic, l'àmbit territorial, l'adscripció, els responsables, l'estructura, les funcions registrals i els actes inscripcionals del Registre de Mediadors. Aquest registre públic depèn del ministeri competent en matèria de justícia i ha d'inscriure totes les persones mediadores que compleixen els requisits fixats en aquesta Llei, les quals al seu torn poden exercir la mediació només si hi consten inscrites.

D'altra banda, el capítol vuitè crea i regula les vicissituds relatives a la Comissió de Mediació que, juntament amb el Registre de Mediadors, han de fer possible que la mediació es desenvolupi de manera professional i garantista per a les parts, i amb respecte de les previsions d'aquesta Llei. En particular, s'estableixen les normes sobre les funcions, la composició, el nomenament i els càrrecs de la Comissió de Mediació, sense perjudici del desplegament reglamentari oportú.

Finalment, el capítol novè estableix el règim de responsabilitat dels mediadors, amb la finalitat de garantir l'exercici adequat de la mediació. De fet, se subjecta els mediadors a responsabilitat disciplinària i es defineix l'òrgan competent per deduir aquesta responsabilitat, així com la seva composició. També s'enumeren els drets de la persona mediadora que és objecte d'un procediment disciplinari, i es regula aquest procediment i les mesures cautelars que es poden adoptar, sempre des de la perspectiva del respecte dels principis generals del dret sancionador administratiu. A continuació s'enumeren les infraccions que poden cometre els mediadors en l'exercici de les seves funcions, que poden ser molt greus, greus i lleus, com també les sancions corresponents. Igualment es fixa el règim de la prescripció de les infraccions i les sancions esmentades, la graduació d'aquestes sancions, l'extinció de la responsabilitat i el procediment d'anotació i comunicació de les sancions, i també com s'esdevé la rehabilitació.

La Llei clou amb una disposició derogatòria de diferents disposicions de la Llei del voluntariat d'Andorra que es contradueixen amb aquesta Llei, i sis disposicions finals. Les disposicions finals primera i segona modifiquen puntualment la Llei del voluntariat d'Andorra i la Llei per la qual es constitueix la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra per

adequar-les a aquesta Llei. La disposició final tercera estableix la necessitat de redactar, proposar i/o aprovar les normes deontològiques de la mediació, els barems relatius als honoraris de la mediació judicial, i les normes orientadores dels honoraris de la mediació convencional i judicial, que siguin conformes amb el nou marc legal. I les tres darreres disposicions finals preveuen el desplegament reglamentari d'aquesta Llei, encomanen la publicació dels textos consolidats corresponents, i determinen la data de l'entrada en vigor.

Esmena 1 **De modificació**

Grup Mixt – PS (1)

Es proposa la modificació del redactat de l'exposició de motius, adaptant el text en funció de les esmenes a l'articulat que resultin aprovades.

MOTIVACIÓ

Modifica l'Exposició de motius per coherència amb l'aprovació d'esmenes.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Concepte i finalitat de la mediació

1. Als efectes d'aquesta Llei, la mediació es defineix com qualsevol procés estructurat, sigui quin sigui el nom o la denominació d'aquest procés, en què dos o més parts en un conflicte intenten voluntàriament assolir per si mateixes un acord sobre la resolució d'aquest conflicte, amb l'ajuda d'un o de diversos mediadors. Aquest procés pot ser iniciat per les parts, o suggerit o instat per un òrgan jurisdiccional.
2. La mediació, com a mètode de gestió de conflictes, pretén evitar l'inici de processos judicials de caràcter contenciosos, posar fi als processos que ja s'hagin iniciats, o reduir l'abast d'aquests processos.

Article 2. Àmbit d'aplicació de la Llei

Aquesta Llei és aplicable a qualsevol matèria, llevat que afecti drets i obligacions que no estiguin a la disposició de les parts d'acord amb la normativa aplicable.

Article 3. Modalitats de la mediació

1. La mediació pot ser, en funció de l'organisme que la promou:
  - a) Pública o privada.
  - b) Convencional o judicial.
2. La mediació pot ser, en funció de l'acord que s'assoleixi, total o parcial.

Article 4. Mediadors, comediadors i experts

1. Es considera una persona mediadora qualsevol persona a la qual se sol·licita de portar a terme una

mediació de forma eficaç, imparcial i competent, independentment de la seva denominació o professió, o del fet que hagi estat designada o se li hagi sol·licitat de fer-ho, amb la finalitat de facilitar el diàleg entre les parts i de promoure l'entesa.

2. La persona mediadora pot comptar amb la participació de comediadors, especialment en les mediacions entre més de dos parts, i amb la col·laboració d'experts, segons l'especialitat de què es tracti.

3. Els comediadors i els experts han de comptar, si escau, amb l'autorització d'exercici d'una professió titulada emesa pel ministeri competent en matèria de justícia, han d'estar inscrits al col·legi professional corresponent com a membres exercents, i també han d'ajustar la seva intervenció als principis de la mediació.

Esmena 2 **De modificació**

Grup Parlamentari Demòcrata (1)

Es proposa modificar l'apartat 1 de l'article 4, quedant redactat de la manera següent:

"1. Es considera una persona mediadora qualsevol persona a la qual se sol·licita de portar a terme una mediació de forma eficaç, imparcial i competent, independentment de la seva denominació o professió, o del fet que hagi estat designada o se li hagi sol·licitat de fer-ho, amb la finalitat de facilitar el diàleg entre les parts i de promoure l'entesa, **i que compleixi els requisits que estableix aquesta Llei.**"

Motivació.

Per clarificar més el text.

Article 5. Requisits per exercir la mediació

1. Les persones físiques que volen exercir la mediació han d'acreditar, en tot cas, els requisits següents:

a) Estar en plena possessió dels drets civils i polítics. En el cas de nacionals no andorrans, aquesta possessió s'entén referida als seus estats d'origen.

b) Tenir la nacionalitat andorrana, ser titular d'una autorització d'immigració de residència i treball o d'una autorització d'immigració de treball fronterer que autoritza a desenvolupar una activitat al Principat d'Andorra, o complir els requisits per exercir una activitat professional titulada per a treballs de curta durada d'acord amb la normativa aplicable.

c) Estar en possessió d'un títol d'ensenyament superior oficial andorrà o reconegut al Principat d'Andorra en l'àmbit de la mediació, o estar en possessió d'un títol d'ensenyament superior oficial andorrà o reconegut al Principat d'Andorra en qualsevol altra disciplina si s'ha superat una formació

d'extensió universitària específica en l'àmbit de la mediació d'almenys cent cinquanta hores de durada.

d) No estar condemnades per delictes dolosos, o imprudents vinculats amb l'exercici de la funció pública o jurisdiccional, o amb l'exercici de la mediació, mentre no s'hagi produït la cancel·lació dels antecedents penals, ni al Principat d'Andorra ni a l'estranger.

e) No estar incapacitades per a l'exercici de la mediació, ni trobar-se compreses en cap causa d'incompatibilitat o de prohibició de l'exercici de la mediació.

2. Les persones jurídiques que es dediquen a la mediació, tant si es tracta de societats professionals com de qualsevol altra modalitat establerta en la normativa aplicable, han de designar com a mínim una persona física d'entre els seus socis que reuneixi els requisits establerts a l'apartat 1 anterior.

3. En qualsevol supòsit, els mediadors han d'estar inscrits en el Registre de Mediadors.

Esmena 3 **De modificació**

Grup Mixt- Sílvia Eloïsa Bonet (1)

Es proposa modificar l'article 5 el qual queda redactat de la manera següent:

"Article 5. Requisits per exercir la mediació

1. Les persones físiques que volen exercir la mediació han d'acreditar, en tot cas, els requisits següents:

a) Estar en plena possessió dels drets civils i polítics. En el cas de nacionals no andorrans, aquesta possessió s'entén referida als seus estats d'origen.

b) Tenir la nacionalitat andorrana, ser titular d'una autorització d'immigració de residència i treball o d'una autorització d'immigració de treball fronterer que autoritza a desenvolupar una activitat al Principat d'Andorra, o complir els requisits per exercir una activitat professional titulada per a treballs de curta durada d'acord amb la normativa aplicable.

c) Estar en possessió d'un títol d'ensenyament superior oficial andorrà o reconegut al Principat d'Andorra en l'àmbit de la mediació, o estar en possessió d'un títol d'ensenyament superior oficial andorrà o reconegut al Principat d'Andorra en qualsevol altra disciplina si s'ha superat una **formació d'extensió universitària específica en l'àmbit de la mediació d'almenys 60 crèdits ETCS cent cinquanta hores de durada.**

d) No estar condemnades per delictes dolosos, o imprudents vinculats amb l'exercici de la funció pública o jurisdiccional, o amb l'exercici de la

mediació, mentre no s'hagi produït la cancel·lació dels antecedents penals, ni al Principat d'Andorra ni a l'estranger.

e) No estar incapacitades per a l'exercici de la mediació, ni trobar-se compreses en cap causa d'incompatibilitat o de prohibició de l'exercici de la mediació.

2. Les persones jurídiques que es dediquen a la mediació, tant si es tracta de societats professionals com de qualsevol altra modalitat establerta en la normativa aplicable, han de designar com a mínim una persona física d'entre els seus socis que reuneixi els requisits establerts a l'apartat 1 anterior.

3. En qualsevol supòsit, els mediadors han d'estar inscrits en el Registre de Mediadors.”

MOTIVACIÓ: Els cursos d'extensió universitària es troben dirigits generalment a persones que no posseeixen cap titulació superior. En aquest cas, es demana que tinguin titulació superior, per la qual cosa potser l'especialització hauria de ser homologada i adaptada a l'espai europeu d'ensenyament superior.

Article 6. Formació continuada

1. Els mediadors han de seguir una formació continuada d'una durada mínima de quinze hores anyals o de trenta hores en un període de dos anys.

2. El ministeri competent en matèria de justícia, a proposta de la Comissió de Mediació, determina el contingut i la durada de la formació continuada, així com la validació eventual d'aquesta formació.

3. Les despeses de la formació continuada són a càrrec de la persona mediadora.

Esmena 4

De modificació

Grup Mixt- PS (2)

Es proposa modificar l'article 6 del Projecte de llei, amb el redactat següent:

“Article 6. Formació continuada

1. Els mediadors han de seguir una formació continuada d'una durada mínima de ~~quinze hores anyals o de~~ trenta hores en un període de dos anys.

2. El ministeri competent en matèria de justícia, a proposta de la Comissió de Mediació, determina el contingut i la durada de la formació continuada, així com la validació eventual d'aquesta formació.

3. Les despeses de la formació continuada són a càrrec de la persona mediadora.”

MOTIVACIÓ

Es tracta de fer més entenedor el text. La idea és que es facin 30 hores de formació cada dos anys, però repartint-les de la manera convingui en el període bianual. El redactat actual no s'entén si cal fer 15 hores anuals, o si es poden fer 30 hores en un període bianual, mantenint-se aquesta darrera versió, que permet una millor organització.

Esmena 5

De modificació

Grup Mixt- Silvia Eloïsa Bonet (2)

Es proposa modificar l'article 6 el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 6. Formació continuada

1. Els mediadors han de seguir una formació continuada d'una durada mínima de quinze hores o de 10 crèdits ETCS anyals o de trenta hores en un període de dos anys.

2. El ministeri competent en matèria de justícia, a proposta de la Comissió de Mediació, determina el contingut i la durada de la formació continuada, així com la validació eventual d'aquesta formació.

3. Les despeses de la formació continuada són a càrrec de la persona mediadora.”

MOTIVACIÓ: s'incorporen els crèdits ETCS en la càrrega lectiva.

Article 7. Parts en la mediació

1. Poden intervenir en el procés de mediació i instar-lo les persones que tenen capacitat per disposar de l'objecte de la mediació i hi tenen un interès legítim.

2. Els menors d'edat poden intervenir en el procés de mediació si tenen prou coneixement i hi resulten concernits, i també poden instar-lo d'acord amb la normativa aplicable.

Esmena 6

De modificació

Grup Parlamentari Demòcrata (2)

Es proposa modificar l'apartat 2 de l'article 7, quedant redactat de la manera següent:

“2. Els menors d'edat poden intervenir en el procés de mediació si tenen prou coneixement i hi resulten concernits, a criteri de la persona mediadora o de l'òrgan judicial, segons si es tracta d'una mediació convencional o d'una mediació judicial, respectivament, i també poden instar-lo d'acord amb la normativa aplicable.”

Motivació.

Per clarificar més el text.

Article 8. Entitats de mediació

Tenen la consideració d'entitats de mediació les organitzacions públiques o privades, i les corporacions de dret públic, inscrites o autoritzades degudament al Principat d'Andorra, que tinguin entre les seves finalitats la mediació.

Article 9. Efectes de la mediació sobre el termini de prescripció

1. La sol·licitud d'inici de la mediació, d'acord amb el que preveu l'article 23, suspèn el termini de prescripció de les accions corresponents des del dia de la recepció fefaent d'aquesta sol·licitud per la persona mediadora o l'entitat de mediació.

2. Si en el termini de vint dies hàbils a comptar de la recepció de la sol·licitud d'inici de la mediació no se signa l'acta de la sessió constitutiva que preveu l'article 25, el còmput del termini de prescripció es reprèn automàticament.

3. La suspensió del termini de prescripció es perllonga fins al dia en què se signa l'acord final, o quan es produeix l'acabament de la mediació per alguna de les causes previstes en aquesta Llei.

Esmena 7**De supressió**

Grup Mixt-Sílvia Eloïsa Bonet (3)

Es proposa suprimir l'article 9.

Capítol segon. Principis de la mediació**Article 10. Principis de voluntarietat i de bona fe**

1. La mediació es basa en el principi de voluntarietat, segons el qual les parts són lliures d'acollir-s'hi o no, i també de desistir-ne en qualsevol moment. Ningú està obligat a mantenir-se en el procés de mediació ni a concloure'l mitjançant un acord.

2. La persona mediadora, i també les parts, assisteixen al procés de mediació de forma voluntària. La persona mediadora pot renunciar a desenvolupar la mediació, amb l'obligació de lliurar una acta a les parts en què consti la renúncia. Les parts també poden optar per cercar en qualsevol moment un nou mediador i seguir el procés de mediació amb aquest nou mediador.

3. Quan existeixi un pacte per escrit que expressi el compromís de sotmetre a mediació les controvèrsies sorgides o que puguin sorgir, s'ha d'intentar el procés pactat de bona fe, abans de cercar l'empara jurisdiccional o qualsevol altra solució extrajudicial. Aquesta clàusula és efectiva fins i tot quan la controvèrsia faci referència a la validesa o l'existència del contracte en què consti la clàusula esmentada.

4. En tot moment durant el procés de mediació, les parts i la persona mediadora han d'actuar d'acord amb les exigències de la bona fe.

Article 11. Principis d'independència, imparcialitat i neutralitat

1. La persona mediadora exerceix la seva funció amb independència, imparcialitat i neutralitat, garantint la igualtat entre les parts. En conseqüència, no pot adoptar actituds que manifestin un interès personal en el procés de mediació o en l'assumpte que és matèria del conflicte.

2. La persona mediadora és independent de les parts i de terceres persones alienes al conflicte. Per tant, no pot acceptar cap influència externa orientada a la resolució del conflicte.

3. La persona mediadora ha d'evitar qualsevol conducta discriminatòria o de preferència cap a una de les parts, sigui quin sigui el motiu. En cas que la igualtat i la llibertat de decidir de les parts no estigui garantida, especialment com a conseqüència de situacions de violència, ha d'interrompre el procés de mediació.

4. Les actuacions en el procés de mediació es desenvolupen de manera que permetin a les parts en conflicte assolir per si mateixes un acord de mediació. La persona mediadora no pot imposar cap solució ni cap mesura concreta, atès que ha d'acompanyar les parts amb imparcialitat i neutralitat.

Article 12. Principi de confidencialitat i secret professional

1. Totes les persones que intervenen en el procés de mediació tenen l'obligació de no revelar els fets, documents o situacions que coneguin com a conseqüència d'aquest procés. Aquesta obligació afecta tant les parts com els mediadors o els experts que hi puguin intervenir.

2. Si un cop iniciat el procés de mediació qualsevol de les parts manifesta la seva voluntat de desistir-ne, els fets, els documents o les situacions coneguts com a conseqüència d'aquest procés, i en concret les ofertes de negociació de les parts o els acords que hagin estat revocats posteriorment, no poden tenir efectes en qualsevol procés ulterior.

3. Les parts d'un procés de mediació no poden sol·licitar la declaració o l'interrogatori com a perit o testimoni, en el marc d'un procés judicial, de la persona mediadora o dels experts que hi hagin intervingut, llevat que:

a) Les parts, de comú acord, i de forma expressa i per escrit, dispensin la persona mediadora o els experts del deure de confidencialitat, i aquesta persona mediadora o aquests experts ho acceptin.

b) Els tribunals penals ho decideixin mitjançant una resolució motivada, d'acord amb la normativa aplicable.

4. Les actes que s'elaboren durant el procés de mediació tenen caràcter confidencial. No obstant això, no està subjecta al deure de confidencialitat la informació obtinguda durant el procés de mediació que:

a) No estigui personalitzada i s'utilitzi per a finalitats de formació o recerca.

b) Comporti una amenaça per a la vida o la integritat física o psíquica d'una persona.

c) Calgui revelar per raons imperioses d'ordre públic o per motius lligats a la protecció de l'interès superior dels infants i joves menors d'edat.

d) S'hagi obtingut en el marc d'un procés de diàleg públic com a forma d'intervenció mediatadora oberta a la participació ciutadana.

5. La infracció dels deures de confidencialitat i de secret professional genera responsabilitat en els termes que estableixen aquesta Llei i la normativa aplicable restant.

Article 13. Principi d'igualtat de les parts

En el procés de mediació s'ha de garantir que les parts intervinguin amb igualtat d'oportunitats plena, i que es mantingui l'equilibri entre les seves posicions i el respecte dels punts de vista que expressen, sense que la persona mediatadora pugui actuar en perjudici o interès de qualsevol de les parts.

Article 14. Caràcter personalíssim

1. En el procés de mediació, les parts han d'assistir personalment a les sessions i no es poden fer valer de representants o intermediaris. No obstant això, si alguna de les parts és una entitat pública o privada, pot assistir al procés mitjançant un o diversos representants acreditats degudament.

2. En situacions excepcionals que facin impossible la presència simultània de les parts, es poden utilitzar mitjans tècnics que facilitin la comunicació a distància i garanteixin els principis de la mediació.

3. En els processos de mediació en què concorrin una pluralitat de persones, les parts poden designar portaveus que representin els interessos de cada col·lectiu implicat.

Capítol tercer. Règim estatutari del mediatador

Article 15. Actuació del mediatador

La persona mediatadora exerceix la mediació afavorint una comunicació adequada entre les parts i, per tant:

a) Facilita el diàleg i promou la comprensió entre les parts.

b) Assisteix les parts a l'efecte d'establir un procés que ajudi a cercar solucions al conflicte.

c) Vetlla perquè les parts prenguin les seves pròpies decisions i tinguin la informació i l'assessorament suficients per assolir acords d'una manera lliure i conscient.

Article 16. Deures del mediatador

1. La persona mediatadora, durant el procés de mediació, ha de complir els deures següents:

a) Exercir la seva funció amb independència, imparcialitat, neutralitat, professionalitat, bona fe, lleialtat i respecte envers les parts, d'acord amb aquesta Llei, els reglaments que la desenvolupin i les normes deontològiques corresponents.

b) Exercir la seva funció ajustant-se als terminis fixats.

c) Donar per acabada la mediació si concorre qualsevol causa prèvia o sobrevinguda que faci incompatible la continuació del procés amb les disposicions d'aquesta Llei, i també si aprecia la manca de col·laboració de les parts o si el procés esdevé inútil per a la finalitat perseguida, ateses les qüestions que se sotmeten a la mediació.

d) Informar les parts de qualsevol circumstància que pugui afectar la seva independència, imparcialitat i neutralitat, o que pugui generar un conflicte d'interessos, d'acord amb el que estableix aquesta Llei. Aquest deure es manté durant tot el procés de mediació.

Article 17. Abstenció i recusació

1. La persona mediatadora s'ha d'abstenir d'exercir les funcions que té encomanades i, si no ho fa, pot ser recusada, en els supòsits següents:

a) Tenir una relació de matrimoni o una situació de convivència anàloga, o un parentiu en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, amb qualsevol de les parts del procés de mediació, els seus advocats o els seus procuradors.

b) Ser qualsevol de les parts del procés de mediació una societat mercantil en què el mediatador, el seu cònjuge, la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga o un parent en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, tingui una participació superior al 20% del capital social, tingui la condició d'administrador únic, conjunt, mancomunat o solidari, o participi en l'òrgan d'administració i en disposi de més del 20% dels drets de vot.

c) Tenir un interès directe o indirecte en el procés de mediació o en un altre procés semblant.

d) Tenir una amistat íntima o una enemistat manifesta amb qualsevol de les parts del procés de mediació, els seus advocats o els seus procuradors.

2. En cas que la persona mediadora es trobi immersa en altres supòsits diferents dels que assenyalen l'apartat 1 anterior i en què la seva imparcialitat es pugui veure compromesa, ha de comunicar aquesta circumstància a les parts i, si escau, a l'òrgan jurisdiccional competent. Un cop la persona mediadora ho ha comunicat, només pot continuar exercint les seves funcions si les parts i, si escau, l'òrgan jurisdiccional competent, hi consenten o ho accepten expressament.

3. En cas que la persona mediadora no procedeixi segons preveuen els apartats 1 i 2 anteriors, qualsevol de les parts pot recusar-la davant de la persona o l'òrgan que l'ha designat.

Article 18. Responsabilitat del mediador i assegurança

1. L'acceptació de la mediació obliga la persona mediadora a complir fidelment l'encàrrec que se li fa. En cas contrari incorre en responsabilitat pels danys i perjudicis que pugui ocasionar, sense perjudici de la responsabilitat disciplinària corresponent.

2. La persona mediadora que exerceixi aquesta funció ha de subscriure una assegurança que doni cobertura a la responsabilitat civil derivada de la seva actuació en els processos de mediació en què pugui intervenir.

Article 19. Cost de la mediació i honoraris

1. El cost de la mediació, tant si conclou com si no conclou amb un acord, es divideix a parts iguals entre les parts, si no hi ha pacte en contra.

2. Les persones mediadores poden exigir a les parts la provisió de fons que estimin necessària per fer front al cost de la mediació.

3. Si alguna de les parts no satisfà la provisió de fons sol·licitada en el termini assenyalat, la persona mediadora pot donar per conclou la mediació. No obstant això, abans de fer-ho ha de comunicar-ho a les altres parts a l'efecte que puguin suplir, en el termini que s'assenyali, la part que no ha satisfet la provisió de fons.

4. Els serveis del mediador són remunerats sota la forma d'honoraris. En el supòsit d'una mediació convencional o d'una mediació judicial en què les parts designin la persona mediadora, els honoraris es poden convenir lliurement amb les parts i, si no hi ha pacte, es fixen de conformitat amb les normes orientadores establertes per la Comissió de Mediació. En el supòsit d'una mediació judicial en què el Tribunal designi la persona mediadora, els honoraris es fixen d'acord amb els barems que aprovi

reglamentàriament el Govern, a proposta no vinculant de la Comissió de Mediació.

5. Les persones mediadores han d'informar les parts, a l'inici de la mediació, dels honoraris previsible que es meritiran durant el procés de mediació.

Esmena 8

De modificació

Grup Parlamentari Demòcrata (3)

Es proposa modificar l'apartat 4 de l'article 19, quedant redactat de la manera següent:

“4. Els serveis de **la persona mediadora** són remunerats sota la forma d'honoraris. En el supòsit d'una mediació convencional o d'una mediació judicial en què les parts designin la persona mediadora, els honoraris es poden convenir lliurement amb les parts i, si no hi ha pacte, es fixen de conformitat amb les normes orientadores establertes per la Comissió de Mediació. En el supòsit d'una mediació judicial en què el tribunal designi la persona mediadora, els honoraris es fixen d'acord amb els barems que aprovi reglamentàriament el Govern, a proposta no vinculant de la Comissió de Mediació”.

Motivació.

Per coherència amb els altres articles.

Article 20. Benefici de gratuïtat

1. La part que en el marc d'un procés judicial hagi obtingut el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes queda eximida de pagar la part de la provisió de fons i dels honoraris de la persona mediadora que li correspondria satisfer en cas que tingui lloc una mediació judicial.

2. En el supòsit esmentat a l'apartat anterior, els honoraris de la persona mediadora són satisfets pel Govern d'acord amb els barems a què fa referència l'apartat 4 de l'article 19.

Article 21. Qualitat i autoregulació de la mediació

El Govern, amb l'informe previ de la Comissió de Mediació, ha d'aprovar i fer públic el codi deontològic professional de la mediació.

Capítol quart. Mediació convencional

Article 22. Supòsits de la mediació convencional

La mediació convencional es pot dur a terme:

a) Quan es produeixen situacions de desacord, conflicte o controvèrsia entre les parts, abans d'instar un procés judicial.

b) Quan el procés judicial ja s'ha instat o s'està tramitant, en la primera instància, en fase de recurs o en període d'execució, en els termes que determini la normativa processal aplicable.

Article 23. Inici de la mediació convencional

1. El procés de mediació convencional pot iniciar-se:
  - a) De comú acord entre les parts implicades en el conflicte, per iniciativa pròpia o a proposta d'una persona o entitat aliena a les parts.
  - b) A proposta d'una de les parts, en compliment d'un pacte previ entre les parts de submissió a la mediació o si les altres parts ho accepten.
2. La sol·licitud d'inici de la mediació convencional es formula davant la persona mediadora o l'entitat de mediació proposada per una de les parts a les altres parts, o ja designada amb anterioritat.
3. Quan s'iniciï de manera voluntària una mediació sobre una controvèrsia que és objecte d'un procés judicial que s'està tramitant, les parts, de comú acord, poden sol·licitar de forma expressa la suspensió de la tramitació del procés judicial d'acord amb la normativa processal aplicable.

Article 24. Sessió informativa

1. La persona mediadora o l'entitat de mediació, un cop reben la sol·licitud d'inici de la mediació convencional, convoquen les parts perquè assisteixin a la sessió informativa.
2. En cas que qualsevol de les parts no assisteixi de forma injustificada a la sessió informativa, s'entén que desisteix de la mediació sol·licitada. Aquesta circumstància no impedeix que en un futur les parts puguin tornar a sol·licitar l'inici d'un nou procés de mediació.
3. En la sessió informativa, la persona mediadora explica a les parts les característiques de la mediació, els principis que inspiren el procés, i l'organització, els avantatges i el cost d'aquest procés. En funció d'aquesta explicació i del cas concret de què es tracti, les parts decideixen si opten o no per prosseguir el procés de mediació convencional. La persona mediadora també les informa que, un cop iniciada la mediació, les parts poden donar-la per acabada en qualsevol moment.

Article 25. Sessió constitutiva

1. El procés de mediació convencional comença quan les parts l'han acceptat voluntàriament i n'han assumit les obligacions que hi són inherents. Així, en virtut de la sessió constitutiva, les parts expressen la seva voluntat de desenvolupar la mediació, i deixen constància dels aspectes següents:
  - a) La identificació de les parts.
  - b) La designació de la persona mediadora o de l'entitat de mediació, o l'acceptació de la persona mediadora o l'entitat de mediació designada per una de les parts, sempre que estiguin inscrites degudament al Registre de Mediadors.

- c) L'objecte de la controvèrsia que se sotmet a la mediació.
- d) El cost de la mediació o les bases per determinar-lo, amb la indicació separada dels honoraris de la persona mediadora i de les altres despeses eventuais.
- e) La declaració de les parts segons la qual accepten voluntàriament la mediació i assumeixen les obligacions que se'n deriven.
- f) L'acceptació de la confidencialitat del procés.
- g) El lloc de celebració i la llengua emprada en el procés.

2. Durant la sessió constitutiva la persona mediadora pot proposar un programa d'actuacions i un nombre màxim de sessions per portar a terme la mediació, sense perjudici que aquests punts puguin variar o ser modificats posteriorment.

3. La persona mediadora ha d'informar les parts sobre la conveniència de rebre un assessorament jurídic o de qualsevol altre tipus en funció de l'objecte de la controvèrsia, durant el procés de mediació. Si escau, també les ha d'informar de la conveniència de designar un advocat que redacti el conveni o els documents oportuns sobre la base del resultat dels acords assolits.

4. A l'inici de la sessió constitutiva, es pren l'acord en què consten els aspectes descrits als apartats anteriors, mitjançant una acta que signen tant les parts com la persona mediadora.

Article 26. Durada de la mediació convencional

La durada de la mediació convencional depèn de la naturalesa i la complexitat de la controvèrsia. No obstant això, la persona mediadora ha de procurar que aquesta durada sigui la més breu possible i, en qualsevol cas, les actuacions s'han de portar a terme en un període màxim de sis mesos, prorrogables sis mesos més amb l'acord de les parts.

Article 27. Desenvolupament de les actuacions de la mediació convencional

1. La persona mediadora convoca les parts per a cada sessió amb l'anticipació necessària, dirigeix les sessions i facilita l'exposició de les posicions de les parts i la seva comunicació de forma igualitària i equilibrada.
2. Les comunicacions entre la persona mediadora i les parts es poden fer de forma conjunta o separadament.
3. La persona mediadora comunica a totes les parts les sessions que hagi celebrat de forma separada amb només alguna d'aquestes parts, sense perjudici de la confidencialitat dels assumptes tractats. La persona mediadora no pot comunicar ni distribuir la informació o la documentació que una de les parts li

hagi fet saber o li hagi lliurat, llevat que en tingui l'autorització expressa.

Article 28. Actuacions desenvolupades per mitjans electrònics

Les parts poden acordar que totes o alguna de les actuacions de la mediació convencional, inclosa la sessió constitutiva, es duguin a terme per mitjans electrònics, per videoconferència o per qualsevol altre mitjà analògic de transmissió de la veu o la imatge, sempre que quedi garantida la identitat de les persones que hi intervenen i el respecte dels principis de la mediació que estableix aquesta Llei.

Article 29. Finalització de la mediació convencional

1. El procés de mediació convencional pot concloure:

a) Mitjançant un acord que pot ser total o parcial en funció de les matèries tractades en el procés de mediació.

b) Sense acord, en els casos següents:

i) Si totes o alguna de les parts exerceixen el seu dret de donar per acabades les actuacions, i ho comuniquen a la persona mediadora.

ii) Si ha transcorregut el termini màxim acordat o prorrogat per a la durada del procés de mediació.

iii) Si la persona mediadora aprecia de forma justificada que les posicions de les parts són irreconciliables.

iv) Si s'esdevé una altra causa que determini la conclusió del procés de mediació.

2. Un cop ha finalitzat el procés de mediació convencional, es retornen a les parts els documents que hagin aportat.

3. La renúncia expressa de la persona mediadora de continuar el procés de mediació convencional o la revocació per les parts de la designació de la persona mediadora només produeix l'acabament del procés si no es nomena una nova persona mediadora.

Article 30. Acord final de la mediació convencional

1. L'acord final és el document que determina la conclusió del procés de mediació convencional.

2. Si s'ha assolit un acord, a l'acta en què es documenta l'acord final hi han de constar de manera clara i concisa els acords assolits. Si no s'ha assolit cap acord, l'acta només fa constar aquest fet i la causa d'aquest fet.

3. L'acta en què es documenta l'acord final ha de ser signada per totes les parts, a les quals se'n lliura un exemplar original.

Article 31. Acords de mediació

1. En les actes que documenten els acords assolits durant el procés de mediació convencional hi ha de constar la identitat i el domicili de les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, que hi intervenen; el lloc i la data en què s'ha signat l'acord; les obligacions que ha assumit cada part; els mediadors que han intervingut i, si escau, l'entitat de mediació prop de la qual s'ha desenvolupat el procés, i el caràcter vinculant de l'acord i la possibilitat d'elevat a públic el document en què es conté, només a instància de qualsevol de les parts.

2. Els acords han de donar prioritat a l'interès superior dels menors d'edat i de les persones absents, incapacitades o necessitades de protecció.

3. Els advocats de les parts poden donar forma a l'acord assolit mitjançant el procés de mediació, transformant-lo en un conveni regulador, si és en l'àmbit del procediment de família, o en un contracte o protocol que pot ser elevat a escriptura pública davant de notari o que pot ser homologat judicialment.

4. La persona mediadora informa les parts del caràcter vinculant de l'acord assolit i que poden demanar-ne l'elevació a escriptura pública o l'homologació judicial amb la finalitat que l'acord esdevingui un títol executiu.

5. Contra el que es convé en l'acord de mediació només es pot exercir l'acció de nul·litat per les causes que invaliden els contractes.

Esmena 9

D'addició

Grup Mixt- Sílvia Eloïsa Bonet (4)

Es proposa incorporar un nou article X després de l'article 31:

“Article X. Efectes de la mediació sobre el termini de prescripció

1. La sol·licitud d'inici de la mediació, d'acord amb el que preveu l'article 23, suspèn el termini de prescripció de les accions corresponents des del dia de la recepció fefaent d'aquesta sol·licitud per la persona mediadora o l'entitat de mediació.

2. Si en el termini de vint dies hàbils a comptar de la recepció de la sol·licitud d'inici de la mediació no se signa l'acta de la sessió constitutiva que preveu l'article 25, el còmput del termini de prescripció es reprèn automàticament.

3. La suspensió del termini de prescripció es perllonga fins al dia en què se signa l'acord final, o quan es produeix l'acabament de la mediació per alguna de les causes previstes en aquesta Llei.”

MOTIVACIÓ: Es mou l'article 9 degut a que el seu contingut resulta més adequat en l'apartat en que es parla sobre el procés de mediació.

Capítol cinquè. *Mediació judicial*

Article 32. *Normes aplicables a la mediació judicial*

El procés de mediació judicial es regeix per les normes d'aquest capítol i, subsidiàriament, per les normes relatives a la mediació convencional en el que siguin aplicables.

Article 33. *Inici de la mediació judicial*

1. El Tribunal pot, en el moment de rebre la demanda o en qualsevol altre moment del procés judicial, instar les parts d'aquest procés a trobar-se amb la persona mediadora amb la finalitat de cercar una solució amigable al litigi.
2. Si així ho acorden les parts, el Tribunal decideix l'inici del procés de mediació judicial i designa una persona mediadora amb la finalitat d'escoltar les parts i confrontar els seus punts de vista perquè puguin trobar una solució al conflicte que les oposa, d'acord amb el que estableix l'article 36.
3. Llevat que les parts manifestin quina persona mediadora volen designar, el Tribunal designa aquesta persona seguint un torn rotatori i equitatiu, tret que l'objecte del litigi requereixi una especialització concreta.

Article 34. *Àmbit i durada de la mediació judicial*

1. La mediació judicial pot abastar la totalitat o una part del litigi. En tot cas i mentre duri el procés de mediació, el Tribunal segueix sent coneixedor del procés judicial i pot prendre les decisions que siguin oportunes d'acord amb la normativa processal aplicable. D'altra banda, el Tribunal vetlla pel desenvolupament adequat de la mediació judicial.
2. La durada del procés de mediació judicial la determina el Tribunal de forma motivada, d'acord amb la naturalesa i la complexitat de la controvèrsia.

Esmena 10

De modificació

Grup Mixt- PS (3)

Es proposa modificar l'article 34 de del Projecte de llei, amb el redactat següent:

“Article 34. *Àmbit i durada de la mediació judicial*

1. La mediació judicial pot abastar la totalitat o una part del litigi. En tot cas i mentre duri el procés de mediació, el Tribunal segueix sent coneixedor del procés judicial i pot prendre les decisions que siguin oportunes d'acord amb la normativa processal aplicable. D'altra banda, el

Tribunal vetlla pel desenvolupament adequat de la mediació judicial.

2. La durada del procés de mediació judicial la determina el Tribunal de forma motivada, d'acord amb la naturalesa i la complexitat de la controvèrsia. **De la mateixa manera, el Tribunal podrà acordar un prorroga de la durada inicialment establerta si la persona mediadora així ho sol·licita. En tot cas la durada màxima per tot el procés de mediació judicial, prorroga inclosa, no podrà ser superior a un període de deu mesos.”**

MOTIVACIÓ

Creiem convenient que, per evitar una dilació innecessària del procés judicial, tot i deixar a criteri del Tribunal l'establiment de la durada del procés de mediació, cal fixar un termini màxim de durada del procediment de mediació judicial.

Article 35. *Requisits del mediador judicial*

La mediació judicial només la poden dur a terme les persones físiques que compleixin els requisits que estableix l'article 5.

Article 36. *Decisió d'inici de la mediació judicial*

1. El Tribunal decideix l'inici del procés de mediació judicial mitjançant un aute, contra el qual no es pot interposar cap recurs.
2. L'aute ha de fer referència a l'acord de les parts d'iniciar la mediació judicial, ha de designar la persona mediadora, i ha d'establir la durada del procés de mediació. També ha de fixar l'import de la provisió de fons dels honoraris de la persona mediadora, qui se n'ha de fer càrrec i el termini per fer-ho. En cas que no es faci efectiva la provisió de fons, s'entén que s'ha posat fi al procés de mediació judicial i la tramitació del procés judicial es reprèn, sense perjudici del que estableix l'apartat 3 de l'article 19.
3. La persona mediadora disposa d'un termini màxim de cinc dies hàbils des del dia en què li ha estat notificada la decisió d'inici de la mediació judicial per ratificar la seva designació davant el Tribunal. En aquest cas i sempre que s'hagi fet efectiva la provisió de fons, la persona mediadora disposa d'un termini de tretze dies hàbils per convocar les parts a la sessió informativa.

Article 37. *Sessió informativa*

1. Durant la sessió informativa, la persona mediadora informa les parts de l'objecte i el desenvolupament del procés de mediació i, llevat que s'hi oposin, intenta la resolució amigable del litigi. Per excepció al principi de confidencialitat, la persona mediadora

ha d'informar el Tribunal de la part o les parts que no han assistit a la sessió informativa.

2. En cas que no s'assoleixi un acord pel que fa a l'inici de la mediació, la persona mediadora aixeca una acta en què fa constar que la mediació s'ha intentat de forma infructuosa.

Article 38. Finalització de la mediació judicial

1. Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què finalitza el procés de mediació judicial, la persona mediadora ha d'informar el Tribunal si les parts han assolit o no un acord i, en cas afirmatiu, si l'acord és total o parcial:

a) Si les parts no han assolit un acord o han assolit un acord parcial, el Tribunal decideix la continuació de la tramitació del procés judicial.

b) Si les parts han assolit un acord total, poden renunciar, desistir, aplanar-se o atorgar una transacció en el marc del procés judicial, d'acord amb el que estableixi la normativa processal aplicable.

2. En qualsevol moment durant el procés de mediació judicial, el Tribunal hi pot posar fi, d'ofici o a instància de qualsevol de les parts o de la persona mediadora, si es constata que aquesta persona no està exercint les seves funcions d'acord amb els principis i les obligacions que estableix aquesta Llei. En aquest cas, el Tribunal dicta un aute que es notifica a les parts i a la persona mediadora.

3. A la fi del procés de mediació judicial, el Tribunal quantifica els honoraris de la persona mediadora d'acord amb l'apartat 4 de l'article 19, i requereix a les parts que paguin aquests honoraris, amb la deducció de la provisió de fons abonada, en el termini màxim de cinc dies hàbils. En cas d'impagament, el procediment per a la reclamació dels honoraris se substancia d'acord amb les normes sobre l'execució de les costes processals que preveu la normativa processal aplicable.

Capítol sisè. Formació del títol executiu

Article 39. Homologació judicial

1. Les parts poden demanar l'homologació judicial de l'acord de mediació, tant si s'ha assolit en virtut d'una mediació convencional com si s'ha assolit en virtut d'una mediació judicial, mitjançant una sol·licitud en què s'ha d'adjuntar l'acta en què es documenta l'acord i els altres documents que siguin necessaris a l'efecte d'obtenir l'homologació judicial.

2. En el cas d'una mediació convencional, la sol·licitud s'ha de presentar al Tribunal de la jurisdicció civil competent al qual correspongui per torn; en el cas d'una mediació judicial, la sol·licitud

s'ha de presentar al Tribunal que coneix el procés judicial del qual dimana la mediació.

3. El Tribunal, un cop examinada la sol·licitud i dins el termini de tretze dies hàbils, dicta un aute en què decideix si homologa o no l'acord de mediació. Contra l'aute en què el Tribunal decideix no homologar la transacció es pot interposar recurs d'apel·lació.

Article 40. Elevació a escriptura pública

1. Les parts poden elevar a escriptura pública l'acord de mediació davant de notari. A aquest efecte, el notari valida el compliment dels requisits que estableix aquesta Llei i, al mateix temps, verifica que el contingut de l'acord no sigui contrari a dret.

2. Si l'acord de mediació s'ha d'executar a l'estranger, cal que a banda de ser elevat a escriptura pública compleixi, si escau, els requisits que estableixin els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà.

Esmena 11

De modificació

Grup Mixt- PS (4)

Es proposa modificar l'article 40 de del Projecte de llei, amb el redactat següent:

“Article 40. Protocol·lització notarial ~~Elevació a escriptura pública~~

~~1.~~ Les parts poden ~~protocol·litzar~~ ~~elevat a escriptura pública~~ l'acord de mediació davant de notari. A aquest efecte, el notari valida el compliment dels requisits que estableix aquesta Llei ~~i, al mateix temps, verifica que el contingut de l'acord no sigui contrari a dret.~~

~~2.~~ Si l'acord de mediació s'ha d'executar a l'estranger, cal que a banda de ser elevat a escriptura pública compleixi, si escau, els requisits que estableixin els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà.”

MOTIVACIÓ

Al nostre entendre no correspon al Notari efectuar la tasca d'adequació al dret del contingut de l'acord de mediació; dita tasca correspon als tribunals, on es realitza amb total respecte de les garanties processals i del dret al recurs. Entenem que una homologació judicial d'un acord de mediació que prèviament a estat elevat a públic pot produir contradicció en relació al control de la legalitat (el qual únicament pot ser efectuat pels tribunals).

D'altra banda ara per ara una escriptura pública no té la consideració de títol executiu per què en cas d'incompliment de l'acord de mediació elevat

a públic seria necessari la tramitació d'un procediment declaratiu.

Capítol setè. Registre de Mediadors

Article 41. Creació, objecte i finalitat

1. Es crea el Registre de Mediadors.
2. El Registre de Mediadors té per objecte inscriure els actes que es determinen en aquesta Llei i esdevenir l'instrument integrador de totes les dades i la informació que pertanyin a les persones mediadores que exerceixen la mediació al Principat d'Andorra.
3. El Registre de Mediadors té com a finalitat ser l'instrument per conèixer, controlar, ordenar i organitzar les persones que exerceixen la mediació, en qualsevol de les seves modalitats, i que hi són inscrites.
4. L'organització, la gestió, l'estructura i el funcionament del Registre de Mediadors, en el que no estigui previst per aquesta Llei, es determinen reglamentàriament.

Article 42. Règim jurídic

El Registre de Mediadors es regeix per aquesta Llei, els reglaments que la desenvolupen, el codi deontològic professional de la mediació i la normativa aplicable restant.

Article 43. Àmbit territorial, adscripció i responsables

1. El Registre de Mediadors és únic per a tot el territori del Principat d'Andorra.
2. El Registre de Mediadors s'adscriu al ministeri competent en matèria de justícia.
3. A proposta del ministre competent en matèria de justícia, el Govern nomena i destitueix el responsable titular i el responsable suplent del Registre de Mediadors.

Article 44. Estructura

1. El Registre de Mediadors s'estructura en una única secció, anomenada secció única del Registre, en la qual s'inscriuen totes les persones mediadores.
2. El Registre de Mediadors consta d'un llibre principal i d'un arxiu annex que conté:
  - a) La relació de les persones mediadores, la data d'incorporació de cadascuna d'elles i les altres vicissituds que tinguin lloc en relació amb aquestes persones, incloses la suspensió, i la inhabilitació i l'expulsió.
  - b) Els documents presentats per sol·licitar la inscripció.

c) Les resolucions judicials i administratives que corresponguin.

d) Els altres documents i les altres dades que estableixi la normativa aplicable.

Article 45. Funcions registrals

1. El responsable del Registre de Mediadors verifica la legalitat del contingut dels actes que són objecte d'inscripció d'acord amb el que resulta dels documents en virtut dels quals se sol·licita la inscripció i dels assentaments registrals.
2. El responsable del Registre de Mediadors practica la inscripció corresponent en el termini màxim de dos mesos des de la recepció de la sol·licitud si no presenta cap defecte o mancança, des del moment en què s'hagi corregit el defecte o la mancança observats, o des de la data en què tingui coneixement fefaent del fet que genera l'acte inscripció, i ho comunica a la persona que ha presentat la sol·licitud.

Article 46. Actes inscripció

Al llibre principal del Registre de Mediadors s'hi fan constar les inscripcions següents:

- a) L'alta de la persona medidora, amb la indicació del nom i els cognoms, el domicili, el telèfon, i l'adreça electrònica, el fax o qualsevol altre mitjà que pugui acreditar la recepció de les notificacions.
- b) La titulació i l'activitat professional de la persona medidora.
- c) L'acreditació de la formació continuada en mediació.
- d) El número d'inscripció de la persona medidora seguint l'ordre temporal d'inscripció.
- e) La data de la inscripció.
- f) La data de la baixa.
- g) L'inici i l'arxivament dels procediments disciplinaris.
- h) La suspensió cautelar de l'exercici de les funcions i les sancions imposades en els procediments disciplinaris.
- i) Les altres inscripcions que estableixi la normativa aplicable.

Article 47. Relació de persones mediadores inscrites

1. El Registre de Mediadors ha d'inscriure les persones mediadores que compleixin els requisits fixats en aquesta Llei. La inscripció només es pot denegar quan la documentació que s'adjunta a la sol·licitud no s'ajusti a les disposicions d'aquesta Llei. Contra aquesta decisió es pot interposar recurs d'acord amb les normes del Codi de l'Administració i de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal.

2. Únicament les persones inscrites al Registre de Mediadors poden ser considerades com a persones mediadores.

3. L'estructura i el funcionament de la relació de persones mediadores registrades al Registre de Mediadors es determina reglamentàriament.

Article 48. Publicitat i identificació de les persones mediadores

1. El Registre de Mediadors és públic, tot i que l'accés pot restar condicionat a l'acreditació d'un interès legítim. Les peticions de consulta es presenten per escrit.

2. A l'efecte d'identificació, la persona mediadora ha de fer constar, en l'exercici de la seva activitat professional, el seu número registral.

3. Amb caràcter previ a l'establiment de qualsevol relació de prestació de serveis amb una persona mediadora, les persones que volen establir aquesta relació han d'assegurar-se que aquesta persona es troba inscrita en el Registre de Mediadors.

Capítol vuitè. Comissió de Mediació

Article 49. Creació i funcions

Es crea la Comissió de Mediació com a òrgan tècnic adscrit al ministeri competent en matèria de justícia, les funcions de la qual són:

a) Emetre un informe, preceptiu i no vinculant, en relació amb:

i) La concurrència dels requisits que estableixen aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupen per exercir la mediació i obtenir la inscripció al Registre de Mediadors.

ii) La concurrència dels requisits que estableixen aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupen per inscriure's a la relació de persones mediadores registrades al Registre de Mediadors.

iii) Els projectes de normes deontològiques de la mediació o dels barems relatius als honoraris de la mediació judicial, els quals són aprovats reglamentàriament pel Govern, o qualsevol iniciativa que tingui per objecte vetllar perquè els mediadors exerceixin les seves funcions d'acord amb els principis de la mediació que regula aquesta Llei.

iv) Les reclamacions o les queixes que es formulin contra una persona mediadora com a conseqüència de l'incompliment d'aquesta Llei i el codi deontològic professional de la mediació. Aquestes reclamacions s'han d'adreçar per escrit al ministre competent en matèria de justícia i han de ser signades i datades, i la Comissió de Mediació ha de proposar en el seu informe les possibles vies de solució del conflicte, l'arxiu de la reclamació o la

queixa o la incoació de l'expedient disciplinari corresponent, segons el cas.

b) Aprovar les normes orientadores dels honoraris de la mediació convencional i judicial.

c) Promoure la cultura i el valor de la mediació, així com el desenvolupament i el foment de la mediació com a via de resolució dels conflictes.

d) Promoure i impulsar la formació continuada i la capacitació per a l'exercici de la mediació.

e) Promoure les relacions dels mediadors amb els col·legis professionals i amb els consells de col·legis professionals, amb el Govern, i especialment amb el ministeri competent en matèria de justícia, amb l'Administració de Justícia i amb la resta d'administracions públiques.

Article 50. Composició i nomenament

1. La Comissió de Mediació es compon dels sis membres titulars següents:

a) Dos representants del ministeri competent en matèria de justícia, designats pel ministre entre funcionaris o agents de l'Administració de caràcter indefinit.

b) Un batlle o un magistrat de la jurisdicció civil, designat pel Consell Superior de la Justícia.

c) Un mediador inscrit en el Registre de Mediadors i que no exerceixi la professió d'advocat, designat pel ministre competent en matèria de justícia.

d) Un advocat col·legiat com a membre exercent al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra i especialitzat en mediació, designat per la Junta de Govern del Col·legi.

e) Un representant de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra especialitzat en mediació, designat pel Comitè Executiu de la Cambra.

2. Per cadascun dels membres titulars assenyalats a l'apartat anterior, la persona encarregada de designar-los també ha de designar un membre suplent.

Article 51. Càrrecs

1. Els càrrecs de president i de secretari de la Comissió de Mediació recauen en els dos membres titulars o suplents que representen el ministeri competent en matèria de justícia.

2. Els membres titulars o suplents que no exerceixin els càrrecs de president i de secretari són vocals de la Comissió de Mediació.

Article 52. Desenvolupament reglamentari

El funcionament, la convocatòria, el quòrum, la presa de decisions, el termini per estendre l'acta i els

informes de la Comissió de Mediació es regulen per reglament.

Capítol novè. Règim de responsabilitat

Article 53. Responsabilitat disciplinària

1. Les persones mediadores estan subjectes a la responsabilitat disciplinària derivada de l'incompliment d'aquesta Llei i el codi deontològic professional de la mediació.
2. La responsabilitat disciplinària és independent de la responsabilitat civil i penal que pugui correspondre als mediadors pels mateixos fets.

Article 54. Òrgan disciplinari

1. La potestat disciplinària és exercida per l'òrgan disciplinari, que està integrat pels membres següents:

- a) El president de la Comissió de Mediació, o, si escau, la persona que el substitueixi o el supleixi en el càrrec.
- b) Un representant del ministeri encarregat de la justícia, designat pel ministre entre funcionaris o agents de l'Administració de caràcter indefinit que ocupin llocs de treball de direcció, comandament o responsabilitat.
- c) Un representant del ministeri encarregat de les finances, designat pel ministre entre funcionaris o agents de l'Administració de caràcter indefinit que ocupin un lloc de treball de direcció, comandament o responsabilitat.

2. Les reclamacions o les queixes que es puguin formular contra una persona medidora s'adrecen al ministre encarregat de la justícia, el qual les comunica a la Comissió de Mediació a l'efecte del que preveu l'article 49, lletra a, número iv.

3. Si en el decurs de la tramitació d'un expedient disciplinari es manifesten indicis de conductes que poden constituir una infracció penal, l'òrgan disciplinari ho ha de fer saber a l'òrgan jurisdiccional competent i suspendre, tot seguit, la tramitació de l'expedient esmentat, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció i caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal.

D'altra banda, quan s'estigui instruint o jutjant un procés penal pels mateixos fets que han originat o han de comportar la incoació d'un expedient disciplinari, o per altres fets que hi estiguin íntimament vinculats, s'ha d'iniciar la tramitació de l'expedient disciplinari, si no s'ha iniciat amb anterioritat, i se'n suspèn tot seguit la tramitació, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció o caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal.

En qualsevol cas, la declaració de fets provats que pugui fer el tribunal penal és vinculant per a l'òrgan disciplinari.

Esmena 12

De modificació

Grup Míxt- PS (5)

Es proposa modificar l'apartat 1 de l'article 54 de del Projecte de Llei, amb el redactat següent:

“Article 54. Òrgan disciplinari

1. La potestat disciplinària és exercida per l'òrgan disciplinari, que està integrat pels membres següents:

- a) El president de la Comissió de Mediació, o, si escau, la persona que el substitueixi o el supleixi en el càrrec.
- b) Un representant del ministeri encarregat de la justícia, designat pel ministre entre funcionaris o agents de l'Administració de caràcter indefinit que ocupin llocs de treball de direcció, comandament o responsabilitat.
- c) Un representant del ministeri encarregat de les finances, designat pel ministre entre funcionaris o agents de l'Administració de caràcter indefinit que ocupin un lloc de treball de direcció, comandament o responsabilitat.
- d) **Un membre de col·lectiu de mediadors en exercici que serà designat per sorteig. La durada del càrrec de dit membre així com el desenvolupament del sorteig seran regulats de manera reglamentària, havent-se de preveure expressament el procediment de substitució de dit membre pel cas que sigui objecte d'un procediment disciplinari.”**

MOTIVACIÓ

D'una banda sembla adequat que en la comissió disciplinària hi hagi un membre de la professió, que coneix la mateixa de primera mà, podent aportar elements importants alhora de considerar si s'ha comès o no una falta disciplinària.

D'altra banda sembla convenient augmentar el nombre de membre de la comissió per resoldre la situació d'empat. En efecte d'acord amb l'article 56 4, del projecte de llei dita comissió adopta resolucions per majoria dels seus manobres i amb l'actual redactat tenint en compte que el membre nomenat instructor no pot votar, les persones que han d'adoptar la resolució quedarien en nombre parell.

Article 55. Drets

Les persones mediadores que són objecte d'un procediment disciplinari tenen els drets següents:

- a) Dret a ser informades dels fets que se'ls imputen, de les infraccions que aquests fets puguin constituir, de les sancions que els puguin ser imposades, de la identitat de la persona designada com a instructor i de l'òrgan competent per imposar la sanció.
- b) Dret d'accés a l'expedient disciplinari, de conèixer l'estat de la tramitació i d'obtenir còpies dels documents, en els termes del Codi de l'Administració.
- c) Dret a formular al·legacions, a proposar les proves que considerin oportunes i a utilitzar tots els mitjans de defensa admesos per l'ordenament jurídic que siguin procedents.
- d) Dret a la presumpció d'innocència i a no declarar en contra de si mateixes.
- e) Dret a ser assistides per un advocat durant la tramitació de l'expedient, de lliure elecció per part de la persona mediadora i a càrrec seu.
- f) Dret a obtenir una resolució motivada.
- g) Qualsevol altre dret que reconeguin la Constitució o les lleis.

Article 56. Procediment disciplinari

1. El procediment disciplinari l'inicia l'òrgan disciplinari mitjançant la incoació d'un expedient disciplinari, arran de la comunicació esmentada a l'apartat 2 de l'article 54, que es tramita amb respecte dels principis generals del règim sancionador.

2. L'òrgan disciplinari designa un instructor entre els seus membres per instruir l'expedient i formular, en el termini màxim d'un mes, el plec de càrrecs corresponent, que ha d'incloure els fets imputats, amb expressió de les infraccions presumptament comeses i de les sancions que siguin aplicables.

3. L'òrgan disciplinari ha de notificar per escrit a la persona mediadora expedientada la incoació de l'expedient, l'instructor designat i el plec de càrrecs. La persona mediadora expedientada disposa d'un termini de deu dies hàbils per fer al·legacions i sol·licitar, si escau, la pràctica de les proves que entengui necessàries per a la seva defensa.

Contestat el plec de càrrecs o transcorregut el termini sense fer-ho, l'instructor pot practicar les proves sol·licitades que consideri oportunes en el termini d'un mes. Posteriorment, ha de donar vista de l'expedient a la persona mediadora expedientada, per tal que en el termini de deu dies hàbils formuli les conclusions que estimi convenients.

4. L'òrgan disciplinari, del qual no pot formar part l'instructor designat, ha de dictar en el termini de quinze dies hàbils la resolució corresponent, la qual ha de ser motivada i no pot incloure fets diferents dels que han fonamentat el plec de càrrecs, sense

perjudici de la valoració jurídica que se'n faci. Si la resolució és sancionadora, s'han de determinar amb precisió les infraccions comeses, els preceptes en què estan tipificades i les sancions imposades.

La resolució s'adopta amb el vot favorable de la majoria dels membres de l'òrgan disciplinari, excepte el de l'instructor designat.

5. La resolució de l'òrgan disciplinari exhaureix la via administrativa i pot ser impugnada davant de la Secció Administrativa de la Batllia, en els termes que estableix la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal.

Article 57. Mesures cautelars

1. L'òrgan disciplinari pot acordar, mitjançant resolució motivada, la suspensió cautelar de l'exercici de la mediació de la persona mediadora contra la qual se segueix un expedient disciplinari, tenint en compte la gravetat dels fets comesos i les circumstàncies que concorrin.

2. El període de suspensió cautelar no pot ser superior al de la sanció que pugui ser imposada per la infracció presumptament comesa, i el temps transcorregut s'ha de tenir en compte a l'efecte de computar el període de la sanció eventual d'inhabilitació que es pugui imposar al terme de l'expedient disciplinari.

Article 58. Infraccions

1. Són infraccions les conductes establertes com a tals per aquesta Llei, relacionades amb l'exercici de la mediació.

2. Les infraccions es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

3. Són infraccions molt greus:

a) L'exercici de la mediació sense haver-ne obtingut l'acreditació i constar inscrit en el Registre de Mediadors.

b) L'exercici de la mediació en un supòsit d'inhabilitació o suspensió cautelar, o en un supòsit d'incompatibilitat o de prohibició d'exercir la mediació.

c) La vulneració del deure de secret professional.

d) L'incompliment del deure de disposar o mantenir vigent l'assegurança.

e) L'incompliment de les obligacions o dels deures professionals establerts en aquesta Llei, en els reglaments que la desenvolupen o en les normes deontològiques, quan en resulti un perjudici greu per a les persones que hagin contractat els serveis del mediador.

f) La condemna ferma per la comissió d'un delictes dolós, en qualsevol grau de participació, que es

produeixi com a conseqüència de l'exercici de la mediació.

g) Tota actuació professional que suposi una discriminació per raó de naixença, raça, sexe, orientació sexual, religió, llengua, opinió, lloc de naixement, veïnatge o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

h) L'obstaculització en l'exercici de les llibertats públiques i els drets fonamentals com a conseqüència de l'exercici de la mediació.

i) La comissió de dos infraccions greus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometin dins el període d'un any des de la primera de les infraccions i que l'autor hagi estat sancionat per aquesta infracció.

4. Són infraccions greus:

a) No abstenir-se d'exercir les funcions en els supòsits establerts a l'apartat 1 de l'article 17 o exercir-les malgrat que la imparcialitat de la persona mediatadora es pugui veure compromesa sense procedir d'acord amb l'apartat 2 de l'article 17.

b) No complir les obligacions en relació amb la formació continuada que estableix l'article 6.

c) Les conductes que impedeixin prestar o que posin en perill la independència, la imparcialitat o la neutralitat requerides en les funcions encomanades a la persona mediatadora.

d) L'incompliment de les obligacions o dels deures professionals establerts en la aquesta Llei, en els reglaments que la desenvolupen o en les normes deontològiques, quan en resulti un perjudici per a les persones que hagin contractat els serveis de la persona mediatadora, o l'incompliment greu i reiterat d'aquestes obligacions o d'aquests deures professionals, encara que no en resulti un perjudici per a les persones que hagin contractat els serveis de la persona mediatadora.

e) Els enfrontaments greus i reiterats de la persona mediatadora amb les parts, amb terceres persones o amb les altres persones mediadores sense causa justificada.

f) La comissió de dos infraccions lleus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometin dins el període de sis mesos des de la primera de les infraccions i que l'autor hagi estat sancionat per aquesta infracció.

5. És infracció lleu la vulneració de qualsevol disposició que reguli l'activitat professional, incloses les normes deontològiques, sempre que no constitueixi una infracció greu o molt greu.

Article 59. Prescripció de les infraccions

1. Les infraccions molt greus prescriuen al cap de quatre anys, les greus al cap de dos anys i les lleus al cap de sis mesos. Aquests terminis es computen a partir de la data del fet causant o des del dia en què se n'hagi hagut de tenir coneixement.

2. El termini de prescripció s'interromp per qualsevol actuació realitzada amb coneixement formal de la persona expedientada que s'adreci a la iniciació, la tramitació o la resolució de l'expedient disciplinari.

La interrupció deixa de tenir efecte si no s'incoa l'expedient disciplinari o queda paralitzat durant més de sis mesos per causa no imputable a la persona expedientada. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient disciplinari.

3. En el cas de suspensió de la tramitació de l'expedient per causa de prejudicialitat penal, el termini de prescripció de la infracció resta suspès fins que l'òrgan disciplinari tingui constància fefaent de la resolució ferma recaiguda en l'àmbit penal.

Article 60. Sancions

1. Les infraccions molt greus poden ser objecte de les sancions següents:

a) Expulsió de la professió de mediatador.

b) Inhabilitació de l'exercici de la mediació durant un període no superior a cinc anys.

c) Multa no inferior a 5.001 euros i no superior a 50.000 euros.

2. Les infraccions greus poden ser objecte de les sancions següents:

a) Inhabilitació de l'exercici de la mediació durant un període no superior a un any.

b) Multa no inferior a 1.001 euros i no superior a 5.000 euros.

3. Les infraccions lleus poden ser objecte de les sancions següents:

a) Amonestació escrita.

b) Multa no superior a 1.000 euros.

4. Les sancions d'expulsió, d'inhabilitació i d'amonestació escrita, com a conseqüència d'una mateixa infracció, són compatibles amb la sanció de multa.

5. En el cas d'infraccions molt greus i greus també es pot imposar, com a sanció complementària, l'obligació d'efectuar activitats de formació professional o deontològica, quan la infracció s'hagi produït a causa de l'incompliment dels deures que afectin la deontologia professional.

6. Si qui ha comès la infracció n'ha obtingut un guany econòmic, la sanció de multa es pot ampliar fins a l'import del profit obtingut.

7. Les sancions només són executives quan la resolució que les imposa sigui ferma, pel fet de no ser susceptible de recurs administratiu o jurisdiccional.

Article 61. Inhabilitació i expulsió

1. La sanció d'inhabilitació de l'exercici de la mediació impedeix aquest exercici durant el temps per al qual ha estat imposada.

2. Quan en una mateixa persona concorrin diverses sancions d'inhabilitació successives, el termini establert en cadascuna de les sancions comença a comptar a partir del compliment definitiu de la sanció anterior.

3. La sanció d'expulsió de la professió de mediador impedeix a la persona sancionada l'exercici de la mediació i sol·licitar novament la seva inscripció en el Registre de Mediadors fins que hagin transcorregut vuit anys com a mínim.

Article 62. Graduació de les sancions

Les sancions es graduen en funció de les circumstàncies que concorren en cada cas, d'acord amb els principis generals establerts en la legislació vigent i, en concret, de conformitat amb els criteris següents:

- a) Intencionalitat.
- b) Perjudici causat.
- c) Quantia del benefici obtingut o que es pretenia obtenir.
- d) Reiteració o reincidència.
- e) Que els mateixos fets hagin estat sancionats en l'àmbit penal.

Article 63. Prescripció de les sancions

1. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen al cap de quatre anys; les sancions per infraccions greus, al cap de dos anys, i les sancions per infraccions lleus, al cap de sis mesos.

2. Les sancions que donin lloc a la inhabilitació per un període superior a quatre anys prescriuen un cop ha transcorregut el termini per al qual va ser imposada la sanció.

3. El termini de prescripció de les sancions es comença a comptar a partir de l'endemà del dia en què ha esdevingut ferma la resolució que les imposa.

4. El termini de prescripció s'interromp per l'inici, amb coneixement formal de la persona interessada, de l'execució de la sanció.

La interrupció deixa de tenir efecte si l'execució resta aturada durant més d'un any per causa no

imputable a la persona sancionada. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient d'execució.

Article 64. Extinció de la responsabilitat

La responsabilitat disciplinària s'extingeix pel compliment de la sanció, la defunció de la persona mediadora expedientada, la prescripció de la infracció i la prescripció de la sanció.

Article 65. Anotació i comunicació de les sancions i rehabilitació

1. Les sancions disciplinàries es fan constar en l'expedient personal de la persona mediadora sancionada i l'anotació pot ser cancel·lada, a l'efecte de rehabilitació, sempre que no hagi incorregut en nova responsabilitat disciplinària, quan hagin transcorregut els terminis de sis mesos, en el cas de sancions d'amonestació o multa; un any, en el cas de sancions d'inhabilitació no superior a sis mesos; tres anys, en el cas de sancions d'inhabilitació superior a sis mesos, i vuit anys, en el cas de sancions d'expulsió.

2. El termini de caducitat per a la rehabilitació es compta a partir de l'endemà del dia en què s'hagi complert definitivament la sanció. La cancel·lació de l'anotació, un cop complerts els terminis indicats, es pot fer d'ofici o a petició de la persona sancionada.

Disposició derogatòria

Es deroguen la lletra j de l'article 26, i els articles 30 a 35 de la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra.

Disposició final primera. Modificació de la Llei del voluntariat d'Andorra

Es modifica l'article 29 de la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 29. *Competència dels tribunals andorrans i mediació*

1. Les controvèrsies que puguin sorgir entre les persones voluntàries i les entitats de voluntariat en el marc de les activitats de voluntariat són resoltes per la jurisdicció competent.

2. No obstant això, les persones voluntàries i les entitats de voluntariat es poden acollir a una mediació, d'acord amb el que estableix la normativa aplicable en aquesta matèria.”

Disposició final segona. Modificació de la Llei per la qual es constitueix la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra

Es modifica la Disposició transitòria segona de la Llei 23/2011, del 29 de desembre, per la qual es constitueix la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra, la qual queda redactada com segueix:

“Disposició transitòria segona

Fins que no es creï la Comissió d'Arbitratge de l'Oficina de Drets d'Autor, les tasques d'arbitratge assignades a aquesta Comissió d'Arbitratge per la Llei sobre drets d'autor i drets veïns, del 10 de juny de 1999, seran exercides pel Govern.”

Esmena 13

D'addició

Grup Mixt- PS (6)

Es proposa afegir una Disposició final tercera. Nomenament de la comissió de Mediació.

“Disposició final tercera. Nomenament de la Comissió de Mediació

S'encomana al Govern que en el període màxim de dos mesos d'ençà de l'entrada en vigor d'aquesta Llei nomeni els membres de la Comissió de Mediació i convoqui la primera reunió.”

MOTIVACIÓ

Es tracta d'establir un termini per la primera convocatòria de la Comissió de Mediació i facilitar així l'inici dels treballs de desplegament reglamentari i la posada en aplicació de la llei.

L'aprovació d'aquesta esmena implicarà modificar el número de les disposicions finals següents.

Disposició final tercera. Normes deontològiques i barems i normes orientadores dels honoraris

1. La Comissió de Mediació, en el termini màxim de sis mesos des del dia en què tots els seus membres titulars hagin estat nomenats, ha de redactar i proposar les normes deontològiques de la mediació i els barems relatius als honoraris de la mediació judicial, i també ha d'aprovar les normes orientadores dels honoraris de la mediació convencional i judicial, que siguin en tots els casos conformes a aquesta Llei i a l'efecte d'acomplir les seves disposicions.

2. Les normes deontològiques de la mediació i els barems relatius als honoraris de la mediació judicial, una vegada proposats per la Comissió de Mediació, s'han de trametre al ministeri competent en matèria de justícia a l'efecte que en sotmeti al Govern l'aprovació per la via reglamentària.

Esmena 14

De modificació

Grup Mixt- PS (7)

Es proposa modificar la Disposició final tercera de del Projecte de llei, amb el redactat següent:

“Disposició final tercera. Normes deontològiques i barems i normes orientadores dels honoraris

1. La Comissió de Mediació, en el termini màxim de **cinc sis** mesos des del dia en què tots els seus membres titulars hagin estat nomenats, ha de redactar i proposar les normes deontològiques de la mediació i els barems relatius als honoraris de la mediació judicial, i també ha d'aprovar les normes orientadores dels honoraris de la mediació convencional i judicial, que siguin en tots els casos conformes a aquesta Llei i a l'efecte d'acomplir les seves disposicions.

2. Les normes deontològiques de la mediació i els barems relatius als honoraris de la mediació judicial, una vegada proposats per la Comissió de Mediació, s'han de trametre al ministeri competent en matèria de justícia a l'efecte que en sotmeti al Govern l'aprovació per la via reglamentària.”

MOTIVACIÓ

Es proposa reduir el termini donat a la comissió per redactar les normes deontològiques i orientadores d'honoraris als efectes de permetre que el govern pugui efectuar el desplegament reglamentari previst en al disposició final quarta en els terminis establerts.

Disposició final quarta. Desplegament reglamentari

El Govern ha d'aprovar les normes reglamentàries necessàries per al desenvolupament d'aquesta Llei en el termini màxim de sis mesos des del dia en què entri en vigor.

Disposició final cinquena. Publicació de text consolidat

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el text consolidat de la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra, que inclogui les modificacions introduïdes fins a l'actualitat en aquesta Llei.

Esmena 15

De modificació

Grup Mixt- PS (8)

Es proposa modificar la Disposició final cinquena de del Projecte de llei, amb el redactat següent:

“Disposició final cinquena. Publicació de text consolidat

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el text consolidat de la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra i de la Llei 23/2011, del 29 de desembre, per la qual es constitueix la societat de Gestió Col·lectiva de drets d'autor i drets Veïns del Principat d'Andorra, que incloguin les modificacions introduïdes fins a l'actualitat en els referits textos legals aquesta Llei.”

MOTIVACIÓ

Perquè es faci un text consolidat de totes les lleis que es modifiquen amb el projecte de llei.

Disposició final sisena. Entrada en vigor de la Llei

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

M.I. Sr. Víctor Naudi Zamora

Informe de la Comissió Legislativa d'Interior relatiu al Projecte de llei de mediació

La Comissió Legislativa d'Interior ha examinat, en el decurs de la reunió celebrada el dia 12 de març del 2018, l'informe del ponent relatiu al Projecte de llei de mediació, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual se'n desprèn el següent:

Esmenes aprovades per unanimitat

Esmena 1 (Grup parlamentari Mixt-PS) de modificació a l'exposició de motius.

Esmena 2 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 4.

Esmena 6 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 7.

Esmena 8 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 19.

Esmena 14 (Grup Mixt- PS) de modificació a la Disposició final quarta.

Esmenes no aprovades

Esmena 3 (Grup parlamentari Mixt-Sílvia Eloïsa Bonet) de modificació a l'article 5.

Esmena 4 (Grup parlamentari Mixt-PS) de modificació a l'article 6.

Esmena 5 (Grup parlamentari Mixt-Sílvia Eloïsa Bonet) de modificació a l'article 6.

Esmena 7 (Grup parlamentari Mixt- Sílvia Eloïsa Bonet) de supressió a l'article 9.

Esmena 9 (Grup parlamentari Mixt-Sílvia Eloïsa Bonet) d'addició d'un article.

Esmena 10 (Grup parlamentari Mixt-PS) de modificació a l'article 34.

Esmena 11 (Grup Mixt- PS) de modificació a l'article 40.

Esmenes retirades per transacció i aprovades per unanimitat

Esmena 12 (Grup Mixt- PS) de modificació a l'article 54.

Esmena 13 (Grup Mixt- PS) d'addició d'una Disposició final.

Esmena 15 (Grup Mixt- PS) de modificació a la Disposició final sisena.

Projecte de llei de mediació**Exposició de motius**

La Llei de mediació té com a objectiu donar cabuda a la normativa reguladora de la mediació, d'acord amb les novetats legislatives que han tingut lloc en els darrers anys, tant en l'àmbit andorrà com en l'àmbit europeu. La mediació té un prestigi sòlid als països del nostre entorn; ateses les seves característiques i els aspectes positius que se'n deriven, s'ha anat implantant com una eina àgil, dinàmica i efectiva en la resolució de conflictes, que evita moltes vegades la via judicial, més costosa i considerablement més lenta.

En el marc europeu, des de la promulgació de la Recomanació 12/1986 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa, relativa a mesures tendents a prevenir i reduir la sobrecàrrega de treball dels tribunals de justícia mitjançant vies de conciliació, arbitratge i mediació, s'ha apostat per vies alternatives a la via judicial. D'altra banda, a partir del Pla d'acció de Viena de 1998, que cercava la instauració de processos extrajudicials alternatius o substitutoris per resoldre els conflictes, i de les conclusions del Consell Europeu de Tampere de 1999, el Consell de Ministres de Justícia i Interior de la Unió Europea va convidar la Comissió Europea a confeccionar un llibre verd sobre modalitats alternatives de solució de conflictes en matèria de dret civil i mercantil diferents de l'arbitratge.

Així, s'ha anat elaborant una normativa marc en l'àmbit europeu per uniformitzar els aspectes més rellevants que poden suposar un obstacle a la generació de la mediació com a mètode de resolució

de conflictes. En destaca la Recomanació núm. R (98) 1 del 21 de gener de 1998 del Comitè de Ministres del Consell d'Europa sobre la mediació familiar, i també la Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell de la Unió Europea, del 21 de maig del 2008, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils.

El fet que en molts països europeus la mediació hagi esdevingut una solució eficaç dels conflictes, tant des del punt de vista de la prevenció com de la resolució d'aquests conflictes, i també des de la perspectiva de la prevalença de les solucions obtingudes a partir de l'acord de les parts en conflicte, ha aconsellat d'introduir-la i regular-la també al nostre país. Cal dir, però, que amb anterioritat a la Llei de mediació, i en alguns casos des de fa molts anys, la legislació andorrana ja s'ha anat obrint a poc a poc i de forma parcial o sectorial a la realitat de la mediació i a les noves demandes de la societat en aquesta matèria. Així, el Decret dels veguers del 9 de març de 1974 sobre el procediment laboral ja va preveure el tràmit de la conciliació en la fase inicial d'al·legacions, i, després de la Constitució, la legislació andorrana ha anat introduint la mediació de forma puntual, tal com es desprèn de la Llei 6/2008, del 15 de maig, d'exercici de professions titulades i de col·legis i associacions professionals; la Llei 35/2008, del 18 de desembre, del Codi de relacions laborals; la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra; la Llei 13/2013, del 13 de juny, de competència efectiva i protecció del consumidor; la Llei 1/2015, del 15 de gener, per l'eradicació de la violència de gènere i de la violència domèstica. Convé destacar, d'altra banda, que el 13 d'abril de 1994 es va crear el Servei de Mediació Familiar, el qual ha esdevingut el Servei d'Atenció i Mediació prop de l'Administració de Justícia des de finals de l'any 2014, i que fins avui ha suposat una experiència d'èxit en l'àmbit de la mediació familiar.

Tanmateix, tenint en compte que la mediació, davant una situació de conflicte, permet elaborar solucions beneficioses i viables mitjançant el diàleg, atès que afavoreix la comunicació entre les parts en conflicte, i suposa moltes vegades una millora de les seves relacions futures, era necessari aprofundir en la regulació de la mediació mitjançant la Llei completa i general que es promou a hores d'ara. En efecte, la voluntat d'evitar la judicialització de determinades controvèrsies no només té com a finalitat agilitzar el treball dels tribunals de justícia, sinó que, fonamentalment, fa possible d'obtenir solucions responsables, autogestionades i eficaces als conflictes, que assegurin el compliment posterior dels acords i que preservin la relació futura entre les parts. Però, a més, es vol anar més enllà i aplicar la mediació com a via per resoldre els litigis que tenen

lloc no únicament fora de l'àmbit judicial, sinó també en el marc d'un procés judicial, mitjançant la derivació que faci el tribunal. En aquest cas no s'esdevé un procés de mediació alternatiu a la via judicial, sinó que es configura un procés de mediació que n'és complementari i que permet col·laborar en l'objectiu de prestar una tutela judicial efectiva òptima.

Aquesta Llei consta de seixanta-cinc articles, que s'estructuren en nou capítols, una disposició derogatòria i set disposicions finals. El capítol primer incideix en les disposicions d'abast general, i, en concret, defineix el concepte i la finalitat de la mediació; l'àmbit d'aplicació de la Llei; les modalitats de la mediació; la figura dels mediadors, comediadors i experts; els requisits per exercir la mediació, incidint d'una forma especial en el requisit de la formació continuada; les parts en la mediació; les entitats de mediació, i els efectes de la mediació sobre el termini de prescripció.

El capítol segon regula els principis de la mediació i, en particular, els principis de voluntarietat i de bona fe; els principis d'independència, imparcialitat i neutralitat, amb les causes d'abstenció i recusació que se'n deriven; el principi de confidencialitat i el deure de secret professional, que es detalla d'una forma especial atesa la importància que té en l'àmbit de la mediació; el principi d'igualtat de les parts, i el caràcter personalíssim de les actuacions de la mediació.

El capítol tercer fa referència al règim estatutari del mediador. Des d'aquesta perspectiva, estableix les normes relatives a l'actuació del mediador, que ha d'afavorir una comunicació adequada entre les parts, i relaciona els deures del mediador, amb una atenció especial al deure d'assegurança; el principi segons el qual la persona mediatra respon pels danys i perjudicis que pugui ocasionar, sense perjudici de la responsabilitat disciplinària corresponent; el cost de la mediació i la provisió de fons i els honoraris que en dimanen pels serveis que presta la persona mediatra; el benefici de gratuïtat en el cas de la mediació judicial, i el codi deontològic professional de la mediació.

El capítol quart s'encarrega de la mediació convencional i la configura com un procés flexible i senzill que permet que els subjectes implicats puguin determinar-ne les fases fonamentals. En aquest sentit, les disposicions legals estableixen els requisits imprescindibles per donar validesa a l'acord que les parts puguin assolir, partint de la premissa que l'acord en si no esdevé obligatori, pel simple fet que l'experiència ha demostrat àmpliament que la mediació en alguns casos pot perseguir senzillament una millora de les relacions de les parts. En qualsevol

cas, el procés de mediació convencional s'estructura amb la sol·licitud inicial, la sessió informativa que pot convertir-se en constitutiva, i l'acord final del procés o la finalització sense acord. A més, el capítol que ens ocupa també regula altres particularitats de la mediació convencional, com ara els supòsits en què concorre, la durada d'aquesta mediació, i la possibilitat que es faci per mitjans electrònics.

El capítol cinquè fa referència al règim jurídic de la mediació judicial, que té lloc en el marc d'un procés judicial instat prèviament i que permet al tribunal, seguint el seu criteri d'idoneïtat, de convidar les parts a intentar un procés de mediació, i fins i tot d'obligar-les a assistir a una primera sessió informativa. En concret, es regula l'inici de la mediació judicial i la decisió judicial que fa possible aquest inici; l'àmbit i la durada d'aquesta mediació; els requisits que els mediadors judicials han d'acomplir; la sessió informativa, i la finalització de la mediació judicial, amb acord o sense.

El capítol sisè incideix en la formació del títol executiu i, en concret, en les dos vies mitjançant les quals es pot aconseguir: d'una banda, l'homologació judicial que les parts poden sol·licitar de l'acord de mediació, tant si ha estat convencional com si ha estat judicial, i, d'altra banda, l'elevació a escriptura pública davant de notari de l'acord de mediació.

El capítol setè crea i regula l'objecte, la finalitat, el règim jurídic, l'àmbit territorial, l'adscripció, els responsables, l'estructura, les funcions registrals i els actes inscripcionals del Registre de Mediadors. Aquest registre públic depèn del ministeri competent en matèria de justícia i ha d'inscriure totes les persones mediadores que compleixen els requisits fixats en aquesta Llei, les quals al seu torn poden exercir la mediació només si hi consten inscrites.

D'altra banda, el capítol vuitè crea i regula les vicissituds relatives a la Comissió de Mediació que, juntament amb el Registre de Mediadors, han de fer possible que la mediació es desenvolupi de manera professional i garantista per a les parts, i amb respecte de les previsions d'aquesta Llei. En particular, s'estableixen les normes sobre les funcions, la composició, el nomenament i els càrrecs de la Comissió de Mediació, sense perjudici del desplegament reglamentari oportú.

Finalment, el capítol novè estableix el règim de responsabilitat dels mediadors, amb la finalitat de garantir l'exercici adequat de la mediació. De fet, se subjecta els mediadors a responsabilitat disciplinària i es defineix l'òrgan competent per deduir aquesta responsabilitat, així com la seva composició. També s'enumeren els drets de la persona mediadora que és objecte d'un procediment disciplinari, i es regula aquest procediment i les mesures cautelars que es

poden adoptar, sempre des de la perspectiva del respecte dels principis generals del dret sancionador administratiu. A continuació s'enumeren les infraccions que poden cometre els mediadors en l'exercici de les seves funcions, que poden ser molt greus, greus i lleus, com també les sancions corresponents. Igualment es fixa el règim de la prescripció de les infraccions i les sancions esmentades, la graduació d'aquestes sancions, l'extinció de la responsabilitat i el procediment d' anotació i comunicació de les sancions, i també com s'esdevé la rehabilitació.

La Llei clou amb una disposició derogatòria de diferents disposicions de la Llei del voluntariat d'Andorra que es contradiuen amb aquesta Llei, i set disposicions finals. Les disposicions finals primera i segona modifiquen puntualment la Llei del voluntariat d'Andorra i la Llei per la qual es constitueix la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra per adequar-les a aquesta Llei. Les disposicions finals tercera i quarta estableixen la constitució de la Comissió de Mediació i la necessitat de redactar, proposar i aprovar les normes deontològiques de la mediació, els barems relatius als honoraris de la mediació judicial, i les normes orientadores dels honoraris de la mediació convencional i judicial, que siguin conformes amb el nou marc legal. I les tres darreres disposicions finals preveuen el desplegament reglamentari d'aquesta Llei, encomanen la publicació dels textos consolidats corresponents, i determinen la data de l'entrada en vigor.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Concepte i finalitat de la mediació

1. Als efectes d'aquesta Llei, la mediació es defineix com qualsevol procés estructurat, sigui quin sigui el nom o la denominació d'aquest procés, en què dos o més parts en un conflicte intenten voluntàriament assolir per si mateixes un acord sobre la resolució d'aquest conflicte, amb l'ajuda d'un o de diversos mediadors. Aquest procés pot ser iniciat per les parts, o suggerit o instat per un òrgan jurisdiccional.

2. La mediació, com a mètode de gestió de conflictes, pretén evitar l'inici de processos judicials de caràcter contenciosos, posar fi als processos que ja s'hagin iniciat, o reduir l'abast d'aquests processos.

Article 2. Àmbit d'aplicació de la Llei

Aquesta Llei és aplicable a qualsevol matèria, llevat que afecti drets i obligacions que no estiguin a la disposició de les parts d'acord amb la normativa aplicable.

Article 3. Modalitats de la mediació

1. La mediació pot ser, en funció de l'organisme que la promou:

- a) Pública o privada.
- b) Convencional o judicial.

2. La mediació pot ser, en funció de l'acord que s'assoleixi, total o parcial.

Article 4. Mediadors, comediadors i experts

1. Es considera una persona mediadora qualsevol persona a la qual se sol·licita de portar a terme una mediació de forma eficaç, imparcial i competent, independentment de la seva denominació o professió, o del fet que hagi estat designada o se li hagi sol·licitat de fer-ho, amb la finalitat de facilitar el diàleg entre les parts i de promoure l'entesa, i que compleixi els requisits que estableix aquesta Llei.

2. La persona mediadora pot comptar amb la participació de comediadors, especialment en les mediacions entre més de dos parts, i amb la col·laboració d'experts, segons l'especialitat de què es tracti.

3. Els comediadors i els experts han de comptar, si escau, amb l'autorització d'exercici d'una professió titulada emesa pel ministeri competent en matèria de justícia, han d'estar inscrits al col·legi professional corresponent com a membres exercents, i també han d'ajustar la seva intervenció als principis de la mediació.

Article 5. Requisits per exercir la mediació

1. Les persones físiques que volen exercir la mediació han d'acreditar, en tot cas, els requisits següents:

a) Estar en plena possessió dels drets civils i polítics. En el cas de nacionals no andorrans, aquesta possessió s'entén referida als seus estats d'origen.

b) Tenir la nacionalitat andorrana, ser titular d'una autorització d'immigració de residència i treball o d'una autorització d'immigració de treball fronterer que autoritza a desenvolupar una activitat al Principat d'Andorra, o complir els requisits per exercir una activitat professional titulada per a treballs de curta durada d'acord amb la normativa aplicable.

c) Estar en possessió d'un títol d'ensenyament superior oficial andorrà o reconegut al Principat d'Andorra en l'àmbit de la mediació, o estar en possessió d'un títol d'ensenyament superior oficial andorrà o reconegut al Principat d'Andorra en qualsevol altra disciplina si s'ha superat una formació d'extensió universitària específica en l'àmbit de la mediació d'almenys cent cinquanta hores de durada.

d) No estar condemnades per delictes dolosos, o imprudents vinculats amb l'exercici de la funció

pública o jurisdiccional, o amb l'exercici de la mediació, mentre no s'hagi produït la cancel·lació dels antecedents penals, ni al Principat d'Andorra ni a l'estranger.

e) No estar incapacitades per a l'exercici de la mediació, ni trobar-se compreses en cap causa d'incompatibilitat o de prohibició de l'exercici de la mediació.

2. Les persones jurídiques que es dediquen a la mediació, tant si es tracta de societats professionals com de qualsevol altra modalitat establerta en la normativa aplicable, han de designar com a mínim una persona física d'entre els seus socis que reuneixi els requisits establerts a l'apartat 1 anterior.

3. En qualsevol supòsit, els mediadors han d'estar inscrits en el Registre de Mediadors.

Article 6. Formació continuada

1. Els mediadors han de seguir una formació continuada d'una durada mínima de quinze hores anyals o de trenta hores en un període de dos anys.

2. El ministeri competent en matèria de justícia, a proposta de la Comissió de Mediació, determina el contingut i la durada de la formació continuada, així com la validació eventual d'aquesta formació.

3. Les despeses de la formació continuada són a càrrec de la persona mediadora.

Article 7. Parts en la mediació

1. Poden intervenir en el procés de mediació i instar-lo les persones que tenen capacitat per disposar de l'objecte de la mediació i hi tenen un interès legítim.

2. Els menors d'edat poden intervenir en el procés de mediació si tenen prou coneixement i hi resulten concernits, a criteri de la persona mediadora o de l'òrgan judicial, segons si es tracta d'una mediació convencional o d'una mediació judicial, respectivament, i també poden instar-lo d'acord amb la normativa aplicable.

Article 8. Entitats de mediació

Tenen la consideració d'entitats de mediació les organitzacions públiques o privades, i les corporacions de dret públic, inscrites o autoritzades degudament al Principat d'Andorra, que tinguin entre les seves finalitats la mediació.

Article 9. Efectes de la mediació sobre el termini de prescripció

1. La sol·licitud d'inici de la mediació, d'acord amb el que preveu l'article 23, suspèn el termini de prescripció de les accions corresponents des del dia de la recepció fefaent d'aquesta sol·licitud per la persona mediadora o l'entitat de mediació.

2. Si en el termini de vint dies hàbils a comptar de la recepció de la sol·licitud d'inici de la mediació no se signa l'acta de la sessió constitutiva que preveu l'article 25, el còmput del termini de prescripció es reprèn automàticament.

3. La suspensió del termini de prescripció es perllonga fins al dia en què se signa l'acord final, o quan es produeix l'acabament de la mediació per alguna de les causes previstes en aquesta Llei.

Capítol segon. *Principis de la mediació*

Article 10. *Principis de voluntarietat i de bona fe*

1. La mediació es basa en el principi de voluntarietat, segons el qual les parts són lliures d'acollir-s'hi o no, i també de desistir-ne en qualsevol moment. Ningú està obligat a mantenir-se en el procés de mediació ni a concloure'l mitjançant un acord.

2. La persona mediadora, i també les parts, assisteixen al procés de mediació de forma voluntària. La persona mediadora pot renunciar a desenvolupar la mediació, amb l'obligació de lliurar una acta a les parts en què consti la renúncia. Les parts també poden optar per cercar en qualsevol moment un nou mediador i seguir el procés de mediació amb aquest nou mediador.

3. Quan existeixi un pacte per escrit que expressi el compromís de sotmetre a mediació les controvèrsies sorgides o que puguin sorgir, s'ha d'intentar el procés pactat de bona fe, abans de cercar l'empara jurisdiccional o qualsevol altra solució extrajudicial. Aquesta clàusula és efectiva fins i tot quan la controvèrsia faci referència a la validesa o l'existència del contracte en què consti la clàusula esmentada.

4. En tot moment durant el procés de mediació, les parts i la persona mediadora han d'actuar d'acord amb les exigències de la bona fe.

Article 11. *Principis d'independència, imparcialitat i neutralitat*

1. La persona mediadora exerceix la seva funció amb independència, imparcialitat i neutralitat, garantint la igualtat entre les parts. En conseqüència, no pot adoptar actituds que manifestin un interès personal en el procés de mediació o en l'assumpte que és matèria del conflicte.

2. La persona mediadora és independent de les parts i de terceres persones alienes al conflicte. Per tant, no pot acceptar cap influència externa orientada a la resolució del conflicte.

3. La persona mediadora ha d'evitar qualsevol conducta discriminatòria o de preferència cap a una de les parts, sigui quin sigui el motiu. En cas que la

igualtat i la llibertat de decidir de les parts no estigui garantida, especialment com a conseqüència de situacions de violència, ha d'interrompre el procés de mediació.

4. Les actuacions en el procés de mediació es desenvolupen de manera que permetin a les parts en conflicte assolir per si mateixes un acord de mediació. La persona mediadora no pot imposar cap solució ni cap mesura concreta, atès que ha d'acompanyar les parts amb imparcialitat i neutralitat.

Article 12. *Principi de confidencialitat i secret professional*

1. Totes les persones que intervenen en el procés de mediació tenen l'obligació de no revelar els fets, documents o situacions que coneguin com a conseqüència d'aquest procés. Aquesta obligació afecta tant les parts com els mediadors o els experts que hi puguin intervenir.

2. Si un cop iniciat el procés de mediació qualsevol de les parts manifesta la seva voluntat de desistir-ne, els fets, els documents o les situacions coneguts com a conseqüència d'aquest procés, i en concret les ofertes de negociació de les parts o els acords que hagin estat revocats posteriorment, no poden tenir efectes en qualsevol procés ulterior.

3. Les parts d'un procés de mediació no poden sol·licitar la declaració o l'interrogatori com a perit o testimoni, en el marc d'un procés judicial, de la persona mediadora o dels experts que hi hagin intervingut, llevat que:

a) Les parts, de comú acord, i de forma expressa i per escrit, dispensin la persona mediadora o els experts del deure de confidencialitat, i aquesta persona mediadora o aquests experts ho acceptin.

b) Els tribunals penals ho decideixin mitjançant una resolució motivada, d'acord amb la normativa aplicable.

4. Les actes que s'elaboren durant el procés de mediació tenen caràcter confidencial. No obstant això, no està subjecta al deure de confidencialitat la informació obtinguda durant el procés de mediació que:

a) No estigui personalitzada i s'utilitzi per a finalitats de formació o recerca.

b) Comporti una amenaça per a la vida o la integritat física o psíquica d'una persona.

c) Calgui revelar per raons imperioses d'ordre públic o per motius lligats a la protecció de l'interès superior dels infants i joves menors d'edat.

d) S'hagi obtingut en el marc d'un procés de diàleg públic com a forma d'intervenció mediadora oberta a la participació ciutadana.

5. La infracció dels deures de confidencialitat i de secret professional genera responsabilitat en els termes que estableixen aquesta Llei i la normativa aplicable restant.

Article 13. Principi d'igualtat de les parts

En el procés de mediació s'ha de garantir que les parts intervinguin amb igualtat d'oportunitats plena, i que es mantingui l'equilibri entre les seves posicions i el respecte dels punts de vista que expressen, sense que la persona mediadora pugui actuar en perjudici o interès de qualsevol de les parts.

Article 14. Caràcter personalíssim

1. En el procés de mediació, les parts han d'assistir personalment a les sessions i no es poden fer valer de representants o intermediaris. No obstant això, si alguna de les parts és una entitat pública o privada, pot assistir al procés mitjançant un o diversos representants acreditats degudament.

2. En situacions excepcionals que facin impossible la presència simultània de les parts, es poden utilitzar mitjans tècnics que facilitin la comunicació a distància i garanteixin els principis de la mediació.

3. En els processos de mediació en què concorrin una pluralitat de persones, les parts poden designar portaveus que representin els interessos de cada col·lectiu implicat.

Capítol tercer. Règim estatutari del mediador

Article 15. Actuació del mediador

La persona mediadora exerceix la mediació afavorint una comunicació adequada entre les parts i, per tant:

- Facilita el diàleg i promou la comprensió entre les parts.
- Assisteix les parts a l'efecte d'establir un procés que ajudi a cercar solucions al conflicte.
- Vetlla perquè les parts prenguin les seves pròpies decisions i tinguin la informació i l'assessorament suficients per assolir acords d'una manera lliure i conscient.

Article 16. Deures del mediador

1. La persona mediadora, durant el procés de mediació, ha de complir els deures següents:

- Exercir la seva funció amb independència, imparcialitat, neutralitat, professionalitat, bona fe, lleialtat i respecte envers les parts, d'acord amb aquesta Llei, els reglaments que la desenvolupin i les normes deontològiques corresponents.
- Exercir la seva funció ajustant-se als terminis fixats.
- Donar per acabada la mediació si concorre qualsevol causa prèvia o sobrevinguda que faci

incompatible la continuació del procés amb les disposicions d'aquesta Llei, i també si aprecia la manca de col·laboració de les parts o si el procés esdevé inútil per a la finalitat perseguida, ateses les qüestions que se sotmeten a la mediació.

d) Informar les parts de qualsevol circumstància que pugui afectar la seva independència, imparcialitat i neutralitat, o que pugui generar un conflicte d'interessos, d'acord amb el que estableix aquesta Llei. Aquest deure es manté durant tot el procés de mediació.

Article 17. Abstenció i recusació

1. La persona mediadora s'ha d'abstenir d'exercir les funcions que té encomanades i, si no ho fa, pot ser recusada, en els supòsits següents:

- Tenir una relació de matrimoni o una situació de convivència anàloga, o un parentiu en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, amb qualsevol de les parts del procés de mediació, els seus advocats o els seus procuradors.
- Ser qualsevol de les parts del procés de mediació una societat mercantil en què la persona mediadora, el seu cònjuge, la persona amb qui mantingui una situació de convivència anàloga o un parent en línia recta, o en línia col·lateral per consanguinitat o adopció fins al quart grau inclòs o per afinitat fins al segon grau inclòs, tingui una participació superior al 20% del capital social, tingui la condició d'administrador únic, conjunt, mancomunat o solidari, o participi en l'òrgan d'administració i en disposi de més del 20% dels drets de vot.
- Tenir un interès directe o indirecte en el procés de mediació o en un altre procés semblant.
- Tenir una amistat íntima o una enemistat manifesta amb qualsevol de les parts del procés de mediació, els seus advocats o els seus procuradors.

2. En cas que la persona mediadora es trobi immersa en altres supòsits diferents dels que assenyala l'apartat 1 anterior i en què la seva imparcialitat es pugui veure compromesa, ha de comunicar aquesta circumstància a les parts i, si escau, a l'òrgan jurisdiccional competent. Un cop la persona mediadora ho ha comunicat, només pot continuar exercint les seves funcions si les parts i, si escau, l'òrgan jurisdiccional competent, hi consenten o ho accepten expressament.

3. En cas que la persona mediadora no procedeixi segons preveuen els apartats 1 i 2 anteriors, qualsevol de les parts pot recusar-la davant de la persona o l'òrgan que l'ha designat.

Article 18. Responsabilitat del mediador i assegurança

1. L'acceptació de la mediació obliga la persona mediadora a complir fidelment l'encàrrec que se li fa. En cas contrari incorre en responsabilitat pels danys i perjudicis que pugui ocasionar, sense perjudici de la responsabilitat disciplinària corresponent.

2. La persona mediadora que exerceixi aquesta funció ha de subscriure una assegurança que doni cobertura a la responsabilitat civil derivada de la seva actuació en els processos de mediació en què pugui intervenir.

Article 19. Cost de la mediació i honoraris

1. El cost de la mediació, tant si conclou com si no conclou amb un acord, es divideix a parts iguals entre les parts, si no hi ha pacte en contra.

2. Les persones mediadores poden exigir a les parts la provisió de fons que estimin necessària per fer front al cost de la mediació.

3. Si alguna de les parts no satisfà la provisió de fons sol·licitada en el termini assenyalat, la persona mediadora pot donar per conclou la mediació. No obstant això, abans de fer-ho ha de comunicar-ho a les altres parts a l'efecte que puguin suplir, en el termini que s'assenyali, la part que no ha satisfet la provisió de fons.

4. Els serveis de la persona mediadora són remunerats sota la forma d'honoraris. En el supòsit d'una mediació convencional o d'una mediació judicial en què les parts designin la persona mediadora, els honoraris es poden convenir lliurement amb les parts i, si no hi ha pacte, es fixen de conformitat amb les normes orientadores establertes per la Comissió de Mediació. En el supòsit d'una mediació judicial en què el Tribunal designi la persona mediadora, els honoraris es fixen d'acord amb els barems que aprovi reglamentàriament el Govern, a proposta no vinculant de la Comissió de Mediació.

5. Les persones mediadores han d'informar les parts, a l'inici de la mediació, dels honoraris previsibles que es meritiran durant el procés de mediació.

Article 20. Benefici de gratuïtat

1. La part que en el marc d'un procés judicial hagi obtingut el benefici de la defensa i l'assistència tècnica lletrades gratuïtes queda eximida de pagar la part de la provisió de fons i dels honoraris de la persona mediadora que li correspondria satisfer en cas que tingui lloc una mediació judicial.

2. En el supòsit esmentat a l'apartat anterior, els honoraris de la persona mediadora són satisfets pel Govern d'acord amb els barems a què fa referència l'apartat 4 de l'article 19.

Article 21. Qualitat i autoregulació de la mediació

El Govern, amb l'informe previ de la Comissió de Mediació, ha d'aprovar i fer públic el codi deontològic professional de la mediació.

Capítol quart. Mediació convencional**Article 22. Supòsits de la mediació convencional**

La mediació convencional es pot dur a terme:

a) Quan es produeixen situacions de desacord, conflicte o controvèrsia entre les parts, abans d'instar un procés judicial.

b) Quan el procés judicial ja s'ha instat o s'està tramitant, en la primera instància, en fase de recurs o en període d'execució, en els termes que determini la normativa processal aplicable.

Article 23. Inici de la mediació convencional

1. El procés de mediació convencional pot iniciar-se:

a) De comú acord entre les parts implicades en el conflicte, per iniciativa pròpia o a proposta d'una persona o entitat aliena a les parts.

b) A proposta d'una de les parts, en compliment d'un pacte previ entre les parts de submissió a la mediació o si les altres parts ho accepten.

2. La sol·licitud d'inici de la mediació convencional es formula davant la persona mediadora o l'entitat de mediació proposada per una de les parts a les altres parts, o ja designada amb anterioritat.

3. Quan s'iniciï de manera voluntària una mediació sobre una controvèrsia que és objecte d'un procés judicial que s'està tramitant, les parts, de comú acord, poden sol·licitar de forma expressa la suspensió de la tramitació del procés judicial d'acord amb la normativa processal aplicable.

Article 24. Sessió informativa

1. La persona mediadora o l'entitat de mediació, un cop reben la sol·licitud d'inici de la mediació convencional, convoquen les parts perquè assisteixin a la sessió informativa.

2. En cas que qualsevol de les parts no assisteixi de forma injustificada a la sessió informativa, s'entén que desisteix de la mediació sol·licitada. Aquesta circumstància no impedeix que en un futur les parts puguin tornar a sol·licitar l'inici d'un nou procés de mediació.

3. En la sessió informativa, la persona mediadora explica a les parts les característiques de la mediació, els principis que inspiren el procés, i l'organització, els avantatges i el cost d'aquest procés. En funció d'aquesta explicació i del cas concret de què es tracti, les parts decideixen si opten o no per prosseguir el procés de mediació convencional. La

persona mediadora també les informa que, un cop iniciada la mediació, les parts poden donar-la per acabada en qualsevol moment.

Article 25. Sessió constitutiva

1. El procés de mediació convencional comença quan les parts l'han acceptat voluntàriament i n'han assumit les obligacions que hi són inherents. Així, en virtut de la sessió constitutiva, les parts expressen la seva voluntat de desenvolupar la mediació, i deixen constància dels aspectes següents:

- a) La identificació de les parts.
- b) La designació de la persona mediadora o de l'entitat de mediació, o l'acceptació de la persona mediadora o l'entitat de mediació designada per una de les parts, sempre que estiguin inscrites degudament al Registre de Mediadors.
- c) L'objecte de la controvèrsia que se sotmet a la mediació.
- d) El cost de la mediació o les bases per determinar-lo, amb la indicació separada dels honoraris de la persona mediadora i de les altres despeses eventuais.
- e) La declaració de les parts segons la qual accepten voluntàriament la mediació i assumeixen les obligacions que se'n deriven.
- f) L'acceptació de la confidencialitat del procés.
- g) El lloc de celebració i la llengua emprada en el procés.

2. Durant la sessió constitutiva la persona mediadora pot proposar un programa d'actuacions i un nombre màxim de sessions per portar a terme la mediació, sense perjudici que aquests punts puguin variar o ser modificats posteriorment.

3. La persona mediadora ha d'informar les parts sobre la conveniència de rebre un assessorament jurídic o de qualsevol altre tipus en funció de l'objecte de la controvèrsia, durant el procés de mediació. Si escau, també les ha d'informar de la conveniència de designar un advocat que redacti el conveni o els documents oportuns sobre la base del resultat dels acords assolits.

4. A l'inici de la sessió constitutiva, es pren l'acord en què consten els aspectes descrits als apartats anteriors, mitjançant una acta que signen tant les parts com la persona mediadora.

Article 26. Durada de la mediació convencional

La durada de la mediació convencional depèn de la naturalesa i la complexitat de la controvèrsia. No obstant això, la persona mediadora ha de procurar que aquesta durada sigui la més breu possible i, en qualsevol cas, les actuacions s'han de portar a terme en un període màxim de sis mesos, prorrogables sis mesos més amb l'acord de les parts.

Article 27. Desenvolupament de les actuacions de la mediació convencional

1. La persona mediadora convoca les parts per a cada sessió amb l'anticipació necessària, dirigeix les sessions i facilita l'exposició de les posicions de les parts i la seva comunicació de forma igualitària i equilibrada.

2. Les comunicacions entre la persona mediadora i les parts es poden fer de forma conjunta o separatament.

3. La persona mediadora comunica a totes les parts les sessions que hagi celebrat de forma separada amb només alguna d'aquestes parts, sense perjudici de la confidencialitat dels assumptes tractats. La persona mediadora no pot comunicar ni distribuir la informació o la documentació que una de les parts li hagi fet saber o li hagi lliurat, llevat que en tingui l'autorització expressa.

Article 28. Actuacions desenvolupades per mitjans electrònics

Les parts poden acordar que totes o alguna de les actuacions de la mediació convencional, inclosa la sessió constitutiva, es duguin a terme per mitjans electrònics, per videoconferència o per qualsevol altre mitjà analògic de transmissió de la veu o la imatge, sempre que quedi garantida la identitat de les persones que hi intervenen i el respecte dels principis de la mediació que estableix aquesta Llei.

Article 29. Finalització de la mediació convencional

1. El procés de mediació convencional pot concloure:

- a) Mitjançant un acord que pot ser total o parcial en funció de les matèries tractades en el procés de mediació.
- b) Sense acord, en els casos següents:
  - i) Si totes o alguna de les parts exerceixen el seu dret de donar per acabades les actuacions, i ho comuniquen a la persona mediadora.
  - ii) Si ha transcorregut el termini màxim acordat o prorrogat per a la durada del procés de mediació.
  - iii) Si la persona mediadora aprecia de forma justificada que les posicions de les parts són irreconciliables.
  - iv) Si s'esdevé una altra causa que determini la conclusió del procés de mediació.

2. Un cop ha finalitzat el procés de mediació convencional, es retornen a les parts els documents que hagin aportat.

3. La renúncia expressa de la persona mediadora de continuar el procés de mediació convencional o la revocació per les parts de la designació de la persona

mediadora només produeix l'acabament del procés si no es nomena una nova persona mediadora.

Article 30. Acord final de la mediació convencional

1. L'acord final és el document que determina la conclusió del procés de mediació convencional.

2. Si s'ha assolit un acord, a l'acta en què es documenta l'acord final hi han de constar de manera clara i concisa els acords assolits. Si no s'ha assolit cap acord, l'acta només fa constar aquest fet i la causa d'aquest fet.

3. L'acta en què es documenta l'acord final ha de ser signada per totes les parts, a les quals se'n lliura un exemplar original.

Article 31. Acords de mediació

1. En les actes que documenten els acords assolits durant el procés de mediació convencional hi ha de constar la identitat i el domicili de les persones físiques o jurídiques, públiques o privades, que hi intervenen; el lloc i la data en què s'ha signat l'acord; les obligacions que ha assumit cada part; els mediadors que han intervingut i, si escau, l'entitat de mediació prop de la qual s'ha desenvolupat el procés, i el caràcter vinculant de l'acord i la possibilitat d'elevat a públic el document en què es conté, només a instància de qualsevol de les parts.

2. Els acords han de donar prioritat a l'interès superior dels menors d'edat i de les persones absents, incapacitades o necessitades de protecció.

3. Els advocats de les parts poden donar forma a l'acord assolit mitjançant el procés de mediació, transformant-lo en un conveni regulador, si és en l'àmbit del procediment de família, o en un contracte o protocol que pot ser elevat a escriptura pública davant de notari o que pot ser homologat judicialment.

4. La persona mediadora informa les parts del caràcter vinculant de l'acord assolit i que poden demanar-ne l'elevació a escriptura pública o l'homologació judicial amb la finalitat que l'acord esdevingui un títol executiu.

5. Contra el que es convé en l'acord de mediació només es pot exercir l'acció de nul·litat per les causes que invaliden els contractes.

Capítol cinquè. Mediació judicial

Article 32. Normes aplicables a la mediació judicial

El procés de mediació judicial es regeix per les normes d'aquest capítol i, subsidiàriament, per les normes relatives a la mediació convencional en el que siguin aplicables.

Article 33. Inici de la mediació judicial

1. El Tribunal pot, en el moment de rebre la demanda o en qualsevol altre moment del procés judicial, instar les parts d'aquest procés a trobar-se amb la persona mediadora amb la finalitat de cercar una solució amigable al litigi.

2. Si així ho acorden les parts, el Tribunal decideix l'inici del procés de mediació judicial i designa una persona mediadora amb la finalitat d'escoltar les parts i confrontar els seus punts de vista perquè puguin trobar una solució al conflicte que les oposa, d'acord amb el que estableix l'article 36.

3. Llevat que les parts manifestin quina persona mediadora volen designar, el Tribunal designa aquesta persona seguint un torn rotatori i equitatiu, tret que l'objecte del litigi requereixi una especialització concreta.

Article 34. Àmbit i durada de la mediació judicial

1. La mediació judicial pot abastar la totalitat o una part del litigi. En tot cas i mentre duri el procés de mediació, el Tribunal segueix sent coneixedor del procés judicial i pot prendre les decisions que siguin oportunes d'acord amb la normativa processal aplicable. D'altra banda, el Tribunal vetlla pel desenvolupament adequat de la mediació judicial.

2. La durada del procés de mediació judicial la determina el Tribunal de forma motivada, d'acord amb la naturalesa i la complexitat de la controvèrsia.

Article 35. Requisits del mediador judicial

La mediació judicial només la poden dur a terme les persones físiques que compleixin els requisits que estableix l'article 5.

Article 36. Decisió d'inici de la mediació judicial

1. El Tribunal decideix l'inici del procés de mediació judicial mitjançant un aute, contra el qual no es pot interposar cap recurs.

2. L'aute ha de fer referència a l'acord de les parts d'iniciar la mediació judicial, ha de designar la persona mediadora, i ha d'establir la durada del procés de mediació. També ha de fixar l'import de la provisió de fons dels honoraris de la persona mediadora, qui se n'ha de fer càrrec i el termini per fer-ho. En cas que no es faci efectiva la provisió de fons, s'entén que s'ha posat fi al procés de mediació judicial i la tramitació del procés judicial es reprèn, sense perjudici del que estableix l'apartat 3 de l'article 19.

3. La persona mediadora disposa d'un termini màxim de cinc dies hàbils des del dia en què li ha estat notificada la decisió d'inici de la mediació judicial per ratificar la seva designació davant el Tribunal. En aquest cas i sempre que s'hagi fet efectiva la

provisió de fons, la persona mediadora disposa d'un termini de tretze dies hàbils per convocar les parts a la sessió informativa.

Article 37. Sessió informativa

1. Durant la sessió informativa, la persona mediadora informa les parts de l'objecte i el desenvolupament del procés de mediació i, llevat que s'hi oposin, intenta la resolució amigable del litigi. Per excepció al principi de confidencialitat, la persona mediadora ha d'informar el Tribunal de la part o les parts que no han assistit a la sessió informativa.

2. En cas que no s'assoleixi un acord pel que fa a l'inici de la mediació, la persona mediadora aixeca una acta en què fa constar que la mediació s'ha intentat de forma infructuosa.

Article 38. Finalització de la mediació judicial

1. Dins els cinc dies hàbils següents al dia en què finalitza el procés de mediació judicial, la persona mediadora ha d'informar el Tribunal si les parts han assolit o no un acord i, en cas afirmatiu, si l'acord és total o parcial:

a) Si les parts no han assolit un acord o han assolit un acord parcial, el Tribunal decideix la continuació de la tramitació del procés judicial.

b) Si les parts han assolit un acord total, poden renunciar, desistir, aplanar-se o atorgar una transacció en el marc del procés judicial, d'acord amb el que estableixi la normativa processal aplicable.

2. En qualsevol moment durant el procés de mediació judicial, el Tribunal hi pot posar fi, d'ofici o a instància de qualsevol de les parts o de la persona mediadora, si es constata que aquesta persona no està exercint les seves funcions d'acord amb els principis i les obligacions que estableix aquesta Llei. En aquest cas, el Tribunal dicta un aute que es notifica a les parts i a la persona mediadora.

3. A la fi del procés de mediació judicial, el Tribunal quantifica els honoraris de la persona mediadora d'acord amb l'apartat 4 de l'article 19, i requereix a les parts que paguin aquests honoraris, amb la deducció de la provisió de fons abonada, en el termini màxim de cinc dies hàbils. En cas d'impagament, el procediment per a la reclamació dels honoraris se substancia d'acord amb les normes sobre l'execució de les costes processals que preveu la normativa processal aplicable.

Capítol sisè. Formació del títol executiu

Article 39. Homologació judicial

1. Les parts poden demanar l'homologació judicial de l'acord de mediació, tant si s'ha assolit en virtut

d'una mediació convencional com si s'ha assolit en virtut d'una mediació judicial, mitjançant una sol·licitud en què s'ha d'adjuntar l'acta en què es documenta l'acord i els altres documents que siguin necessaris a l'efecte d'obtenir l'homologació judicial.

2. En el cas d'una mediació convencional, la sol·licitud s'ha de presentar al Tribunal de la jurisdicció civil competent al qual correspongui per torn; en el cas d'una mediació judicial, la sol·licitud s'ha de presentar al Tribunal que coneix el procés judicial del qual dimana la mediació.

3. El Tribunal, un cop examinada la sol·licitud i dins el termini de tretze dies hàbils, dicta un aute en què decideix si homologa o no l'acord de mediació. Contra l'aute en què el Tribunal decideix no homologar la transacció es pot interposar recurs d'apel·lació.

Article 40. Elevació a escriptura pública

1. Les parts poden elevar a escriptura pública l'acord de mediació davant de notari. A aquest efecte, el notari valida el compliment dels requisits que estableix aquesta Llei i, al mateix temps, verifica que el contingut de l'acord no sigui contrari a dret.

2. Si l'acord de mediació s'ha d'executar a l'estranger, cal que a banda de ser elevat a escriptura pública compleixi, si escau, els requisits que estableixin els convenis internacionals aplicables i que formen part de l'ordenament jurídic andorrà.

Capítol setè. Registre de Mediadors

Article 41. Creació, objecte i finalitat

1. Es crea el Registre de Mediadors.

2. El Registre de Mediadors té per objecte inscriure els actes que es determinen en aquesta Llei i esdevenir l'instrument integrador de totes les dades i la informació que pertanyin a les persones mediadores que exerceixen la mediació al Principat d'Andorra.

3. El Registre de Mediadors té com a finalitat ser l'instrument per conèixer, controlar, ordenar i organitzar les persones que exerceixen la mediació, en qualsevol de les seves modalitats, i que hi són inscrites.

4. L'organització, la gestió, l'estructura i el funcionament del Registre de Mediadors, en el que no estigui previst per aquesta Llei, es determinen reglamentàriament.

Article 42. Règim jurídic

El Registre de Mediadors es regeix per aquesta Llei, els reglaments que la desenvolupen, el codi deontològic professional de la mediació i la normativa aplicable restant.

Article 43. Àmbit territorial, adscripció i responsables

1. El Registre de Mediadors és únic per a tot el territori del Principat d'Andorra.
2. El Registre de Mediadors s'adscriu al ministeri competent en matèria de justícia.
3. A proposta del ministre competent en matèria de justícia, el Govern nomena i destitueix el responsable titular i el responsable suplent del Registre de Mediadors.

Article 44. Estructura

1. El Registre de Mediadors s'estructura en una única secció, anomenada secció única del Registre, en la qual s'inscriuen totes les persones mediadores.
2. El Registre de Mediadors consta d'un llibre principal i d'un arxiu annex que conté:
  - a) La relació de les persones mediadores, la data d'incorporació de cadascuna d'elles i les altres vicissituds que tinguin lloc en relació amb aquestes persones, incloses la suspensió, i la inhabilitació i l'expulsió.
  - b) Els documents presentats per sol·licitar la inscripció.
  - c) Les resolucions judicials i administratives que corresponguin.
  - d) Els altres documents i les altres dades que estableixi la normativa aplicable.

Article 45. Funcions registrals

1. El responsable del Registre de Mediadors verifica la legalitat del contingut dels actes que són objecte d'inscripció d'acord amb el que resulta dels documents en virtut dels quals se sol·licita la inscripció i dels assentaments registrals.
2. El responsable del Registre de Mediadors practica la inscripció corresponent en el termini màxim de dos mesos des de la recepció de la sol·licitud si no presenta cap defecte o mancança, des del moment en què s'hagi corregit el defecte o la mancança observats, o des de la data en què tingui coneixement fefaent del fet que genera l'acte inscripció, i ho comunica a la persona que ha presentat la sol·licitud.

Article 46. Actes inscripció

Al llibre principal del Registre de Mediadors s'hi fan constar les inscripcions següents:

- a) L'alta de la persona mediadora, amb la indicació del nom i els cognoms, el domicili, el telèfon, i l'adreça electrònica, el fax o qualsevol altre mitjà que pugui acreditar la recepció de les notificacions.
- b) La titulació i l'activitat professional de la persona mediadora.

- c) L'acreditació de la formació continuada en mediació.
- d) El número d'inscripció de la persona mediadora seguint l'ordre temporal d'inscripció.
- e) La data de la inscripció.
- f) La data de la baixa.
- g) L'inici i l'arxivament dels procediments disciplinaris.
- h) La suspensió cautelar de l'exercici de les funcions i les sancions imposades en els procediments disciplinaris.
- i) Les altres inscripcions que estableixi la normativa aplicable.

Article 47. Relació de persones mediadores inscrites

1. El Registre de Mediadors ha d'inscriure les persones mediadores que compleixin els requisits fixats en aquesta Llei. La inscripció només es pot denegar quan la documentació que s'adjunta a la sol·licitud no s'ajusti a les disposicions d'aquesta Llei. Contra aquesta decisió es pot interposar recurs d'acord amb les normes del Codi de l'Administració i de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal.
2. Únicament les persones inscrites al Registre de Mediadors poden ser considerades com a persones mediadores.
3. L'estructura i el funcionament de la relació de persones mediadores registrades al Registre de Mediadors es determina reglamentàriament.

Article 48. Publicitat i identificació de les persones mediadores

1. El Registre de Mediadors és públic, tot i que l'accés pot restar condicionat a l'acreditació d'un interès legítim. Les peticions de consulta es presenten per escrit.
2. A l'efecte d'identificació, la persona mediadora ha de fer constar, en l'exercici de la seva activitat professional, el seu número registral.
3. Amb caràcter previ a l'establiment de qualsevol relació de prestació de serveis amb una persona mediadora, les persones que volen establir aquesta relació han d'assegurar-se que aquesta persona es troba inscrita en el Registre de Mediadors.

Capítol vuitè. Comissió de Mediació**Article 49. Creació i funcions**

Es crea la Comissió de Mediació com a òrgan tècnic adscrit al ministeri competent en matèria de justícia, les funcions de la qual són:

- a) Emetre un informe, preceptiu i no vinculant, en relació amb:

i) La concurrència dels requisits que estableixen aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupen per exercir la mediació i obtenir la inscripció al Registre de Mediadors.

ii) La concurrència dels requisits que estableixen aquesta Llei i els reglaments que la desenvolupen per inscriure's a la relació de persones mediadores registrades al Registre de Mediadors.

iii) Els projectes de normes deontològiques de la mediació o dels barems relatius als honoraris de la mediació judicial, els quals són aprovats reglamentàriament pel Govern, o qualsevol iniciativa que tingui per objecte vetllar perquè els mediadors exerceixin les seves funcions d'acord amb els principis de la mediació que regula aquesta Llei.

iv) Les reclamacions o les queixes que es formulin contra una persona medidora com a conseqüència de l'incompliment d'aquesta Llei i el codi deontològic professional de la mediació. Aquestes reclamacions s'han d'adreçar per escrit al ministre competent en matèria de justícia i han de ser signades i datades, i la Comissió de Mediació ha de proposar en el seu informe les possibles vies de solució del conflicte, l'arxiu de la reclamació o la queixa o la incoació de l'expedient disciplinari corresponent, segons el cas.

b) Aprovar les normes orientadores dels honoraris de la mediació convencional i judicial.

c) Promoure la cultura i el valor de la mediació, així com el desenvolupament i el foment de la mediació com a via de resolució dels conflictes.

d) Promoure i impulsar la formació continuada i la capacitació per a l'exercici de la mediació.

e) Promoure les relacions dels mediadors amb els col·legis professionals i amb els consells de col·legis professionals, amb el Govern, i especialment amb el ministeri competent en matèria de justícia, amb l'Administració de Justícia i amb la resta d'administracions públiques.

Article 50. Composició i nomenament

1. La Comissió de Mediació es compon dels sis membres titulars següents:

a) Dos representants del ministeri competent en matèria de justícia, designats pel ministre entre funcionaris o agents de l'Administració de caràcter indefinit.

b) Un batlle o un magistrat de la jurisdicció civil, designat pel Consell Superior de la Justícia.

c) Un mediador inscrit en el Registre de Mediadors i que no exerceixi la professió d'advocat, designat pel ministre competent en matèria de justícia.

d) Un advocat col·legiat com a membre exercent al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra i especialitzat en mediació, designat per la Junta de Govern del Col·legi.

e) Un representant de la Cambra de Comerç, Indústria i Serveis d'Andorra especialitzat en mediació, designat pel Comitè Executiu de la Cambra.

2. Per cadascun dels membres titulars assenyalats a l'apartat anterior, la persona encarregada de designar-los també ha de designar un membre suplent.

Article 51. Càrrecs

1. Els càrrecs de president i de secretari de la Comissió de Mediació recauen en els dos membres titulars o suplents que representen el ministeri competent en matèria de justícia.

2. Els membres titulars o suplents que no exerceixin els càrrecs de president i de secretari són vocals de la Comissió de Mediació.

Article 52. Desenvolupament reglamentari

El funcionament, la convocatòria, el quòrum, la presa de decisions, el termini per estendre l'acta i els informes de la Comissió de Mediació es regulen per reglament.

Capítol novè. Règim de responsabilitat

Article 53. Responsabilitat disciplinària

1. Les persones mediadores estan subjectes a la responsabilitat disciplinària derivada de l'incompliment d'aquesta Llei i el codi deontològic professional de la mediació.

2. La responsabilitat disciplinària és independent de la responsabilitat civil i penal que pugui correspondre als mediadors pels mateixos fets.

Article 54. Òrgan disciplinari

1. La potestat disciplinària és exercida per l'òrgan disciplinari, que està integrat pels membres següents:

a) El president de la Comissió de Mediació, o, si escau, la persona que el substitueixi o el supleixi en el càrrec.

b) Un altre membre de la Comissió de Mediació, designat per la mateixa Comissió.

c) Un representant del ministeri encarregat de la justícia, designat pel ministre entre funcionaris o agents de l'Administració de caràcter indefinit que ocupin llocs de treball de direcció, comandament o responsabilitat.

d) Un representant del ministeri encarregat de les finances, designat pel ministre entre funcionaris o agents de l'Administració de caràcter indefinit que

ocupin un lloc de treball de direcció, comandament o responsabilitat.

2. Les reclamacions o les queixes que es puguin formular contra una persona medidora s'adrecen al ministre encarregat de la justícia, el qual les comunica a la Comissió de Mediació a l'efecte del que preveu l'article 49, lletra a, número iv.

3. Si en el decurs de la tramitació d'un expedient disciplinari es manifesten indicis de conductes que poden constituir una infracció penal, l'òrgan disciplinari ho ha de fer saber a l'òrgan jurisdiccional competent i suspendre, tot seguit, la tramitació de l'expedient esmentat, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció i caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal.

D'altra banda, quan s'estigui instruint o jutjant un procés penal pels mateixos fets que han originat o han de comportar la incoació d'un expedient disciplinari, o per altres fets que hi estiguin íntimament vinculats, s'ha d'iniciar la tramitació de l'expedient disciplinari, si no s'ha iniciat amb anterioritat, i se'n suspèn tot seguit la tramitació, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció o caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal.

En qualsevol cas, la declaració de fets provats que pugui fer el tribunal penal és vinculant per a l'òrgan disciplinari.

Article 55. Drets

Les persones mediadores que són objecte d'un procediment disciplinari tenen els drets següents:

- a) Dret a ser informades dels fets que se'ls imputen, de les infraccions que aquests fets puguin constituir, de les sancions que els puguin ser imposades, de la identitat de la persona designada com a instructor i de l'òrgan competent per imposar la sanció.
- b) Dret d'accés a l'expedient disciplinari, de conèixer l'estat de la tramitació i d'obtenir còpies dels documents, en els termes del Codi de l'Administració.
- c) Dret a formular al·legacions, a proposar les proves que considerin oportunes i a utilitzar tots els mitjans de defensa admesos per l'ordenament jurídic que siguin procedents.
- d) Dret a la presumpció d'innocència i a no declarar en contra de si mateixes.
- e) Dret a ser assistides per un advocat durant la tramitació de l'expedient, de lliure elecció per part de la persona medidora i a càrrec seu.
- f) Dret a obtenir una resolució motivada.
- g) Qualsevol altre dret que reconeguin la Constitució o les lleis.

Article 56. Procediment disciplinari

1. El procediment disciplinari l'inicia l'òrgan disciplinari mitjançant la incoació d'un expedient disciplinari, arran de la comunicació esmentada a l'apartat 2 de l'article 54, que es tramita amb respecte dels principis generals del règim sancionador.

2. L'òrgan disciplinari designa un instructor entre els seus membres per instruir l'expedient i formular, en el termini màxim d'un mes, el plec de càrrecs corresponent, que ha d'incloure els fets imputats, amb expressió de les infraccions presumptament comeses i de les sancions que siguin aplicables.

3. L'òrgan disciplinari ha de notificar per escrit a la persona medidora expedientada la incoació de l'expedient, l'instructor designat i el plec de càrrecs. La persona medidora expedientada disposa d'un termini de deu dies hàbils per fer al·legacions i sol·licitar, si escau, la pràctica de les proves que entengui necessàries per a la seva defensa.

Contestat el plec de càrrecs o transcorregut el termini sense fer-ho, l'instructor pot practicar les proves sol·licitades que consideri oportunes en el termini d'un mes. Posteriorment, ha de donar vista de l'expedient a la persona medidora expedientada, per tal que en el termini de deu dies hàbils formuli les conclusions que estimi convenientes.

4. L'òrgan disciplinari, del qual no pot formar part l'instructor designat, ha de dictar en el termini de quinze dies hàbils la resolució corresponent, la qual ha de ser motivada i no pot incloure fets diferents dels que han fonamentat el plec de càrrecs, sense perjudici de la valoració jurídica que se'n faci. Si la resolució és sancionadora, s'han de determinar amb precisió les infraccions comeses, els preceptes en què estan tipificades i les sancions imposades.

La resolució s'adopta amb el vot favorable de la majoria dels membres de l'òrgan disciplinari, excepte el de l'instructor designat.

5. La resolució de l'òrgan disciplinari exhaureix la via administrativa i pot ser impugnada davant de la Secció Administrativa de la Batllia, en els termes que estableix la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal.

Article 57. Mesures cautelars

1. L'òrgan disciplinari pot acordar, mitjançant resolució motivada, la suspensió cautelar de l'exercici de la mediació de la persona medidora contra la qual se segueix un expedient disciplinari, tenint en compte la gravetat dels fets comesos i les circumstàncies que concorrin.

2. El període de suspensió cautelar no pot ser superior al de la sanció que pugui ser imposada per la

infracció presumptament comesa, i el temps transcorregut s'ha de tenir en compte a l'efecte de computar el període de la sanció eventual d'inhabilitació que es pugui imposar al terme de l'expedient disciplinari.

Article 58. Infraccions

1. Són infraccions les conductes establertes com a tals per aquesta Llei, relacionades amb l'exercici de la mediació.

2. Les infraccions es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

3. Són infraccions molt greus:

a) L'exercici de la mediació sense haver-ne obtingut l'acreditació i constar inscrit en el Registre de Mediadors.

b) L'exercici de la mediació en un supòsit d'inhabilitació o suspensió cautelar, o en un supòsit d'incompatibilitat o de prohibició d'exercir la mediació.

c) La vulneració del deure de secret professional.

d) L'incompliment del deure de disposar o mantenir vigent l'assegurança.

e) L'incompliment de les obligacions o dels deures professionals establerts en aquesta Llei, en els reglaments que la desenvolupen o en les normes deontològiques, quan en resulti un perjudici greu per a les persones que hagin contractat els serveis del mediador.

f) La condemna ferma per la comissió d'un delictes dolós, en qualsevol grau de participació, que es produeixi com a conseqüència de l'exercici de la mediació.

g) Tota actuació professional que suposi una discriminació per raó de naixença, raça, sexe, orientació sexual, religió, llengua, opinió, lloc de naixement, veïnatge o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.

h) L'obstaculització en l'exercici de les llibertats públiques i els drets fonamentals com a conseqüència de l'exercici de la mediació.

i) La comissió de dos infraccions greus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometin dins el període d'un any des de la primera de les infraccions i que l'autor hagi estat sancionat per aquesta infracció.

4. Són infraccions greus:

a) No abstenir-se d'exercir les funcions en els supòsits establerts a l'apartat 1 de l'article 17 o exercir-les malgrat que la imparcialitat de la persona mediadora es pugui veure compromesa sense procedir d'acord amb l'apartat 2 de l'article 17.

b) No complir les obligacions en relació amb la formació continuada que estableix l'article 6.

c) Les conductes que impedeixin prestar o que posin en perill la independència, la imparcialitat o la neutralitat requerides en les funcions encomanades a la persona mediadora.

d) L'incompliment de les obligacions o dels deures professionals establerts en la aquesta Llei, en els reglaments que la desenvolupen o en les normes deontològiques, quan en resulti un perjudici per a les persones que hagin contractat els serveis de la persona mediadora, o l'incompliment greu i reiterat d'aquestes obligacions o d'aquests deures professionals, encara que no en resulti un perjudici per a les persones que hagin contractat els serveis de la persona mediadora.

e) Els enfrontaments greus i reiterats de la persona mediadora amb les parts, amb terceres persones o amb les altres persones mediadores sense causa justificada.

f) La comissió de dos infraccions lleus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometin dins el període de sis mesos des de la primera de les infraccions i que l'autor hagi estat sancionat per aquesta infracció.

5. És infracció lleu la vulneració de qualsevol disposició que reguli l'activitat professional, incloses les normes deontològiques, sempre que no constitueixi una infracció greu o molt greu.

Article 59. Prescripció de les infraccions

1. Les infraccions molt greus prescriuen al cap de quatre anys, les greus al cap de dos anys i les lleus al cap de sis mesos. Aquests terminis es computen a partir de la data del fet causant o des del dia en què se n'hagi hagut de tenir coneixement.

2. El termini de prescripció s'interromp per qualsevol actuació realitzada amb coneixement formal de la persona expedientada que s'adreci a la iniciació, la tramitació o la resolució de l'expedient disciplinari.

La interrupció deixa de tenir efecte si no s'incoa l'expedient disciplinari o queda paralitzat durant més de sis mesos per causa no imputable a la persona expedientada. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient disciplinari.

3. En el cas de suspensió de la tramitació de l'expedient per causa de prejudicialitat penal, el termini de prescripció de la infracció resta suspès fins que l'òrgan disciplinari tingui constància fefaent de la resolució ferma recaiguda en l'àmbit penal.

Article 60. Sancions

1. Les infraccions molt greus poden ser objecte de les sancions següents:

- a) Expulsió de la professió de mediador.
- b) Inhabilitació de l'exercici de la mediació durant un període no superior a cinc anys.
- c) Multa no inferior a 5.001 euros i no superior a 50.000 euros.

2. Les infraccions greus poden ser objecte de les sancions següents:

- a) Inhabilitació de l'exercici de la mediació durant un període no superior a un any.
- b) Multa no inferior a 1.001 euros i no superior a 5.000 euros.

3. Les infraccions lleus poden ser objecte de les sancions següents:

- a) Amonestació escrita.
- b) Multa no superior a 1.000 euros.

4. Les sancions d'expulsió, d'inhabilitació i d'amonestació escrita, com a conseqüència d'una mateixa infracció, són compatibles amb la sanció de multa.

5. En el cas d'infraccions molt greus i greus també es pot imposar, com a sanció complementària, l'obligació d'efectuar activitats de formació professional o deontològica, quan la infracció s'hagi produït a causa de l'incompliment dels deures que afectin la deontologia professional.

6. Si qui ha comès la infracció n'ha obtingut un guany econòmic, la sanció de multa es pot ampliar fins a l'import del profit obtingut.

7. Les sancions només són executives quan la resolució que les imposa sigui ferma, pel fet de no ser susceptible de recurs administratiu o jurisdiccional.

Article 61. Inhabilitació i expulsió

1. La sanció d'inhabilitació de l'exercici de la mediació impedeix aquest exercici durant el temps per al qual ha estat imposada.

2. Quan en una mateixa persona concorrin diverses sancions d'inhabilitació successives, el termini establert en cadascuna de les sancions comença a comptar a partir del compliment definitiu de la sanció anterior.

3. La sanció d'expulsió de la professió de mediador impedeix a la persona sancionada l'exercici de la mediació i sol·licitar novament la seva inscripció en el Registre de Mediadors fins que hagin transcorregut vuit anys com a mínim.

Article 62. Graduació de les sancions

Les sancions es graduen en funció de les circumstàncies que concorren en cada cas, d'acord amb els principis generals establerts en la legislació vigent i, en concret, de conformitat amb els criteris següents:

- a) Intencionalitat.
- b) Perjudici causat.
- c) Quantia del benefici obtingut o que es pretenia obtenir.
- d) Reiteració o reincidència.
- e) Que els mateixos fets hagin estat sancionats en l'àmbit penal.

Article 63. Prescripció de les sancions

1. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen al cap de quatre anys; les sancions per infraccions greus, al cap de dos anys, i les sancions per infraccions lleus, al cap de sis mesos.

2. Les sancions que donin lloc a la inhabilitació per un període superior a quatre anys prescriuen un cop ha transcorregut el termini per al qual va ser imposada la sanció.

3. El termini de prescripció de les sancions es comença a comptar a partir de l'endemà del dia en què ha esdevingut ferma la resolució que les imposa.

4. El termini de prescripció s'interromp per l'inici, amb coneixement formal de la persona interessada, de l'execució de la sanció.

La interrupció deixa de tenir efecte si l'execució resta aturada durant més d'un any per causa no imputable a la persona sancionada. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient d'execució.

Article 64. Extinció de la responsabilitat

La responsabilitat disciplinària s'extingeix pel compliment de la sanció, la defunció de la persona medidora expedientada, la prescripció de la infracció i la prescripció de la sanció.

Article 65. Anotació i comunicació de les sancions i rehabilitació

1. Les sancions disciplinàries es fan constar en l'expedient personal de la persona medidora sancionada i l'anotació pot ser cancel·lada, a l'efecte de rehabilitació, sempre que no hagi incorregut en nova responsabilitat disciplinària, quan hagin transcorregut els terminis de sis mesos, en el cas de sancions d'amonestació o multa; un any, en el cas de sancions d'inhabilitació no superior a sis mesos; tres anys, en el cas de sancions d'inhabilitació superior a

sis mesos, i vuit anys, en el cas de sancions d'expulsió.

2. El termini de caducitat per a la rehabilitació es compta a partir de l'endemà del dia en què s'hagi complert definitivament la sanció. La cancel·lació de l'anotació, un cop complerts els terminis indicats, es pot fer d'ofici o a petició de la persona sancionada.

Disposició derogatòria

Es deroguen la lletra j de l'article 26, i els articles 30 a 35 de la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra.

Disposició final primera. Modificació de la Llei del voluntariat d'Andorra

Es modifica l'article 29 de la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra, el qual queda redactat com segueix:

“Article 29. *Competència dels tribunals andorrans i mediació*

1. Les controvèrsies que puguin sorgir entre les persones voluntàries i les entitats de voluntariat en el marc de les activitats de voluntariat són resoltes per la jurisdicció competent.

2. No obstant això, les persones voluntàries i les entitats de voluntariat es poden acollir a una mediació, d'acord amb el que estableix la normativa aplicable en aquesta matèria.”

Disposició final segona. Modificació de la Llei per la qual es constitueix la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra

Es modifica la Disposició transitòria segona de la Llei 23/2011, del 29 de desembre, per la qual es constitueix la Societat de Gestió Col·lectiva de Drets d'Autor i Drets Veïns del Principat d'Andorra, la qual queda redactada com segueix:

“Disposició transitòria segona

Fins que no es creï la Comissió d'Arbitratge de l'Oficina de Drets d'Autor, les tasques d'arbitratge assignades a aquesta Comissió d'Arbitratge per la Llei sobre drets d'autor i drets veïns, del 10 de juny de 1999, seran exercides pel Govern.”

Disposició final tercera. Constitució de la Comissió de Mediació

En el període màxim de tres mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei ha de quedar constituïda la Comissió de Mediació.

Disposició final quarta. Normes deontològiques i barems i normes orientadores dels honoraris

1. La Comissió de Mediació, en el termini màxim de cinc mesos des del dia en què tots els seus membres titulars hagin estat nomenats, ha de redactar i proposar les normes deontològiques de la mediació i els barems relatius als honoraris de la mediació judicial, i també ha d'aprovar les normes orientadores dels honoraris de la mediació convencional i judicial, que siguin en tots els casos conformes a aquesta Llei i a l'efecte d'acomplir les seves disposicions.

2. Les normes deontològiques de la mediació i els barems relatius als honoraris de la mediació judicial, una vegada proposats per la Comissió de Mediació, s'han de trametre al ministeri competent en matèria de justícia a l'efecte que en sotmeti al Govern l'aprovació per la via reglamentària.

Disposició final cinquena. Desplegament reglamentari

El Govern ha d'aprovar les normes reglamentàries necessàries per al desenvolupament d'aquesta Llei en el termini màxim de sis mesos des del dia en què entri en vigor.

Disposició final sisena. Publicació de text consolidat

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra el text consolidat de la Llei 90/2010, del 16 de desembre, del voluntariat d'Andorra i de la Llei 23/2011, del 29 de desembre, per la qual es constitueix la societat de Gestió Col·lectiva de drets d'autor i drets Veïns del Principat d'Andorra, que incloguin les modificacions introduïdes fins a l'actualitat a aquestes dos lleis.

Disposició final setena. Entrada en vigor de la Llei

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

En els termes precedents es formula l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior que, d'acord amb l'article 100.1 del Reglament del Consell General, es tramet al M.I. Sr. Síndic General, als efectes escaients.

M.I. Sr. Víctor Naudi Zamora
Vicepresident de la Comissió Legislativa d'Interior

M.I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
Presidenta de la Comissió Legislativa d'Interior

Edicte

El síndic general, d'acord amb les previsions de l'article 100.2 del Reglament del Consell General,

Disposa

Publicar l'informe de la Ponència i l'informe de la Comissió Legislativa d'Interior en relació al **Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries**.

Tot el que es fa públic per a general coneixement i efectes.

Casa de la Vall, 15 de març del 2018

Vicenç Mateu Zamora

Síndic General

Informe de la Ponència de la Comissió Legislativa d'Interior relatiu al Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries

La M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés, del Grup Parlamentari Liberal, nomenada ponent per la Comissió Legislativa d'Interior, el dia 11 de desembre del 2017, en relació al Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, exposa el següent:

- S'ha presentat 17 esmenes a l'articulat: 1 esmena per part de la consellera independent del Grup Parlamentari Mixt Sílvia Eloïsa Bonet, 4 esmenes per part del Grup Parlamentari Liberal, 4 esmenes per part del Grup Parlamentari Mixt-PS, i 8 esmenes per part del Grup Parlamentari Demòcrata.

- La Sindicatura, els dies 17 d'octubre, 3 de novembre i 5 de desembre del 2017, i als efectes determinats per l'article 18.1.d) del Reglament del Consell General, va constatar que les esmenes formulades pels grups parlamentaris no eren contràries a les disposicions de l'article 112 del Reglament del Consell General, i les va admetre a tràmit.

- El dia 6 de desembre del 2017 es va trametre el Projecte de llei esmentat i les esmenes a l'articulat presentades a la Comissió Legislativa d'Interior, d'acord amb el que preveu l'article 45 del Reglament del Consell General.

Per aquests fets, el ponent de la Comissió Legislativa d'Interior, en relació al Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, proposa, segons el que disposa l'article 97 del Reglament del Consell General, l'informe següent:

Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries

Exposició de motius

El conflicte siríà, amb les ramificacions geopolítiques que se'n deriven, ha generat una de les crisis humanitàries més grans ocorregudes en sòl europeu en els darrers setanta anys. La societat civil europea ha expressat clarament la seva voluntat d'acollir les víctimes d'aquesta crisi humanitària, i els governs europeus han gestionat l'acollida dels refugiats d'acord amb les obligacions internacionals, i tenint en compte de forma prevalent el marc normatiu comunitari i nacional. La ciutadania i els actors polítics del Principat d'Andorra han manifestat aquesta mateixa voluntat amb la finalitat d'ajudar les poblacions civils que busquen refugi fora de les fronteres sirianes i que arriben massivament a les costes del Mediterrani europeu.

L'absència d'una legislació pròpia que desenvolupi, amb rang de llei qualificada, el dret d'asil reconegut a la nostra Constitució, és certament un obstacle major per acollir persones a casa nostra, però no és l'únic. En efecte, la situació geogràfica del Principat d'Andorra, que no disposa d'aeroport i no forma part de l'espai Schengen, ni del marc comunitari per a l'acollida dels refugiats, com també la manca de determinades estructures i funcions institucionals que tenen altres països europeus (forces armades, ambaixades en països on arriben els refugiats, serveis d'intel·ligència, etc.) són elements que no faciliten l'organització concreta d'un canal que permeti fer arribar fins al territori andorrà persones que fugen de la guerra i que es troben en camps de refugiats fora del territori comunitari. Tanmateix, Andorra, com a membre de les Nacions Unides, pot actuar en el marc de les seves facultats de participació dins la comunitat internacional, i seguir la normativa i els procediments que se'n deriven, tot i que també ho ha de fer tenint en compte especialment el marc comunitari diferent i específic pel qual es regeixen els països veïns i fronterers a l'efecte de gestionar l'arribada i l'acollida de civils que cerquen asil.

El Govern, amb la voluntat ferma de respondre a la demanda de la ciutadania andorrana i amb el desig de ser un membre solidari de la comunitat internacional, ha pres la decisió de dotar el nostre país d'un marc legislatiu que reguli el dret d'asil i faci possible l'adhesió als convenis internacionals que hi ha en aquesta matèria. No obstant això, l'acompliment d'aquest objectiu requereix un treball important d'adaptació legislativa i, per tant, no es pot fer d'una forma prou immediata per donar una resposta pròpia i en temps degut a l'arribada actual i contínua de refugiats a Europa. Per aquest motiu

s'ha optat, de moment, per promoure una llei que permeti acollir, de manera temporal i transitòria, aquests refugiats, la qual cosa requereix necessàriament la concertació amb els organismes internacionals competents i amb els països de trànsit per assegurar l'arribada legal i segura al territori andorrà de les persones que es puguin beneficiar d'aquest acolliment temporal i transitori.

La creació del règim de protecció temporal i subsidiària que conté aquesta Llei té l'objectiu específic d'oferir una solució transitòria i restringida a la crisi humanitària que afecta actualment Europa, sense desenvolupar principis genèrics ni establir nous drets en termes d'asil. És una Llei que té un enfocament efectiu i pragmàtic i que anticipa, per tant, una futura llei més general sobre el dret d'asil. Aquesta Llei necessitarà un debat ampli amb la societat civil i els actors polítics, tenint en compte que, si bé el dret d'asil és un dret humà fonamental que Andorra reconeix, se'n desprenen implicacions i conseqüències d'un abast molt important.

La Llei que ens ocupa es divideix en quatre capítols i disset articles. El capítol primer conté les disposicions generals i, en concret, els articles 1 i 2 regulen l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la Llei, i les definicions dels conceptes més importants, com ara la protecció temporal i transitòria, les persones beneficiàries d'aquesta protecció i l'autorització de sojorn o de sojorn i treball que dona cobertura al règim de protecció temporal i transitòria. El capítol segon i els articles 3 a 5 que en formen part incideixen en la durada de dos anys prorrogable de forma excepcional, les condicions de l'atorgament i les vicissituds relatives a la finalització del règim de protecció temporal i transitòria. El capítol tercer fa referència a les característiques i l'abast de la protecció temporal i transitòria; l'article 6 regula la figura del representant personal d'aquesta protecció; l'article 7 estableix les normes sobre el reconeixement mèdic al qual s'han de sotmetre les persones beneficiàries de la protecció esmentada; l'article 8 fa referència a l'autorització de sojorn o de sojorn i treball que fonamenta el règim de protecció temporal i transitòria i als documents de viatge corresponents; els articles 9 a 12 regulen l'accés a l'allotjament, al treball i la formació, als serveis socials i socio-sanitaris i a l'estructura educativa de les persones beneficiàries esmentades, i l'article 13 incideix en l'extinció de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball. Finalment, el capítol quart, que es divideix en els articles 14 a 17, preveu les disposicions relatives al retorn al país d'origen, al país de provenença o a un país tercer de les persones que s'han beneficiat del règim de protecció temporal i transitòria, tant pel que fa a la vessant del retorn voluntari com pel que fa a la vessant del retorn

forçós, i també regula la fi dels beneficis d'aquesta protecció. Per acabar, el Projecte de Llei compta amb cinc disposicions finals que reformen i afegeixen diverses disposicions a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, amb l'objectiu d'adaptar aquesta Llei a la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries; estableixen un termini de dos anys per aprovar un projecte de llei relatiu al dret d'asil; qualifiquen algunes disposicions d'aquesta Llei; encomanen al Govern la publicació del text consolidat de la Llei 9/2012 referida, i determinen la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Esmena 1

De modificació

Grup Parlamentari Liberal (1)

Es proposa la modificació de l'exposició de motius del "Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries", quin text queda així:

"Exposició de motius

El conflicte siríà, amb les ramificacions geopolítiques que se'n deriven, ha generat una de les crisis humanitàries més grans ocorregudes en sòl europeu en els darrers setanta anys. La societat civil europea ha expressat clarament la seva voluntat d'acollir les víctimes d'aquesta crisi humanitària, i els governs europeus han gestionat l'acollida dels refugiats d'acord amb les obligacions internacionals, i tenint en compte de forma prevalent el marc normatiu comunitari i nacional. La ciutadania i els actors polítics del Principat d'Andorra han manifestat aquesta mateixa voluntat amb la finalitat d'ajudar les poblacions civils que busquen refugi fora de les fronteres sirianes i que arriben massivament a les costes del Mediterrani europeu.

L'absència d'una legislació pròpia que desenvolupi, amb rang de llei qualificada, el dret d'asil reconegut a la nostra Constitució, és certament un obstacle major per acollir persones a casa nostra, però no és l'únic. En efecte, la situació geogràfica del Principat d'Andorra, que no disposa d'aeroport i no forma part de l'espai Schengen, ni del marc comunitari per a l'acollida dels refugiats, com també la manca de determinades estructures i funcions institucionals que tenen altres països europeus (forces armades, ambaixades en països on arriben els refugiats, serveis d'intel·ligència, etc.) són elements que no faciliten l'organització concreta d'un canal que permeti fer arribar fins al territori andorrà persones que fugen de la guerra i que es troben en camps de refugiats fora del territori comunitari. Tanmateix, Andorra, com a membre

de les Nacions Unides, pot actuar en el marc de les seves facultats de participació dins la comunitat internacional, i seguir la normativa i els procediments que se'n deriven, tot i que també ho ha de fer tenint en compte especialment el marc comunitari diferent i específic pel qual es regeixen els països veïns i fronterers a l'efecte de gestionar l'arribada i l'acollida de civils que cerquen asil.

El Govern, amb la voluntat ferma de respondre a la demanda de la ciutadania andorrana i amb el desig de ser un membre solidari de la comunitat internacional, ha pres la decisió de dotar el nostre país d'un marc legislatiu que ~~reguli el dret d'asil i faci possible l'adhesió als convenis internacionals que hi ha en aquesta matèria. No obstant això, l'acompliment d'aquest objectiu requereix un treball important d'adaptació legislativa i, per tant, no es pot fer d'una forma prou immediata per donar una resposta pròpia i en temps degut a l'arribada actual i contínua de refugiats a Europa. Per aquest motiu s'ha optat, de moment, per promoure una llei i~~ que permeti acollir, de manera temporal i transitòria, aquests refugiats, la qual cosa requereix necessàriament la concertació amb els organismes internacionals competents i amb els països de trànsit per assegurar l'arribada legal i segura al territori andorrà de les persones que es puguin beneficiar d'aquest acolliment temporal i transitori.

La creació del règim de protecció temporal i subsidiària que conté aquesta Llei té l'objectiu específic d'oferir una solució transitòria i restringida a la crisi humanitària que afecta actualment Europa, sense desenvolupar principis genèrics ni establir nous drets en termes d'asil. ~~És una Llei que té un enfocament efectiu i pragmàtic i que anticipa, per tant, una futura llei més general sobre el dret d'asil. Aquesta Llei necessitarà un debat ampli amb la societat civil i els actors polítics, tenint en compte que, si bé el dret d'asil és un dret humà fonamental que Andorra reconeix, se'n desprenen implicacions i conseqüències d'un abast molt important.~~

La Llei que ens ocupa es divideix en quatre capítols i disset articles. El capítol primer conté les disposicions generals i, en concret, els articles 1 i 2 regulen l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la Llei, i les definicions dels conceptes més importants, com ara la protecció temporal i transitòria, les persones beneficiàries d'aquesta protecció i l'autorització de sojorn o de sojorn i treball que dona cobertura al règim de protecció temporal i transitòria. El capítol segon i els articles 3 a 5 que en formen part incideixen en la durada de dos anys prorrogable de forma

excepcional, les condicions de l'atorgament i les vicissituds relatives a la finalització del règim de protecció temporal i transitòria. El capítol tercer fa referència a les característiques i l'abast de la protecció temporal i transitòria; l'article 6 regula la figura del representant personal d'aquesta protecció; l'article 7 estableix les normes sobre el reconeixement mèdic al qual s'han de sotmetre les persones beneficiàries de la protecció esmentada; l'article 8 fa referència a l'autorització de sojorn o de sojorn i treball que fonamenta el règim de protecció temporal i transitòria i als documents de viatge corresponents; els articles 9 a 12 regulen l'accés a l'allotjament, al treball i la formació, als serveis socials i socio-sanitaris i a l'estructura educativa de les persones beneficiàries esmentades, i l'article 13 incideix en l'extinció de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball. Finalment, el capítol quart, que es divideix en els articles 14 a 17, preveu les disposicions relatives al retorn al país d'origen, al país de provenença o a un país tercer de les persones que s'han beneficiat del règim de protecció temporal i transitòria, tant pel que fa a la vessant del retorn voluntari com pel que fa a la vessant del retorn forçós, i també regula la fi dels beneficis d'aquesta protecció. Per acabar, el Projecte de Llei compta amb ~~ene~~ **quatre** disposicions finals que reformen i afegeixen diverses disposicions a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, amb l'objectiu d'adaptar aquesta Llei a la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries; ~~estableixen un termini de dos anys per aprovar un projecte de llei relatiu al dret d'asil;~~ qualifiquen algunes disposicions d'aquesta Llei; encomanen al Govern la publicació del text consolidat de la Llei 9/2012 referida, i determinen la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.”

Motivació

En coherència amb l'esmena 4 formulada per aquest grup parlamentari.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei

1. Aquesta Llei estableix les normes que regulen l'atorgament de les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a les persones que es troben sota la protecció de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (d'ara endavant, "l'ACNUR"), i a les persones que no poden retornar al seu país d'origen o de residència habitual a causa

de violacions sistemàtiques o generalitzades dels drets humans.

2. El procediment que estableix aquesta Llei a l'efecte que preveu l'apartat anterior es desenvolupa amb la col·laboració de l'ACNUR, d'acord amb la seva responsabilitat de supervisió, i amb el suport d'entitats reconegudes sense ànim de lucre i dels estats concernits, tot plegat respectant els principis establerts en el Conveni sobre l'estatut dels refugiats, adoptat a Ginebra el 28 de juliol de 1951 (d'ara endavant, "el Conveni de Ginebra"), i el Protocol sobre l'estatut dels refugiats, adoptat a Nova York el 31 de gener de 1967, especialment pel que fa als principis de no-refús i de no-discriminació.

3. L'atorgament de la protecció temporal i transitòria a l'empara d'aquesta Llei no perjudica el reconeixement posterior de l'estatus de refugiat en el sentit que estableix l'article 1 del Conveni de Ginebra.

Esmena 2

De modificació

Grup Parlamentari Demòcrata (1)

Es proposa modificar l'apartat 2) de l'article 1, quedant redactat de la manera següent:

"2. El procediment que estableix aquesta Llei a l'efecte que preveu l'apartat anterior es desenvolupa amb la col·laboració de l'ACNUR, d'acord amb la seva responsabilitat de supervisió, i amb el suport d'entitats reconegudes sense ànim de lucre i dels estats concernits, tot plegat respectant els principis establerts en el Conveni sobre l'estatut dels refugiats, adoptat a Ginebra el 28 de juliol de 1951 (d'ara endavant, "el Conveni de Ginebra"), i el Protocol sobre l'estatut dels refugiats, adoptat a Nova York el 31 de gener de 1967, especialment pel que fa als principis de no-refús i de no-discriminació."

Motivació.

Es tracta d'una correcció d'errata.

Article 2. Definicions

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

a) *Protecció temporal i transitòria*: règim que, amb caràcter excepcional, assegura a les persones que en són beneficiàries un estatus de protecció immediata, temporal i transitòria, mitjançant l'atorgament d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball.

b) *Persones beneficiàries*: persones a les quals s'atorga l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria i que es troben sota la protecció de l'ACNUR, perquè són:

i) Persones que han estat amenaçades o que temen, de manera fonamentada, que poden ser perseguides a causa de la seva raça, religió, nacionalitat o

pertinença a un grup social particular, o per motiu de les seves opinions polítiques, i que per aquesta raó han de fugir del seu país d'origen o de residència habitual i, alhora, no poden o no volen acollir-se, a causa del temor esmentat anteriorment, a la protecció d'aquest país.

ii) Persones apàtrides que no tenen una nacionalitat i es troben fora del país on tenen la seva residència habitual, pels mateixos motius esmentats a l'apartat i anterior, i, alhora, no poden o no volen tornar, a causa del mateix temor que s'hi esmenta, a aquest país.

iii) Persones que es troben en zones de conflicte armat o de violència endèmica.

iv) Persones que són víctimes de violacions sistemàtiques o generalitzades dels drets humans.

No tenen la consideració de persones beneficiàries, i, per tant, no se'ls pot atorgar la protecció temporal i transitòria, quan hi ha motius seriosos per creure que aquestes persones es troben en algun dels casos següents:

i) Si han comès un crim contra la pau, un crim de guerra o un crim contra la humanitat, tal com els defineixen els convenis internacionals que formen part de l'ordenament jurídic andorrà.

ii) Si han comès algun delictes greu de dret comú fora del territori andorrà abans de ser-los atorgada la protecció temporal i transitòria.

iii) Si han estat declarades culpables d'actes contraris a les finalitats i als principis de les Nacions Unides.

iv) Si la presència d'aquestes persones en territori andorrà pot suposar de forma fonamentada una amenaça per a l'ordre públic, o la seguretat pública o de l'Estat.

c) *Menors no acompanyats i menors separats*: els menors no acompanyats són els menors que han estat separats dels seus dos progenitors i d'altres familiars o parents, i no es troben sota la responsabilitat i la cura de cap persona adulta. Els menors separats són els que han estat separats dels seus dos progenitors o dels seus tutors o representants legals, però no d'altres familiars o parents.

d) *Persones amb discapacitat*: les persones que tenen deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, poden impedir la seva participació plena i efectiva en la societat en igualtat de condicions amb les altres.

e) *Autorització de sojorn o de sojorn i treball*: autorització lliurada pel Govern com a conseqüència de l'atorgament de la protecció temporal i transitòria que permet a la persona que n'és beneficiària

d'acreditar, si escau, la seva identitat, de residir i eventualment treballar a Andorra legalment, i de beneficiar-se dels altres drets que preveu aquesta Llei.

f) *Representant de la protecció temporal i transitòria*: agent de l'Administració designat com a referent de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, que l'acompanya per fer tràmits, procediments i gestions i per establir els contactes amb la societat civil, i, al mateix temps, l'aconsella en tot el que escaigui des del moment en què la persona arriba al territori andorrà fins al moment en què en marxa.

Esmena 3 **De modificació**

Grup Mixt- Sílvia Eloïsa Bonet (1)

Es proposa modificar l'article 2 apartat f) amb el següent redactat:

“f) *Representant de la protecció temporal i transitòria*: agent de l'Administració o **membre d'una ONG** d'Andorra designat com a referent de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, que l'acompanya per fer tràmits, procediments i gestions i per establir els contactes amb la societat civil, i, al mateix temps, l'aconsella en tot el que escaigui des del moment en què la persona arriba al territori andorrà fins al moment en què en marxa.”

MOTIVACIÓ: en vista que l'article 6 de la present llei deixa clar que el nombre total de representants de la protecció temporal i transitòria ha de ser de dos com a mínim i de sexe oposat, entenc que un d'ells pot ser un representant d'una ONG del país.

Esmena 4 **De modificació**

Grup Parlamentari Liberal (2)

Es proposa modificar l'article 2 del projecte de llei, en concret l'apartat f) quin redactat queda així:

“Article 2. *Definicions*

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

(...)

f) *Representant de la protecció temporal i transitòria*: **entitat sense ànim de lucre** o agent de l'Administració designat com a referent de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, que **l'assisteix** i acompanya per fer tràmits, procediments i gestions i per establir els contactes amb la societat civil, i, al mateix temps, l'aconsella en tot el que escaigui des del moment en què la persona arriba al territori andorrà fins al moment en què en marxa.”

Motivació

Aquesta concreta tasca i missió, d'assistir i acompanyar els refugiats, no té perquè ésser únicament i exclusivament desenvolupada per un agent de l'administració persona física, sinó que el Govern, a l'igual que succeeix en altres àmbits de la llei, ha de poder comptar amb el suport i col·laboració de les entitats sense ànim de lucre, què particularment en aquest aspecte, poden desenvolupar un important i valuós paper.

Esmena 5 **De modificació**

Grup Parlamentari Mixt -PS(1)

Es proposa modificar l'article 2, punt f) del projecte de llei, amb el següent text:

“**Article 2. Definicions**

[...]

f) *Representant de la protecció temporal i transitòria*: **assistent social, treballador** de l'Administració, designat com a referent de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, que l'acompanya per fer tràmits, procediments i gestions i per establir els contactes amb la societat civil, i, al mateix temps, l'aconsella en tot el que escaigui des del moment en què la persona arriba al territori andorrà fins al moment en què en marxa.

MOTIVACIÓ

Creiem que la figura del representant per la seva importància i funció en la relació amb els refugiats ha de recaure en una persona que ja exerceix funcions de caràcter social de manera habitual, més enllà del fet que pugui rebre una formació específica per aquesta tasca.

Esmena 6 **De modificació**

Grup Parlamentari Demòcrata (2)

Es proposa modificar l'apartat f) de l'article 2, quedant redactat de la manera següent:

“f) *Representant de la protecció temporal i transitòria*: **persona designada per l'Administració** com a referent de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, que l'acompanya per fer tràmits, procediments i gestions i per establir els contactes amb la societat civil, i, al mateix temps, l'aconsella en tot el que escaigui des del moment en què la persona arriba al territori andorrà fins al moment en què en marxa.

Motivació.

Entenem que el representant no únicament ha de ser un agent de l'administració sinó que cal obrir la possibilitat a tota persona que treballi a

l'administració així com a persones de la societat civil que ho desitgin com, entre altres, els treballadors d'ONGs.

Capítol segon. Durada, atorgament i finalització de la protecció temporal i transitòria

Article 3. Durada

1. La durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria és de dos anys.

2. Excepcionalment, quan la situació al país d'origen o de residència habitual no permeti el retorn de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, i amb la consulta prèvia a l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits, l'autorització de sojorn o de sojorn i treball es pot prorrogar sis mesos més com a màxim, durant els quals la persona beneficiària ha de sol·licitar d'acollir-se a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa aplicable sobre el dret d'asil.

3. Si la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball finalitza durant el període escolar, es pot atorgar de forma excepcional als representants o tutors legals que ho sol·licitin, la possibilitat de romandre al Principat d'Andorra fins que s'acabi el període esmentat.

Article 4. Atorgament de la protecció temporal i transitòria

1. El Govern decideix anyalment el nombre de persones que es poden beneficiar de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, i ho comunica a l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits.

2. El Govern, amb la col·laboració de l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits, determina en cada convocatòria anyal el perfil de les persones beneficiàries de la protecció temporal i transitòria, d'acord amb les disposicions de l'article 2, lletra b, d'aquesta Llei, i segons les necessitats que s'hagin pogut constatar de manera urgent en el terreny i a les quals el Principat d'Andorra pot donar una resposta satisfactòria en interès de les persones beneficiàries esmentades. En qualsevol cas i sempre que sigui possible, a l'hora de determinar el perfil de les persones beneficiàries, cal tenir en compte les persones que estiguin en una situació de vulnerabilitat, com ara els menors d'edat,

especialment els menors no acompanyats, les persones amb discapacitat, les persones d'edat avançada, les dones embarassades, els membres de famílies monoparentals amb fills menors d'edat, les víctimes del tràfic d'éssers humans, les víctimes de la violència de gènere i domèstica, les persones amb malalties greus, i les persones que hagin patit tortures, violacions o altres formes de violència psicològica, física o sexual.

3. A partir de les propostes fetes per l'ACNUR, els organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits, el Govern els comunica les persones que poden ser beneficiàries d'autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria. Posteriorment, un cop el Govern rep la confirmació de la voluntat ferma d'aquestes persones de beneficiar-se de les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball esmentades, publica al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* l'acord mitjançant el qual atorga aquestes autoritzacions, amb el detall del nombre de persones beneficiàries, i tot seguit adopta totes les mesures previstes en aquesta Llei per acollir les persones esmentades.

4. En cas que, durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, aparegui un membre de la família d'una persona beneficiària que no s'havia localitzat en el moment en què es va atorgar aquesta autorització, s'ha d'avaluar amb totes les parts implicades la possibilitat d'atorgar també a aquest membre una autorització de sojorn o de sojorn i treball, en els termes que estableix aquesta Llei, amb independència del nombre de persones que s'hagin determinat en la convocatòria anyal corresponent. Tenen la consideració de membres de la família les persones esmentades a l'article 103 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració (d'ara endavant, "la Llei 9/2012").

5. La persona susceptible de ser beneficiària d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria que no estigui en possessió d'un passaport o un document de viatge reconegut internacionalment, vigent i expedit vàlidament pel país d'origen o de procedència, tal com estableix l'article 11 de la Llei 9/2012, només pot ser admesa al Principat d'Andorra si disposa del document de viatge oficial lliurat per la Creu Roja Internacional.

Esmena 7

De modificació

Grup Parlamentari Demòcrata (3)

Es proposa modificar els apartats 1, 2 i 4 de l'article 4, quedant redactats de la manera següent:

“Article 4. Atorgament de la protecció temporal i transitòria

1. El Govern decideix cada dos anys el nombre de persones que es poden beneficiar de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, i ho comunica a l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits.

2. El Govern, amb la col·laboració de l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits, determina en cada convocatòria ~~anyal~~ el perfil de les persones beneficiàries de la protecció temporal i transitòria, d'acord amb les disposicions de l'article 2, lletra b, d'aquesta Llei, i segons les necessitats que s'hagin pogut constatar de manera urgent en el terreny i a les quals el Principat d'Andorra pot donar una resposta satisfactòria en interès de les persones beneficiàries esmentades. En qualsevol cas i sempre que sigui possible, a l'hora de determinar el perfil de les persones beneficiàries, cal tenir en compte les persones que estiguin en una situació de vulnerabilitat, com ara els menors d'edat, especialment els menors no acompanyats, les persones amb discapacitat, les persones d'edat avançada, les dones embarassades, els membres de famílies monoparentals amb fills menors d'edat, les víctimes del tràfic d'éssers humans, les víctimes de la violència de gènere i domèstica, les persones amb malalties greus, i les persones que hagin patit tortures, violacions o altres formes de violència psicològica, física o sexual.

[...]

4. En cas que, durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, aparegui un membre de la família d'una persona beneficiària que no s'havia localitzat en el moment en què es va atorgar aquesta autorització, s'ha d'avaluar amb totes les parts implicades la possibilitat d'atorgar també a aquest membre una autorització de sojorn o de sojorn i treball, en els termes que estableix aquesta Llei, amb independència del nombre de persones que s'hagin determinat en la convocatòria ~~anyal~~ corresponent. Tenen la consideració de membres de la família les persones esmentades a l'article 103 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració (d'ara endavant, “la Llei 9/2012”).

[...].”

Motivació.

La modificació de passar d'un any a dos anys respon a la voluntat d'equiparar aquest termini amb el permís inicial de sojorn o sojorn i treball que s'atorguen als beneficiaris i que és de dos anys.

Esmena 8**De modificació****Grup Parlamentari Liberal (3)**

Es proposa modificar l'article 4 del projecte de llei, en concret l'apartat 5 de dit article, amb el següent text:

“Article 4. *Atorgament de la protecció temporal i transitòria*

(...)

5. La persona susceptible de ser beneficiària d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria que no estigui en possessió d'un passaport o un document de viatge reconegut internacionalment, vigent i expedit vàlidament pel país d'origen o de procedència, tal com estableix l'article 11 de la Llei 9/2012, només pot ser admesa al Principat d'Andorra si disposa del document de viatge oficial lliurat per la Creu Roja Internacional o per l'ACNUR.”

Motivació

Per coherència, si les persones beneficiàries d'aquesta llei es troben sota la protecció de l'ACNUR i el procediment que estableix la llei es desenvolupa amb la col·laboració de l'ACNUR, entenem que podrien ser igualment admesos els documents de viatge oficials lliurats per l'ACNUR si els acords ho permeten.

Article 5. Finalització de la protecció temporal i transitòria

1. En el termini de tres mesos abans de la finalització de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga, el representant de la protecció temporal i transitòria comunica a la persona beneficiària aquesta finalització i la informa de les opcions que es plantegen, com ara el retorn al país d'origen o de residència habitual en cas que sigui possible, el trasllat a un altre país d'acollida, o l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú, i també la informa de les conseqüències que pot suposar el fet de no acollir-se a cap de les opcions esmentades.

2. En cas que l'opció plantejada comporti abandonar el territori andorrà, en el termini d'un mes abans de la data fixada a aquest efecte, la persona beneficiària i el representant de la protecció temporal i

transitòria fan el balanç sobre la situació relativa a l'allotjament, el treball, els serveis contractats, les prestacions i els ajuts rebuts, i qualsevol altra qüestió esdevinguda o que porti causa de l'estada de la persona beneficiària al Principat d'Andorra.

3. Un cop finalitza la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o la seva pròrroga, els beneficis d'aquest règim s'extingeixen i les persones beneficiàries passen a ser sotmeses al règim d'immigració de dret comú, sempre que no hagin retornat al seu país d'origen o de residència habitual, o que no hagin marxat a un altre país d'acollida, o que no hagin instat un procediment per obtenir l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú.

4. Per excepció del que estableix l'apartat anterior, en cas que la persona beneficiària de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria hagi instat un procediment per obtenir l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú, els beneficis d'aquest règim es mantenen, encara que la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga hagi finalitzat, fins que el procediment esmentat finalitzi mitjançant una resolució ferma i definitiva.

Capítol tercer. Característiques i abast de la protecció temporal i transitòria

Article 6. Representant de la protecció temporal i transitòria

1. En el moment en què s'atorga l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, s'atribueix a cada persona beneficiària un representant de la protecció temporal i transitòria.

2. El nombre total de representants de la protecció temporal i transitòria ha de ser de dos com a mínim i de sexe oposat, i han de disposar de la formació necessària per exercir les seves funcions. Els representants han de vetllar pel respecte de les llibertats individuals de les persones beneficiàries i s'han de comunicar amb elles en una llengua que entenguin, amb la intervenció d'un intèrpret en cas que sigui necessari. En concret, han d'assegurar-se que les persones beneficiàries entenen totes les decisions i resolucions que els són comunicades i notificades, i que disposen de l'assessorament legal oportú a l'efecte d'emprar les vies de recurs corresponents.

3. Els representants de la protecció temporal i transitòria tenen la missió de rebre individualment les persones beneficiàries majors d'edat quan arriben al territori andorrà, en nom propi i en representació

dels menors d'edat dels quals són responsables, d'informar-los sobre la seva situació i sobre el país d'acollida, i de recollir totes les dades necessàries sobre la seva situació. Els representants signen conjuntament amb les persones beneficiàries el document d'acollida corresponent, que conté un breu resum sobre el país que els acull, les condicions de l'acollida, les obligacions de les persones signatàries, la finalitat i el contingut del reconeixement mèdic, les condicions de finalització del règim de protecció temporal i transitòria, les mesures de retorn forçós, les indicacions sobre el reconeixement mèdic, les adreces de referència i les altres informacions que es considerin escaients.

4. El representant de la protecció temporal i transitòria és la persona de referència de la persona beneficiària durant tota la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

Article 7. Reconeixement mèdic

1. Totes les persones beneficiàries de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria s'han de sotmetre a un reconeixement mèdic del Servei Mèdic d'Immigració, el qual s'ajusta a les disposicions de l'article 8 del Reglament regulador de les revisions mèdiques, del 20 d'octubre del 2010. Aquest reconeixement s'ha de fer en el termini màxim de dos dies hàbils des del dia en què la persona beneficiària arriba al territori andorrà.

2. El Servei Mèdic d'Immigració ha d'elaborar un informe arran de cada reconeixement mèdic que s'incorpora a l'expedient de la persona beneficiària. Si la persona beneficiària presenta un problema de salut per al qual es disposa d'un tractament a Andorra i dels mitjans sanitaris adaptats a la seva situació mèdica, cal comunicar-l'hi a l'efecte de tractar-la degudament; en cas contrari, se n'ha d'informar l'organisme, l'entitat o l'estat de procedència i/o els països amb els quals el Principat d'Andorra té un conveni d'assistència sanitària, amb la finalitat de trobar un país que la pugui acollir temporalment i li subministri el tractament adaptat a la patologia que presenta, abans de retornar al Principat d'Andorra.

Article 8. Autorització de sojorn o de sojorn i treball i documents de viatge

1. Les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria reben una autorització de sojorn, o de sojorn i treball, que s'instrumentalitza mitjançant un document que les identifica i que acredita la possessió d'aquesta autorització. Les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball tenen la

mateixa durada que el règim de protecció temporal i transitòria i es prorroguen de la mateixa manera.

2. Les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria no estan subjectes a cap condició de quota, ni als criteris de cohesió social, ni a les normes que regeixen el principi de prioritat i les excepcions que estableixen els articles 40 i 41 de la Llei 9/2012, respectivament. A més, les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria tampoc no estan subjectes a les disposicions de l'article 46 de la Llei 9/2012, i les persones que en són beneficiàries queden eximides de l'obligació d'acreditar els antecedents penals, tal com estableix l'article 43 de la Llei 9/2012, tenint en compte que el control del risc eventual per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns, i per a l'ordre públic, s'ha fet prèviament amb l'organisme, l'entitat o l'estat de procedència amb el qual el Principat d'Andorra ha subscrit els acords oportuns.

3. La persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria pot sortir del territori andorrà, amb la comunicació prèvia al seu representant, fent ús del document que hagi emprat per entrar-hi, llevat que hi hagi motius imperiosos de seguretat nacional o d'ordre públic que n'impedeixin la sortida. En cas que la persona beneficiària no disposi d'aquest document en el moment en què ha de viatjar a l'estranger, pot rebre un document de viatge les especificitats del qual s'han d'establir per la via reglamentària. En qualsevol cas, les peticions de sortida del territori andorrà s'han de fer amb l'antelació suficient per poder obtenir l'acord del país on es vol viatjar, en cas que aquest acord sigui necessari.

Esmena 9

De modificació

Grup Parlamentari Demòcrata (4)

Es proposa modificar l'apartat 3 de l'article 8, quedant redactat de la manera següent:

“Article 8. *Autorització de sojorn o de sojorn i treball i documents de viatge*

[...]

3. La persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria pot sortir del territori andorrà, **a càrrec seu**, amb la comunicació prèvia al seu representant, i fent ús del document que hagi emprat per entrar-hi, llevat que hi hagi motius imperiosos de seguretat nacional o d'ordre públic que n'impedeixin la sortida. En cas que la persona beneficiària no disposi d'aquest document en el moment en què ha de viatjar a l'estranger, pot rebre un document de viatge les especificitats del qual s'han d'establir per la via reglamentària. En qualsevol cas, les peticions de

sortida del territori andorrà s'han de fer amb l'antelació suficient per poder obtenir l'acord del país on es vol viatjar, en cas que aquest acord sigui necessari.”

Motivació.

S'especifica més l'article en el sentit de que independentment del tipus de permís que s'atorgui (sojorn únicament o sojorn i treball), quan el beneficiari del permís vulgui sortir del territori han de córrer a càrrec seu les despeses que s'ocasionin.

Article 9. Accés a l'allotjament

El Govern ha de facilitar un allotjament i els serveis i subministraments complementaris corresponents, com ara el mobiliari bàsic, l'electricitat, l'aigua, la calefacció i les telecomunicacions, a les persones beneficiàries durant tota la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga.

Esmena 10

De modificació

Grup Parlamentari Demòcrata (5)

Es proposa modificar l'article 9, quedant redactat de la manera següent:

“Article 9. *Accés a l'allotjament*

1. El Govern ha de ~~facilitar~~ **promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries disposin d'un allotjament i dels serveis i subministraments complementaris corresponents, com ara el mobiliari bàsic, l'electricitat, l'aigua, la calefacció i les telecomunicacions, a les persones beneficiàries** durant tota la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga, **tenint en consideració especialment si la persona beneficiària té una activitat assalariada, persones a càrrec o alguna discapacitat o necessitat específica.**

2. **L'accés a l'allotjament a què fa referència l'apartat anterior ha de prioritzar la inclusió en la comunitat de les persones beneficiàries, i també es pot materialitzar a través de l'ús i el gaudiment d'allotjaments que posin a disposició gratuïtament persones o entitats privades.**”

Motivació.

S'aclareix més l'apartat primer.

S'addiciona un apartat segon mitjançant el qual (i) s'ha de procedir a la inclusió en la comunitat dels beneficiaris dels permisos i (ii) alhora s'obre la possibilitat pels particulars de poder acollir a títol personal i de manera benèvola.

Article 10. Accés al treball i a la formació

1. El Govern ha de promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries que ho sol·licitin puguin accedir a una activitat laboral durant la vigència de l'autorització de sojorn en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga.

2. El Govern ha de promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries que ho desitgin i que compleixin els requisits aplicables a aquest efecte puguin accedir a les formacions per a adults, els cursos de formació professional i les altres formacions que es proposin a Andorra, durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga.

Esmena 11**De modificació**

Grup Parlamentari Demòcrata (6)

Es proposa modificar l'apartat 1 de l'article 10, quedant redactat de la manera següent:

“Article 10. Accés al treball i a la formació

1. El Govern ha de promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries ~~que ho sol·licitin~~ puguin accedir a una activitat laboral durant la vigència de l'autorització de sojorn en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga.

[...]”

Motivació.

Entenem que el Govern ha de promoure l'accés al mercat laboral a tota persona, sense necessitat per part dels beneficiaris de sol·licitar-ho.

Article 11. Accés als serveis socials i socio-sanitaris

1. L'atenció social i socio-sanitària de les persones beneficiàries s'inicia a comptar de la seva arribada al Principat d'Andorra i durant tota la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga. Els representants de la protecció temporal i transitòria avaluen en cada cas el tipus i l'extensió de l'atenció social i socio-sanitària requerida, tenint en compte la situació personal i familiar de la persona beneficiària.

2. El Govern ha de facilitar l'accés de les persones beneficiàries als serveis socials i socio-sanitaris que estableix la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i socio-sanitaris, i els ha d'atorgar les prestacions i els ajuts necessaris en funció de l'informe que hagi elaborat el representant de la protecció temporal i transitòria, tenint en consideració especialment si la persona beneficiària té una activitat assalariada, persones a càrrec o alguna discapacitat o necessitat específica, d'acord amb els requisits que estableix la Llei esmentada i la

normativa reglamentària aplicable en matèria de prestacions econòmiques de serveis socials i socio-sanitaris.

Article 12. Accés a l'estructura educativa

1. El Govern ha de facilitar l'accés a l'estructura educativa de les persones beneficiàries menors d'edat, d'acord amb les preferències dels seus representants o tutors legals.

2. Les persones beneficiàries poden sol·licitar i obtenir els ajuts per a l'estudi d'acord amb les disposicions de la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi.

Article 13. Extinció de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball

L'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria s'extingeix per les causes següents:

a) Si la persona beneficiària opta pel retorn voluntari un cop finalitza la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga.

b) Si la persona beneficiària renuncia expressament al règim de protecció temporal i transitòria en qualsevol moment de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga.

c) Si l'autorització de sojorn o de sojorn i treball és revocada o cancel·lada pel Govern, en cas que concorri algun dels supòsits que estableix l'article 2, lletra b, segon paràgraf, números i a iv, d'aquesta Llei, tant abans com durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball). La decisió de cancel·lació o revocació pot ser objecte de recurs d'acord amb els terminis i els procediments que estableix l'article 158 de la Llei 9/2012. La interposició del recurs suspèn els efectes de la decisió fins que recaigui una resolució ferma i definitiva; en cas que la decisió esmentada guanyi fermesa, la persona beneficiària passa a trobar-se en situació irregular al Principat d'Andorra, amb l'obligació d'abandonar el territori nacional.

d) Si la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball ha caducat i la persona beneficiària no ha optat per cap de les opcions que estan al seu abast d'acord amb la normativa aplicable.

e) Si la persona beneficiària s'ha acollit a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil aplicable.

Capítol quart. Retorn**Article 14. Retorn voluntari al país d'origen**

1. Quan la persona beneficiària vol retornar al seu país d'origen durant la vigència o en finalitzar la

vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, o de la seva pròrroga, ho ha de comunicar al seu representant de la protecció temporal i transitòria, el qual l'ha d'informar dels riscos eventuais que pot comportar aquesta decisió.

2. Si el retorn al país d'origen és possible i es pot fer en les condicions de seguretat i dignitat oportunes, el Govern ho facilita amb la col·laboració de l'ACNUR, els organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits.

3. En cas que la persona beneficiària manifesti la voluntat de retornar al seu país d'origen abans de la finalització de la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball, però que el retorn s'hagi de fer amb posterioritat a la finalització d'aquesta vigència, el règim de protecció temporal i transitòria atorgat es prolonga fins que s'abandona el Principat d'Andorra.

4. En cas que la persona beneficiària manifesti la voluntat de retornar al seu país d'origen en finalitzar la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball i que el retorn sigui impossible per la situació en què es troba aquest país, la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball es prorroga en els termes que estableix l'apartat 2 de l'article 3 d'aquesta Llei.

5. El retorn al país d'origen es fa tenint en compte la situació individual de la persona beneficiària, i respectant els seus drets i els de la família a la qual pertanyi i l'interès superior dels menors d'edat. En concret, en cas que s'hagin atorgat autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball a diversos membres d'una mateixa família, el retorn al país d'origen es fa de la mateixa manera com se n'ha fet l'acollida, excepte en els casos següents:

- a) Si, entretant, els menors d'edat que formen part de la família concernida han esdevingut majors d'edat i s'acullen a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil aplicable.
- b) Si, entretant, ha tingut lloc la separació matrimonial o el divorci dels cònjuges que formen part de la família.
- c) Si s'esdevé qualsevol altra modificació de la situació familiar inicial que requereixi una avaluació específica.

Article 15. Retorn voluntari al país de provinença o a un país tercer

Quan la persona beneficiària d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria no pugui retornar al seu país d'origen i, al mateix temps, no es vulgui acollir a

qualsevol de les opcions que li permetrien romandre al Principat d'Andorra, el Govern li ha de facilitar el retorn al país de provinença o a un país tercer on se li atorgui la possibilitat de sojornar.

Article 16. Retorn forçós

D'acord amb el principi de no-refús, el retorn forçós de la persona beneficiària només és possible en els casos següents, després d'haver esgotat les vies de recurs previstes a l'article 158 de la Llei 9/2012 i sempre que se n'hagi fet ús:

a) Un cop ha finalitzat la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, o la de la seva pròrroga, si la persona beneficiària no s'ha acollit a cap de les opcions que estan al seu abast d'acord amb la normativa aplicable i que li han de ser proposades pel seu representant de la protecció temporal i transitòria. Aquest retorn forçós s'ha de fer amb respecte de les obligacions internacionals i de la dignitat humana, tot aplicant les mesures d'expulsió que estableix la Llei 9/2012 cap al país d'origen, el país de provinença o un país tercer que estigui disposat a acollir aquesta persona. Tanmateix, no es pot procedir al retorn forçós si en el moment en què s'ha de fer efectiu la persona concernida no està en condicions de viatjar per motius de salut; en aquest cas, el retorn es posposa fins que estigui en condicions de fer-ho.

b) Si s'esdevé qualsevol dels supòsits que preveu l'article 13, lletra c, d'aquesta Llei.

Esmena 12

De modificació

Grup Parlamentari Mixt – PS (2)

Es proposa modificar l'article 16 del projecte de llei, amb el següent text:

“Article 16. Retorn forçós

D'acord amb el principi de no-refús, el retorn forçós de la persona beneficiària només és possible en els casos següents, després d'haver esgotat les vies de recurs previstes a l'article 158 de la Llei 9/2012 i sempre que se n'hagi fet ús:

a) Un cop ha finalitzat la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, o la de la seva pròrroga, si la persona beneficiària no s'ha acollit a cap de les opcions que estan al seu abast d'acord amb la normativa aplicable i que li han de ser proposades pel seu representant de la protecció temporal i transitòria. Aquest retorn forçós s'ha de fer amb respecte de les obligacions internacionals, **en particular del Conveni de Ginebra**, i de la dignitat humana, tot aplicant les mesures d'expulsió que estableix la Llei 9/2012 cap al país d'origen, el país de provinença o un

país tercer que estigui disposat a acollir aquesta persona. Tanmateix, no es pot procedir al retorn forçós si en el moment en què s'ha de fer efectiu la persona concernida no està en condicions de viatjar per motius de salut; en aquest cas, el retorn es posposa fins que estigui en condicions de fer-ho.

b) Si s'esdevé qualsevol dels supòsits que preveu l'article 13, lletra c, d'aquesta Llei.”

MOTIVACIÓ

S'afegeix una referència específica al Conveni de Ginebra al qual en altres articles de la Llei ja s'hi remetent.

Article 17. Fi dels beneficis de la protecció temporal i transitòria

El retorn al país d'origen, al país de provenença o a un país tercer, sigui de forma voluntària, sigui de manera forçosa, posa fi als beneficis que es deriven de l'atorgament de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

Esmena 13

D'addició

Grup Parlamentari Mixt- PS (3)

Es proposa afegir una Disposició addicional al Projecte de Llei, amb el següent text:

“Disposició addicional. Participació per part del Principat d'Andorra al programa “Vacaciones en Paz”

Es mantenen les mesures que històricament Andorra ha adoptat per participar en el programa “Vacaciones en Paz” per tal de dur a terme la vinguda i estada dels nens i monitors sahrauís, en col·laboració amb el Govern d'Espanya i d'acord amb aquelles normes que el regulen.

S'encomana al Govern que anualment adopti les disposicions reglamentàries i instruccions pertinents per definir les mesures necessàries per a l'acolliment esmentat i atorgar als beneficiaris del programa, les autoritzacions i visats temporals escaients per entrar en territori andorrà.”

MOTIVACIÓ

Es tracta de donar cobertura legal a la vinguda dels nens sahrauís.

Disposició final primera. Modificació de la Llei qualificada d'immigració

1. S'afegeix un nou article 28 *quinquies*, immediatament després de l'article 28 *quater*, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 28 *quinquies*. Autorització de sojorn o de sojorn i treball per a les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria

A les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria a l'empara de la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, se'ls atorga una autorització de sojorn o de sojorn i treball per una durada de dos anys, prorrogable en els termes que estableix la Llei esmentada. Un cop finalitza la durada de l'autorització o de la seva pròrroga, la persona beneficiària que desitgi romandre al Principat d'Andorra s'ha d'acollir al règim previst a l'article 38 *quinquies* o a qualsevol altre dels règims previstos en aquesta Llei, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil aplicable.”

2. S'afegeix un nou article 38 *quinquies*, immediatament després de l'article 38 *quater*, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 38 *quinquies*. Criteris per a la concessió de l'autorització de residència i treball en extingir-se l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria

1. En arribar a la fi de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a què fa referència l'article 28 *quinquies*, la persona beneficiària d'aquesta protecció que ho sol·liciti pot obtenir una autorització de residència i treball.

2. Per obtenir l'autorització de residència i treball a què fa referència l'apartat anterior, la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria ha de:

a) Aportar un informe redactat pel representant de la protecció temporal i transitòria que certifiqui el compliment de les obligacions per part de la persona beneficiària durant la vigència de la seva autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

b) Acreditar documentalment l'existència i la vigència d'un contracte de treball subscrit amb una empresa constituïda legalment a Andorra, amb un salari fix igual o superior al salari mínim vigent en cada moment a Andorra, durant tota la vigència de la relació laboral.

3. Les autoritzacions de residència i treball a què fa referència l'apartat 1 anterior no estan subjectes a cap condició de quota, ni als criteris de cohesió social, ni a les normes que regeixen el principi de prioritat que estableix l'article 40, ni a les normes referides a les excepcions al principi de prioritat

previstes a l'article 41, ni a les disposicions de l'article 46.”

3. Es modifica l'article 43 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 43. *Seguretat i ordre públic*

La persona que sol·licita una autorització d'immigració no pot representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns, ni per a l'ordre públic, i ha d'acreditar que no té antecedents penals arran de la comissió d'infraccions doloses, ni al Principat d'Andorra, ni als països on hagi residit amb anterioritat. No obstant això, queden dispensades d'aquesta acreditació les persones beneficiàries de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a l'empara de la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries.”

4. S'afegeix un nou article 58 *quinquies*, immediatament després de l'article 58 *quater*, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 58 *quinquies*. *Renovació de l'autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 quinquies*

Per obtenir la renovació d'una autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 *quinquies*, la persona estrangera que n'és titular ha d'haver residit i treballat a Andorra de manera permanent i efectiva. Aquesta nova autorització té una durada de dos anys i es renova pels mateixos períodes fins que la persona beneficiària acumuli set anys de residència i treball; a partir d'aquest moment les renovacions posteriors de l'autorització es fan d'acord amb la normativa aplicable en aquesta matèria.”

5. S'afegeix un nou article 62 *ter*, immediatament després de l'article 62 *bis*, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 62 *ter*. *Renovació de l'autorització de residència i treball prevista a l'article 38 quinquies i concedida des de fa almenys set anys*

1. La persona estrangera titular, des de fa set anys com a mínim, d'una autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 *quinquies*, i que ha residit i treballat de manera permanent i efectiva a Andorra durant el darrer període de la renovació de l'autorització, pot sol·licitar i obtenir la renovació d'aquesta autorització per un període de deu anys.

2. Les renovacions posteriors de l'autorització a què fa referència l'apartat anterior es concedeixen per períodes successius de deu anys, i només es poden denegar per motius d'ordre públic o si es constata la interrupció de la residència a Andorra de la persona estrangera que n'és titular.”

Disposició final segona. Projecte de llei sobre el dret d'asil

En el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha d'aprovar un Projecte de llei sobre el dret d'asil.

Esmena 14

De supressió

Grup Parlamentari Liberal (4)

Es proposa suprimir la Disposició final segona del projecte de llei.

Disposició final segona. Projecte de llei sobre el dret d'asil

~~En el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, el Govern ha d'aprovar un Projecte de llei sobre el dret d'asil.~~

Motivació

A hores d'ara, no havent-se generat cap debat previ ni existint cap tipus d'estudis al respecte, es considera agosarat acotar i limitar el termini en el què el Govern hauria d'aprovar un projecte de llei sobre el dret d'asil, tenint en compte endemés que la regulació d'aquest dret passaria per la ratificació prèvia de convenis internacionals.

Esmena 15

De modificació

Grup Parlamentari Demòcrata (7)

Es proposa modificar la disposició final segona, quedant redactada de la manera següent:

“Disposició final segona. Projecte de llei sobre el dret d'asil

En el termini de dos anys a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Govern ha d'aprovar un Projecte de llei sobre el dret d'asil o **qualsevol altre règim anàleg.**”

Motivació.

Es considera que cal deixar oberta la possibilitat a establir un règim anàleg.

Disposició final tercera. Qualificació de determinades disposicions d'aquesta Llei

La disposició final primera d'aquesta Llei, que modifica o afegeix noves disposicions a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, té caràcter de llei qualificada. La resta de disposicions d'aquesta Llei tenen caràcter de llei ordinària.

Esmena 16**D'addició***Grup Parlamentari Mixt- PS (4)*

Es proposa afegir una nova Disposició final quarta al projecte de Llei, amb el següent text:

“Disposició final quarta. Assoliment de conveni internacional per la participació en el programa “Vacaciones en Paz”

S'encomana al Govern que en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta llei, negociï amb el Regne d'Espanya un conveni que defineixi la participació del Principat d'Andorra en el programa “Vacaciones en Paz”, destinat als menors i monitors d'origen sahrauí.

MOTIVACIÓ

Es tracta de donar una cobertura normativa més definitiva a la participació d'Andorra al programa “Vacaciones en paz”.

L'acceptació d'aquesta esmena implicarà renombrar la disposició final quarta i cinquena al projecte de llei.

Disposició final quarta. Publicació de textos consolidats

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el text consolidat de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, que inclogui les modificacions introduïdes fins ara en aquesta Llei.

Disposició final cinquena. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Esmena 17**De modificació***Grup Parlamentari Demòcrata (8)*

Es proposa modificar a tot l'articulat de la llei així com a l'exposició de motius el següent:

On digui “dret d'asil” o “règim d'asil”, s'afegeixi tot seguidament “o qualsevol altre règim anàleg”.

Motivació.

Es considera que cal deixar oberta la possibilitat a establir un règim anàleg.

La Ponent,

M. I. Sra. Judith Pallarés Cortés

Informe de la Comissió Legislativa d'Interior relatiu al Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries

La Comissió Legislativa d'Interior ha examinat, en el decurs de les reunions celebrades els dies 5 i 12 de març del 2018, l'informe del ponent relatiu al Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, d'acord amb els articles 98 i 99 del Reglament del Consell General, del qual se'n desprèn el següent:

Esmenes aprovades per unanimitat

Esmena 2 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 1.

Esmena 11 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 10.

Esmena 17 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a tot l'articulat.

Esmenes aprovades per majoria

Esmena 9 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 8.

Esmenes no aprovades

Esmena 12 (Grup parlamentari Mixt-PS) de modificació a l'article 16.

Esmena 13 (Grup parlamentari Mixt- PS) d'addició d'una Disposició addicional.

Esmena 16 (Grup parlamentari Mixt-PS) d'addició d'una Disposició final.

Esmenes retirades per transacció i aprovades per unanimitat

Esmena 1 (Grup parlamentari Liberal) de modificació a l'Exposició de motius.

Esmena 3 (Grup parlamentari Mixt-Sílvia Eloïsa Bonet) de modificació a l'article 2.

Esmena 4 (Grup parlamentari Liberal) de modificació a l'article 2.

Esmena 5 (Grup parlamentari Mixt- PS) de modificació a l'article 2.

Esmena 6 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 2.

Esmena 7 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 4.

Esmena 8 (Grup parlamentari Liberal) de modificació a l'article 4.

Esmena 10 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a l'article 9.

Esmenes retirades per transacció i aprovades per majoria

Esmena 14 (Grup parlamentari Liberal) de supressió a la Disposició final segona.

Esmena 15 (Grup parlamentari Demòcrata) de modificació a la Disposició final segona.

Projecte de llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries

Exposició de motius

El conflicte sirianà, amb les ramificacions geopolítiques que se'n deriven, ha generat una de les crisis humanitàries més grans ocorregudes en sòl europeu en els darrers setanta anys. La societat civil europea ha expressat clarament la seva voluntat d'acollir les víctimes d'aquesta crisi humanitària, i els governs europeus han gestionat l'acollida dels refugiats d'acord amb les obligacions internacionals, i tenint en compte de forma prevalent el marc normatiu comunitari i nacional. La ciutadania i els actors polítics del Principat d'Andorra han manifestat aquesta mateixa voluntat amb la finalitat d'ajudar les poblacions civils que busquen refugi fora de les fronteres sirianes i que arriben massivament a les costes del Mediterrani europeu.

L'absència d'una legislació pròpia que desenvolupi, amb rang de llei qualificada, el dret d'asil reconegut a la nostra Constitució, és certament un obstacle major per acollir persones a casa nostra, però no és l'únic. En efecte, la situació geogràfica del Principat d'Andorra, que no disposa d'aeroport i no forma part de l'espai Schengen, ni del marc comunitari per a l'acollida dels refugiats, com també la manca de determinades estructures i funcions institucionals que tenen altres països europeus (forces armades, ambaixades en països on arriben els refugiats, serveis d'intel·ligència, etc.) són elements que no faciliten l'organització concreta d'un canal que permeti fer arribar fins al territori andorrà persones que fugen de la guerra i que es troben en camps de refugiats fora del territori comunitari. Tanmateix, Andorra, com a membre de les Nacions Unides, pot actuar en el marc de les seves facultats de participació dins la comunitat internacional, i seguir la normativa i els procediments que se'n deriven, tot i que també ho ha de fer tenint en compte especialment el marc comunitari diferent i específic pel qual es regeixen els països veïns i fronterers a l'efecte de gestionar l'arribada i l'acollida de civils que cerquen asil.

El Govern, amb la voluntat ferma de respondre a la demanda de la ciutadania andorrana i amb el desig de ser un membre solidari de la comunitat internacional, ha pres la decisió de dotar el nostre país d'un marc legislatiu que reguli el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg, i faci possible l'adhesió als convenis internacionals que hi ha en aquesta matèria i que permeti acollir, de manera temporal i transitòria, aquests refugiats, la qual cosa requereix necessàriament la concertació amb els organismes internacionals competents i amb els països de trànsit per assegurar l'arribada legal i segura al territori

andorrà de les persones que es puguin beneficiar d'aquest acolliment temporal i transitori.

La creació del règim de protecció temporal i subsidiària que conté aquesta Llei té l'objectiu específic d'oferir una solució transitòria i restringida a la crisi humanitària que afecta actualment Europa, sense desenvolupar principis genèrics ni establir nous drets en termes d'asil. És una Llei que té un enfocament efectiu i pragmàtic i que anticipa, per tant, una futura llei més general sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg. Aquesta Llei necessitarà un debat ampli amb la societat civil i els actors polítics, tenint en compte que, si bé el dret d'asil és un dret humà fonamental que Andorra reconeix, se'n desprenen implicacions i conseqüències d'un abast molt important.

La Llei que ens ocupa es divideix en quatre capítols i disset articles. El capítol primer conté les disposicions generals i, en concret, els articles 1 i 2 regulen l'objecte i l'àmbit d'aplicació de la Llei, i les definicions dels conceptes més importants, com ara la protecció temporal i transitòria, les persones beneficiàries d'aquesta protecció i l'autorització de sojorn o de sojorn i treball que dona cobertura al règim de protecció temporal i transitòria. El capítol segon i els articles 3 a 5 que en formen part incideixen en la durada de dos anys prorrogable de forma excepcional, les condicions de l'atorgament i les vicissituds relatives a la finalització del règim de protecció temporal i transitòria. El capítol tercer fa referència a les característiques i l'abast de la protecció temporal i transitòria; l'article 6 regula la figura del representant personal d'aquesta protecció; l'article 7 estableix les normes sobre el reconeixement mèdic al qual s'han de sotmetre les persones beneficiàries de la protecció esmentada; l'article 8 fa referència a l'autorització de sojorn o de sojorn i treball que fonamenta el règim de protecció temporal i transitòria i als documents de viatge corresponents; els articles 9 a 12 regulen l'accés a l'allotjament, al treball i la formació, als serveis socials i socio-sanitaris i a l'estructura educativa de les persones beneficiàries esmentades, i l'article 13 incideix en l'extinció de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball. Finalment, el capítol quart, que es divideix en els articles 14 a 17, preveu les disposicions relatives al retorn al país d'origen, al país de provenença o a un país tercer de les persones que s'han beneficiat del règim de protecció temporal i transitòria, tant pel que fa a la vessant del retorn voluntari com pel que fa a la vessant del retorn forçós, i també regula la fi dels beneficis d'aquesta protecció. Per acabar, el Projecte de llei compta amb cinc disposicions finals que reformen i afegeixen diverses disposicions a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada

d'immigració, amb l'objectiu d'adaptar aquesta Llei a la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries; encomanen a Govern que, després d'haver fet una anàlisi acurada de la normativa nacional i internacional en aquesta matèria, aprovi un Projecte de llei sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg; qualifiquen algunes disposicions d'aquesta Llei; encomanen al Govern la publicació del text consolidat de la Llei 9/2012 referida, i determinen la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació de la Llei

1. Aquesta Llei estableix les normes que regulen l'atorgament de les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a les persones que es troben sota la protecció de l'Alt Comissionat de les Nacions Unides per als Refugiats (d'ara endavant, "l'ACNUR"), i a les persones que no poden retornar al seu país d'origen o de residència habitual a causa de violacions sistemàtiques o generalitzades dels drets humans.

2. El procediment que estableix aquesta Llei a l'efecte que preveu l'apartat anterior es desenvolupa amb la col·laboració de l'ACNUR, d'acord amb la seva responsabilitat de supervisió, i amb el suport d'entitats reconegudes sense ànim de lucre i dels estats concernits, tot plegat respectant els principis establerts en el Conveni sobre l'estatut dels refugiats, adoptat a Ginebra el 28 de juliol de 1951 (d'ara endavant, "el Conveni de Ginebra"), i el Protocol sobre l'estatut dels refugiats, adoptat a Nova York el 31 de gener de 1967, especialment pel que fa als principis de no-refús i de no-discriminació.

3. L'atorgament de la protecció temporal i transitòria a l'empara d'aquesta Llei no perjudica el reconeixement posterior de l'estatus de refugiat en el sentit que estableix l'article 1 del Conveni de Ginebra.

Article 2. Definicions

Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per:

a) *Protecció temporal i transitòria*: règim que, amb caràcter excepcional, assegura a les persones que en són beneficiàries un estatus de protecció immediata, temporal i transitòria, mitjançant l'atorgament d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball.

b) *Persones beneficiàries*: persones a les quals s'atorga l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria i que es troben sota la protecció de l'ACNUR, perquè són:

i) Persones que han estat amenaçades o que temen, de manera fonamentada, que poden ser perseguides a causa de la seva raça, religió, nacionalitat o pertinença a un grup social particular, o per motiu de les seves opinions polítiques, i que per aquesta raó han de fugir del seu país d'origen o de residència habitual i, alhora, no poden o no volen acollir-se, a causa del temor esmentat anteriorment, a la protecció d'aquest país.

ii) Persones apàtrides que no tenen una nacionalitat i es troben fora del país on tenen la seva residència habitual, pels mateixos motius esmentats a l'apartat i anterior, i, alhora, no poden o no volen tornar, a causa del mateix temor que s'hi esmenta, a aquest país.

iii) Persones que es troben en zones de conflicte armat o de violència endèmica.

iv) Persones que són víctimes de violacions sistemàtiques o generalitzades dels drets humans.

No tenen la consideració de persones beneficiàries, i, per tant, no se'ls pot atorgar la protecció temporal i transitòria, quan hi ha motius seriosos per creure que aquestes persones es troben en algun dels casos següents:

i) Si han comès un crim contra la pau, un crim de guerra o un crim contra la humanitat, tal com els defineixen els convenis internacionals que formen part de l'ordenament jurídic andorrà.

ii) Si han comès algun delictes greu de dret comú fora del territori andorrà abans de ser-los atorgada la protecció temporal i transitòria.

iii) Si han estat declarades culpables d'actes contraris a les finalitats i als principis de les Nacions Unides.

iv) Si la presència d'aquestes persones en territori andorrà pot suposar de forma fonamentada una amenaça per a l'ordre públic, o la seguretat pública o de l'Estat.

c) *Menors no acompanyats i menors separats*: els menors no acompanyats són els menors que han estat separats dels seus dos progenitors i d'altres familiars o parents, i no es troben sota la responsabilitat i la cura de cap persona adulta. Els menors separats són els que han estat separats dels seus dos progenitors o dels seus tutors o representants legals, però no d'altres familiars o parents.

d) *Persones amb discapacitat*: les persones que tenen deficiències físiques, mentals, intel·lectuals o sensorials a llarg termini que, en interactuar amb diverses barreres, poden impedir la seva participació plena i efectiva en la societat en igualtat de condicions amb les altres.

e) *Autorització de sojorn o de sojorn i treball*: autorització lliurada pel Govern com a conseqüència de l'atorgament de la protecció temporal i transitòria que permet a la persona que n'és beneficiària d'acreditar, si escau, la seva identitat, de residir i eventualment treballar a Andorra legalment, i de beneficiar-se dels altres drets que preveu aquesta Llei.

f) *Representant de la protecció temporal i transitòria*: persona designada per l'Administració entre el personal de la mateixa Administració o entre els membres d'una entitat sense ànim de lucre inscrita degudament en el registre andorrà corresponent, com a referent de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, que l'assisteix i l'acompanya per fer tràmits, procediments i gestions i per establir els contactes amb la societat civil, i, al mateix temps, l'aconsella en tot el que escaigui des del moment en què la persona arriba al territori andorrà fins al moment en què en marxa.

Capítol segon. Durada, atorgament i finalització de la protecció temporal i transitòria

Article 3. Durada

1. La durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria és de dos anys.

2. Excepcionalment, quan la situació al país d'origen o de residència habitual no permeti el retorn de la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria, i amb la consulta prèvia a l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre o els estats concernits, l'autorització de sojorn o de sojorn i treball es pot prorrogar sis mesos més com a màxim, durant els quals la persona beneficiària ha de sol·licitar d'acollir-se a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa aplicable sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg.

3. Si la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball finalitza durant el període escolar, es pot atorgar de forma excepcional als representants o tutors legals que ho sol·licitin, la possibilitat de romandre al Principat d'Andorra fins que s'acabi el període esmentat.

Article 4. Atorgament de la protecció temporal i transitòria

1. El Govern decideix cada dos anys, com a mínim, el nombre de persones que es poden beneficiar de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, i ho comunica a

l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre o els estats concernits.

2. El Govern, amb la col·laboració de l'ACNUR, els altres organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre o els estats concernits, determina en cada convocatòria el perfil de les persones beneficiàries de la protecció temporal i transitòria, d'acord amb les disposicions de l'article 2, lletra b, d'aquesta Llei, i segons les necessitats que s'hagin pogut constatar de manera urgent en el terreny i a les quals el Principat d'Andorra pot donar una resposta satisfactòria en interès de les persones beneficiàries esmentades. En qualsevol cas i sempre que sigui possible, a l'hora de determinar el perfil de les persones beneficiàries, cal tenir en compte les persones que estiguin en una situació de vulnerabilitat, com ara els menors d'edat, especialment els menors no acompanyats, les persones amb discapacitat, les persones d'edat avançada, les dones embarassades, els membres de famílies monoparentals amb fills menors d'edat, les víctimes del tràfic d'éssers humans, les víctimes de la violència de gènere i domèstica, les persones amb malalties greus, i les persones que hagin patit tortures, violacions o altres formes de violència psicològica, física o sexual.

3. A partir de les propostes fetes per l'ACNUR, els organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre o els estats concernits, el Govern els comunica les persones que poden ser beneficiàries d'autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria. Posteriorment, un cop el Govern rep la confirmació de la voluntat ferma d'aquestes persones de beneficiar-se de les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball esmentades, publica al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* l'acord mitjançant el qual atorga aquestes autoritzacions, amb el detall del nombre de persones beneficiàries, i tot seguit adopta totes les mesures previstes en aquesta Llei per acollir les persones esmentades.

4. En cas que, durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, aparegui un membre de la família d'una persona beneficiària que no s'havia localitzat en el moment en què es va atorgar aquesta autorització, s'ha d'avaluar amb totes les parts implicades la possibilitat d'atorgar també a aquest membre una autorització de sojorn o de sojorn i treball, en els termes que estableix aquesta Llei, amb independència del nombre de persones que s'hagin determinat en la convocatòria corresponent. Tenen la consideració de membres de la família les persones esmentades a l'article 103 de la Llei 9/2012, del 31

de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració (d'ara endavant, "la Llei 9/2012").

5. La persona susceptible de ser beneficiària d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria que no estigui en possessió d'un passaport o un document de viatge reconegut internacionalment, vigent i expedit vàlidament pel país d'origen o de procedència, tal com estableix l'article 11 de la Llei 9/2012, només pot ser admesa al Principat d'Andorra si disposa del document de viatge oficial lliurat per una organització internacional reconeguda i habilitada a aquest efecte.

Article 5. Finalització de la protecció temporal i transitòria

1. En el termini de tres mesos abans de la finalització de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga, el representant de la protecció temporal i transitòria comunica a la persona beneficiària aquesta finalització i la informa de les opcions que es plantegen, com ara el retorn al país d'origen o de residència habitual en cas que sigui possible, el trasllat a un altre país d'acollida, o l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú, i també la informa de les conseqüències que pot suposar el fet de no acollir-se a cap de les opcions esmentades.

2. En cas que l'opció plantejada comporti abandonar el territori andorrà, en el termini d'un mes abans de la data fixada a aquest efecte, la persona beneficiària i el representant de la protecció temporal i transitòria fan el balanç sobre la situació relativa a l'allotjament, el treball, els serveis contractats, les prestacions i els ajuts rebuts, i qualsevol altra qüestió esdevinguda o que porti causa de l'estada de la persona beneficiària al Principat d'Andorra.

3. Un cop finalitza la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o la seva pròrroga, els beneficis d'aquest règim s'extingeixen i les persones beneficiàries passen a ser sotmeses al règim d'immigració de dret comú, sempre que no hagin retornat al seu país d'origen o de residència habitual, o que no hagin marxat a un altre país d'acollida, o que no hagin instat un procediment per obtenir l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú.

4. Per excepció del que estableix l'apartat anterior, en cas que la persona beneficiària de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria hagi instat un procediment per obtenir l'aplicació del règim d'asil o del règim d'immigració de dret comú, els beneficis d'aquest

règim es mantenen, encara que la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga hagi finalitzat, fins que el procediment esmentat finalitzi mitjançant una resolució ferma i definitiva.

Capítol tercer. Característiques i abast de la protecció temporal i transitòria

Article 6. Representant de la protecció temporal i transitòria

1. En el moment en què s'atorga l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, s'atribueix a cada persona beneficiària un representant de la protecció temporal i transitòria.

2. El nombre total de representants de la protecció temporal i transitòria ha de ser de dos com a mínim i de sexe oposat, i han de disposar de la formació necessària per exercir les seves funcions. Els representants han de vetllar pel respecte de les llibertats individuals de les persones beneficiàries i s'han de comunicar amb elles en una llengua que entenguin, amb la intervenció d'un intèrpret en cas que sigui necessari. En concret, han d'assegurar-se que les persones beneficiàries entenen totes les decisions i resolucions que els són comunicades i notificades, i que disposen de l'assessorament legal oportú a l'efecte d'emprar les vies de recurs corresponents.

3. Els representants de la protecció temporal i transitòria tenen la missió de rebre individualment les persones beneficiàries majors d'edat quan arriben al territori andorrà, en nom propi i en representació dels menors d'edat dels quals són responsables, d'informar-los sobre la seva situació i sobre el país d'acollida, i de recollir totes les dades necessàries sobre la seva situació. Els representants signen conjuntament amb les persones beneficiàries el document d'acollida corresponent, que conté un breu resum sobre el país que els acull, les condicions de l'acollida, les obligacions de les persones signatàries, la finalitat i el contingut del reconeixement mèdic, les condicions de finalització del règim de protecció temporal i transitòria, les mesures de retorn forçós, les indicacions sobre el reconeixement mèdic, les adreces de referència i les altres informacions que es considerin escaients.

4. El representant de la protecció temporal i transitòria és la persona de referència de la persona beneficiària durant tota la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

Article 7. Reconeixement mèdic

1. Totes les persones beneficiàries de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria s'han de sotmetre a un reconeixement mèdic del Servei Mèdic d'Immigració, el qual s'ajusta a les disposicions de l'article 8 del Reglament regulador de les revisions mèdiques, del 20 d'octubre del 2010. Aquest reconeixement s'ha de fer en el termini màxim de dos dies hàbils des del dia en què la persona beneficiària arriba al territori andorrà.

2. El Servei Mèdic d'Immigració ha d'elaborar un informe arran de cada reconeixement mèdic que s'incorpora a l'expedient de la persona beneficiària. Si la persona beneficiària presenta un problema de salut per al qual es disposa d'un tractament a Andorra i dels mitjans sanitaris adaptats a la seva situació mèdica, cal comunicar-l'hi a l'efecte de tractar-la degudament; en cas contrari, se n'ha d'informar l'organisme, l'entitat o l'estat de procedència o els països amb els quals el Principat d'Andorra té un conveni d'assistència sanitària, amb la finalitat de trobar un país que la pugui acollir temporalment i li subministri el tractament adaptat a la patologia que presenta, abans de retornar al Principat d'Andorra.

Article 8. Autorització de sojorn o de sojorn i treball i documents de viatge

1. Les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria reben una autorització de sojorn, o de sojorn i treball, que s'instrumentalitza mitjançant un document que les identifica i que acredita la possessió d'aquesta autorització. Les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball tenen la mateixa durada que el règim de protecció temporal i transitòria i es prorroguen de la mateixa manera.

2. Les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria no estan subjectes a cap condició de quota, ni als criteris de cohesió social, ni a les normes que regeixen el principi de prioritat i les excepcions que estableixen els articles 40 i 41 de la Llei 9/2012, respectivament. A més, les autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria tampoc no estan subjectes a les disposicions de l'article 46 de la Llei 9/2012, i les persones que en són beneficiàries queden eximides de l'obligació d'acreditar els antecedents penals, tal com estableix l'article 43 de la Llei 9/2012, tenint en compte que el control del risc eventual per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns, i per a l'ordre públic, s'ha fet prèviament amb l'organisme, l'entitat o l'estat de procedència amb el qual el Principat d'Andorra ha subscrit els acords oportuns.

3. La persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria pot sortir del territori andorrà, a càrrec seu, amb la comunicació prèvia al seu representant, i fent ús del document que hagi emprat per entrar-hi, llevat que hi hagi motius imperiosos de seguretat nacional o d'ordre públic que n'impedeixin la sortida. En cas que la persona beneficiària no disposi d'aquest document en el moment en què ha de viatjar a l'estranger, pot rebre un document de viatge les especificitats del qual s'han d'establir per la via reglamentària. En qualsevol cas, les peticions de sortida del territori andorrà s'han de fer amb l'antelació suficient per poder obtenir l'acord del país on es vol viatjar, en cas que aquest acord sigui necessari.

Article 9. Accés a l'allotjament

1. El Govern ha de facilitar i promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries disposin d'un allotjament i dels serveis i subministraments complementaris corresponents, com ara el mobiliari bàsic, l'electricitat, l'aigua, la calefacció i les telecomunicacions, durant tota la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga, tenint en consideració especialment si la persona beneficiària té una activitat assalariada, persones a càrrec o alguna discapacitat o necessitat específica.

2. L'accés a l'allotjament a què fa referència l'apartat anterior ha de prioritzar la inclusió en la comunitat de les persones beneficiàries, i també es pot materialitzar a través de l'ús i el gaudiment d'allotjaments que posin a disposició gratuïtament persones o entitats privades amb l'autorització prèvia de l'Administració.

Article 10. Accés al treball i a la formació

1. El Govern ha de promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries puguin accedir a una activitat laboral durant la vigència de l'autorització de sojorn en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga.

2. El Govern ha de promoure les accions necessàries perquè les persones beneficiàries que ho desitgin i que compleixin els requisits aplicables a aquest efecte puguin accedir a les formacions per a adults, els cursos de formació professional i les altres formacions que es proposin a Andorra, durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga.

Article 11. Accés als serveis socials i sociosanitaris

1. L'atenció social i sociosanitària de les persones beneficiàries s'inicia a comptar de la seva arribada al

Principat d'Andorra i durant tota la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria o de la seva pròrroga. Els representants de la protecció temporal i transitòria avaluen en cada cas el tipus i l'extensió de l'atenció social i sociosanitària requerida, tenint en compte la situació personal i familiar de la persona beneficiària.

2. El Govern ha de facilitar l'accés de les persones beneficiàries als serveis socials i sociosanitaris que estableix la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris, i els ha d'atorgar les prestacions i els ajuts necessaris en funció de l'informe que hagi elaborat el representant de la protecció temporal i transitòria, tenint en consideració especialment si la persona beneficiària té una activitat assalariada, persones a càrrec o alguna discapacitat o necessitat específica, d'acord amb els requisits que estableix la Llei esmentada i la normativa reglamentària aplicable en matèria de prestacions econòmiques de serveis socials i sociosanitaris.

Article 12. Accés a l'estructura educativa

1. El Govern ha de facilitar l'accés a l'estructura educativa de les persones beneficiàries menors d'edat, d'acord amb les preferències dels seus representants o tutors legals.

2. Les persones beneficiàries poden sol·licitar i obtenir els ajuts per a l'estudi d'acord amb les disposicions de la Llei 9/2014, del 3 de juny, d'ajuts a l'estudi.

Article 13. Extinció de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball

L'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria s'extingeix per les causes següents:

- a) Si la persona beneficiària opta pel retorn voluntari un cop finalitza la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga.
- b) Si la persona beneficiària renuncia expressament al règim de protecció temporal i transitòria en qualsevol moment de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball o de la seva pròrroga.
- c) Si l'autorització de sojorn o de sojorn i treball és revocada o cancel·lada pel Govern, en cas que concorri algun dels supòsits que estableix l'article 2, lletra b, segon paràgraf, números i a iv, d'aquesta Llei, tant abans com durant la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball. La decisió de cancel·lació o revocació pot ser objecte de recurs d'acord amb els terminis i els procediments que estableix l'article 158 de la Llei 9/2012. La interposició del recurs suspèn els efectes de la decisió

fins que recaigui una resolució ferma i definitiva; en cas que la decisió esmentada guanyi fermesa, la persona beneficiària passa a trobar-se en situació irregular al Principat d'Andorra, amb l'obligació d'abandonar el territori nacional.

d) Si la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball ha caducat i la persona beneficiària no ha optat per cap de les opcions que estan al seu abast d'acord amb la normativa aplicable.

e) Si la persona beneficiària s'ha acollit a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg aplicable.

Capítol quart. Retorn

Article 14. Retorn voluntari al país d'origen

1. Quan la persona beneficiària vol retornar al seu país d'origen durant la vigència o en finalitzar la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, o de la seva pròrroga, ho ha de comunicar al seu representant de la protecció temporal i transitòria, el qual l'ha d'informar dels riscos eventuais que pot comportar aquesta decisió.

2. Si el retorn al país d'origen és possible i es pot fer en les condicions de seguretat i dignitat oportunes, el Govern ho facilita amb la col·laboració de l'ACNUR, els organismes internacionals especialitzats, les entitats reconegudes sense ànim de lucre i/o els estats concernits.

3. En cas que la persona beneficiària manifesti la voluntat de retornar al seu país d'origen abans de la finalització de la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball, però que el retorn s'hagi de fer amb posterioritat a la finalització d'aquesta vigència, el règim de protecció temporal i transitòria atorgat es prolonga fins que s'abandona el Principat d'Andorra.

4. En cas que la persona beneficiària manifesti la voluntat de retornar al seu país d'origen en finalitzar la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball i que el retorn sigui impossible per la situació en què es troba aquest país, la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball es prorroga en els termes que estableix l'apartat 2 de l'article 3 d'aquesta Llei.

5. El retorn al país d'origen es fa tenint en compte la situació individual de la persona beneficiària, i respectant els seus drets i els de la família a la qual pertanyi i l'interès superior dels menors d'edat. En concret, en cas que s'hagin atorgat autoritzacions de sojorn o de sojorn i treball a diversos membres d'una mateixa família, el retorn al país d'origen es fa de la

mateixa manera com se n'ha fet l'acollida, excepte en els casos següents:

- a) Si, entretant, els menors d'edat que formen part de la família concernida han esdevingut majors d'edat i s'acullen a les disposicions de la normativa d'immigració aplicable, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg aplicable.
- b) Si, entretant, ha tingut lloc la separació matrimonial o el divorci dels cònjuges que formen part de la família.
- c) Si s'esdevé qualsevol altra modificació de la situació familiar inicial que requereixi una avaluació específica.

Article 15. Retorn voluntari al país de provinença o a un país tercer

Quan la persona beneficiària d'una autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria no pugui retornar al seu país d'origen i, al mateix temps, no es vulgui acollir a qualsevol de les opcions que li permetrien romandre al Principat d'Andorra, el Govern li ha de facilitar el retorn al país de provinença o a un país tercer on se li atorgui la possibilitat de sojornar.

Article 16. Retorn forçós

D'acord amb el principi de no-refús, el retorn forçós de la persona beneficiària només és possible en els casos següents, després d'haver esgotat les vies de recurs previstes a l'article 158 de la Llei 9/2012 i sempre que se n'hagi fet ús:

- a) Un cop ha finalitzat la vigència de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria, o la de la seva pròrroga, si la persona beneficiària no s'ha acollit a cap de les opcions que estan al seu abast d'acord amb la normativa aplicable i que li han de ser proposades pel seu representant de la protecció temporal i transitòria. Aquest retorn forçós s'ha de fer amb respecte de les obligacions internacionals i de la dignitat humana, tot aplicant les mesures d'expulsió que estableix la Llei 9/2012 cap al país d'origen, el país de provinença o un país tercer que estigui disposat a acollir aquesta persona. Tanmateix, no es pot procedir al retorn forçós si en el moment en què s'ha de fer efectiu la persona concernida no està en condicions de viatjar per motius de salut; en aquest cas, el retorn es posposa fins que estigui en condicions de fer-ho.
- b) Si s'esdevé qualsevol dels supòsits que preveu l'article 13, lletra c, d'aquesta Llei.

Article 17. Fi dels beneficis de la protecció temporal i transitòria

El retorn al país d'origen, al país de provinença o a un país tercer, sigui de forma voluntària, sigui de manera forçosa, posa fi als beneficis que es deriven de l'atorgament de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

Disposició final primera. Modificació de la Llei qualificada d'immigració

1. S'afegeix un nou article 28 *quinquies*, immediatament després de l'article 28 *quater*, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 28 quinquies. Autorització de sojorn o de sojorn i treball per a les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria

A les persones beneficiàries del règim de protecció temporal i transitòria a l'empara de la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries, se'ls atorga una autorització de sojorn o de sojorn i treball per una durada de dos anys, prorrogable en els termes que estableix la Llei esmentada. Un cop finalitza la durada de l'autorització o de la seva pròrroga, la persona beneficiària que desitgi romandre al Principat d'Andorra s'ha d'acollir al règim previst a l'article 38 *quinquies* o a qualsevol altre dels règims previstos en aquesta Llei, o a una altra forma de protecció que estableixi la normativa sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg aplicable.”

2. S'afegeix un nou article 38 *quinquies*, immediatament després de l'article 38 *quater*, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 38 quinquies. Criteris per a la concessió de l'autorització de residència i treball en extingir-se l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria

1. En arribar a la fi de la durada de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a què fa referència l'article 28 *quinquies*, la persona beneficiària d'aquesta protecció que ho sol·liciti pot obtenir una autorització de residència i treball.

2. Per obtenir l'autorització de residència i treball a què fa referència l'apartat anterior, la persona beneficiària de la protecció temporal i transitòria ha de:

- a) Aportar un informe redactat pel representant de la protecció temporal i transitòria que certifiqui el

compliment de les obligacions per part de la persona beneficiària durant la vigència de la seva autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria.

b) Acreditar documentalment l'existència i la vigència d'un contracte de treball subscrit amb una empresa constituïda legalment a Andorra, amb un salari fix igual o superior al salari mínim vigent en cada moment a Andorra, durant tota la vigència de la relació laboral.

3. Les autoritzacions de residència i treball a què fa referència l'apartat 1 anterior no estan subjectes a cap condició de quota, ni als criteris de cohesió social, ni a les normes que regeixen el principi de prioritat que estableix l'article 40, ni a les normes referides a les excepcions al principi de prioritat previstes a l'article 41, ni a les disposicions de l'article 46.”

3. Es modifica l'article 43 de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 43. *Seguretat i ordre públic*

La persona que sol·licita una autorització d'immigració no pot representar un risc per a la seguretat de l'Estat, de les persones o dels béns, ni per a l'ordre públic, i ha d'acreditar que no té antecedents penals arran de la comissió d'infraccions doloses, ni al Principat d'Andorra, ni als països on hagi residit amb anterioritat. No obstant això, queden dispensades d'aquesta acreditació les persones beneficiàries de l'autorització de sojorn o de sojorn i treball en règim de protecció temporal i transitòria a l'empara de la Llei de protecció temporal i transitòria per raons humanitàries.”

4. S'afegeix un nou article 58 *quinquies*, immediatament després de l'article 58 *quater*, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 58 *quinquies*. *Renovació de l'autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 quinquies*

Per obtenir la renovació d'una autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 *quinquies*, la persona estrangera que n'és titular ha d'haver residit i treballat a Andorra de manera permanent i efectiva. Aquesta nova autorització té una durada de dos anys i es renova pels mateixos períodes fins que la persona beneficiària acumuli set anys de residència i treball; a partir d'aquest moment les renovacions posteriors de l'autorització es fan d'acord amb la normativa aplicable en aquesta matèria.”

5. S'afegeix un nou article 62 *ter*, immediatament després de l'article 62 *bis*, a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, el qual queda redactat de la manera següent:

“Article 62 *ter*. *Renovació de l'autorització de residència i treball prevista a l'article 38 quinquies i concedida des de fa almenys set anys*

1. La persona estrangera titular, des de fa set anys com a mínim, d'una autorització de residència i treball concedida en virtut de l'article 38 *quinquies*, i que ha residit i treballat de manera permanent i efectiva a Andorra durant el darrer període de la renovació de l'autorització, pot sol·licitar i obtenir la renovació d'aquesta autorització per un període de deu anys.

2. Les renovacions posteriors de l'autorització a què fa referència l'apartat anterior es concedeixen per períodes successius de deu anys, i només es poden denegar per motius d'ordre públic o si es constata la interrupció de la residència a Andorra de la persona estrangera que n'és titular.”

Disposició final segona. Projecte de llei sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg

S'encomana al Govern que, després d'haver fet una anàlisi acurada de la normativa nacional i internacional en aquesta matèria, aprovi un Projecte de llei sobre el dret d'asil o qualsevol altre règim anàleg.

Disposició final tercera. Qualificació de determinades disposicions d'aquesta Llei

La disposició final primera d'aquesta Llei, que modifica o afegeix noves disposicions a la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, té caràcter de llei qualificada. La resta de disposicions d'aquesta Llei tenen caràcter de llei ordinària.

Disposició final quarta. Publicació de textos consolidats

S'encomana al Govern que, en el termini màxim de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, publiqui al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el text consolidat de la Llei 9/2012, del 31 de maig, de modificació de la Llei qualificada d'immigració, que inclogui les modificacions introduïdes fins ara en aquesta Llei.

Disposició final cinquena. Entrada en vigor

Aquesta Llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

En els termes precedents es formula l'informe de la Comissió Legislativa de que, d'acord amb l'article

100.1 del Reglament del Consell General, es tramet al M.I. Sr. Síndic General, als efectes escaients.

M. I. Sr. Víctor Naudi Zamora
Vicepresident de la Comissió Legislativa d'Interior

M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
Presidenta de la Comissió Legislativa d'Interior

Butlletí del Consell General

Dipòsit legal: And. 262/94
ISSN 1024-9044

Preu de l'exemplar: 0,90 €
Subscripcions: Tel. 877877